

การศึกษาวัฒนธรรมย่อยและการวิเคราะห์อัตลักษณ์
ของกลุ่มเฮฟวีเมทัล กรณีศึกษากลุ่มเฮฟวีเมทัล
ในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่

สาขาวิชาสื่อศิลปะและการออกแบบสื่อ
ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
พฤษภาคม 2558

การศึกษาวัฒนธรรมย่อยและการวิเคราะห์อัตลักษณ์
ของกลุ่มเฮฟวีเมทัล กรณีศึกษากลุ่มเฮฟวีเมทัล
ในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่

วิญพงค์ จิระประภูศักดิ์

การค้นคว้าแบบอิสระนี้เสนอต่อมหาวิทยาลัยเชียงใหม่เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาสื่อศิลปและการออกแบบสื่อ

ลิขสิทธิ์ © by Chiang Mai University
All rights reserved

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

พฤษภาคม 2558

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าแบบอิสระฉบับนี้ไม่อาจจะสำเร็จลุล่วงได้ หากขาดการให้คำปรึกษาและคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา ดร.อภิญา เพ็ญฟูสกุล ทำให้ผู้วิจัยเห็นแนวทางในการทำงานวิจัย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์มา ณ ที่นี้ด้วยครับ ขอกราบขอบพระคุณ รศ.ดร. วรลัญจก์ บุญยสุรัตน์ ที่สละเวลามาเป็นประธานกรรมการการค้นคว้าแบบอิสระฉบับนี้ครับ และขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ สาขาวิชาศิลปศึกษาและการออกแบบสื่อที่มอบความรู้ในด้านต่างๆ ที่สามารถนำมาประกอบใช้ในงานวิจัยฉบับนี้

ขอขอบคุณเพื่อนๆ พี่ๆ น้องๆ มีเดียทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษาและคำแนะนำในเรื่องต่างๆ ตลอดมาทั้งที่เกี่ยวกับการค้นคว้าแบบอิสระฉบับนี้และไม่เกี่ยวกับการค้นคว้าแบบอิสระแต่ทุกๆ สิ่งที่ได้รับมาทำให้ผู้วิจัย รู้สึกอบอุ่นและปลื้มเป็นอย่างมาก ขอขอบคุณชาวภูคลับทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลและสัมภาษณ์ ทำให้การค้นคว้าแบบอิสระฉบับนี้สำเร็จได้เป็นอย่างดี

สุดท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณ คุณแม่กรรมกริการ์ ดำรงหาญวิทย์ ที่คอยดูแล สนับสนุนผู้วิจัย ในทุกๆ เรื่องเป็นอย่างดี ผู้วิจัยหวังว่าการค้นคว้าแบบอิสระฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจเกี่ยวกับเรื่องของวัฒนธรรมดนตรีเซฟวีเมทัลไม่มากนักน้อย หากมีข้อผิดพลาดประการใดผู้วิจัยขอประทานอภัยมาใน ณ ที่นี้ด้วย

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

วิภูพงศ์ จิระประภูศักดิ์

หัวข้อการค้นคว้าแบบอิสระ	การศึกษาวัฒนธรรมย่อยและการวิเคราะห์อัตลักษณ์ ของกลุ่มเซฟวีเมทัล กรณีศึกษากลุ่มเซฟวีเมทัล ในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่
ผู้เขียน	นายวิภูพงศ์ จิระประภูศักดิ์
ปริญญา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สื่อศิลปะและการออกแบบสื่อ)
อาจารย์ที่ปรึกษา	ดร. อภิญญา เฟื่องฟูสกุล

บทคัดย่อ

การศึกษาวัฒนธรรมย่อยและการวิเคราะห์อัตลักษณ์ของกลุ่มเซฟวีเมทัล กรณีศึกษากลุ่มเซฟวีเมทัล ในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะศึกษาถึงอัตลักษณ์ของผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเซฟวีเมทัล รวมไปถึงลักษณะท่าทางการแสดงออกและลักษณะการมีอยู่ของกลุ่มผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเซฟวีเมทัล ในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ โดยการนำแนวคิดที่เกี่ยวข้องมาใช้ประกอบการศึกษาและการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการศึกษาพบว่า การก่อร่างของวัฒนธรรมดนตรีเซฟวีเมทัลในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ นั้น เกิดจากการรวมกลุ่มของผู้ที่ชื่นชอบในดนตรีเซฟวีเมทัลที่ต้องการความแตกต่างและหลีกเลี่ยงจากการถูกครอบงำจากอำนาจของกระแสบริโภคนิยมของดนตรีกระแสหลักที่มีแต่ความจำเจและไม่สร้างสรรค์ส่วนใหญ่แล้วผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเซฟวีเมทัลที่พบเจอจะมีอายุอยู่ในช่วงวัยรุ่นมีทั้งที่กำลังศึกษาและทำงานแล้ว ทั้งนี้ในชีวิตประจำวันของบุคคลเหล่านี้ก็ไม่ได้มีความแตกต่างจากบุคคลทั่วไปแต่อย่างใด เขาเหล่านั้นอยู่ภายใต้กรอบกฎเกณฑ์ต่างๆ ที่ถูกจัดไว้ ซึ่งนั่นอาจจะทำให้เกิดสภาวะที่อึดอัด กัดค้นหรือเครียดขึ้นได้และเมื่อเกิดช่องทางการที่จะระบายสิ่งต่างๆ เหล่านั้น ซึ่งก็คืองานคอนเสิร์ต พวกเขาเหล่านั้นจึงไม่รอที่จะใช้ช่องทางนั้นๆ เพื่อปลดปล่อยการไปร่วมงานคอนเสิร์ต นั้นไม่เพียงแต่จะช่วยให้ได้ปลดปล่อยสิ่งที่ถูกเก็บไว้ในใจแล้วยังช่วยทำให้เกิดความเหนียวแน่นทาง สายสัมพันธ์กับสมาชิกคนอื่นๆ ในกลุ่มอีกด้วยและยังช่วยต่อยอดย้ำภาพลักษณ์หรืออัตลักษณ์ของตัว วัฒนธรรมเซฟวีเมทัลได้เป็นอย่างดีอีกด้วย

Independent Study Title A Study of Subculture and Identity Analysis of Heavy Metal Group: A Case Study of Heavy Metal Group in Mueang, Chiang Mai

Author Mr. Wipoopong Jirapraposak

Degree Master of Arts (Media Arts and Design)

Advisor Dr. Apinya Feaungfoosakul

ABSTRACT

The Study of Subculture and Identity Analysis of Heavy Metal group : Case Study Heavy Metal Group in Mueang Chiang Mai ,aims to learn the identity of those who love heavy metal music. As well as the manner of expression and the existence of a group of people who love heavy metal music in Mueang Chiang Mai By introducing concepts related to entrepreneurship education and Data Analysis

The study found that a reshaping of Heavy Metal culture in Mueang Chiang Mai which have integrating of those who enjoy the heavy metal music that want something different and get away from dominated by the power of consumerism of mainstream music but the monotonous and non-creative. The most enthusiasts heavy metal music that will meet both aged in their late teens who study and work. Then the daily lives of these individuals do not have the distinction of being guests in any way they live under the rules that were set aside , which may make conditions uncomfortable pressured or tense up. The undertakings on the channel to drain those things, which is the concert. They do not waiting to use this channel to liberate things. The concert included not only helps to release what kept in mind but also caused a strong rapport with the other members of the group or more and also reflecting the cultural identity of the heavy metal as well.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ค
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
ABSTRACT	จ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญรูปภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 ปัญหานำวิจัย	5
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
1.4 ขอบเขตการศึกษา	5
1.5 นิยามศัพท์	6
1.6 ประโยชน์ที่ได้จากการศึกษา	7
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
2.1 แนวคิดเรื่องวัฒนธรรมศึกษา	9
2.2 แนวคิดเรื่องอัตลักษณ์	13
2.3 แนวคิดเรื่องภาพแทนและอัตลักษณ์	16
2.4 แนวคิดเรื่องการสื่อสารมวลชน	18
2.5 บทความที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย	
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	29
3.1 บทบาทของผู้วิจัย	29
3.2 แหล่งข้อมูล	30
3.3 การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง	31
3.4 วิธีการเก็บข้อมูล	31

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	33
3.6 การนำเสนอผลการวิจัย	33
บทที่ 4 ผลการศึกษา	34
4.1 ลักษณะของผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่	37
4.2 ปัจจัยที่ทำให้เกิดการชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลของผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัล ในเขตอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่	46
4.3 ลักษณะท่าทางการแสดงออกของผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัล ในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่	51
4.4 ลักษณะการรวมกลุ่มของผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัล ในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่	67
บทที่ 5 สรุปและอภิปรายผลการศึกษา	76
5.1 สรุปผล	76
5.2 ผลการอภิปราย	76
บรรณานุกรม	83
ภาคผนวก	86
ประวัติผู้เขียน	87

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1 ตารางแสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างของผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่	39
ตารางที่ 4.2 ตารางแสดงอายุของกลุ่มตัวอย่างที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่	39
ตารางที่ 4.3 ตารางแสดงลักษณะอาชีพของผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่	41
ตารางที่ 4.4 ตารางแสดงระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่	42
ตารางที่ 4.5 ตารางแสดงความสัมพันธ์พื้นฐานครอบครัวของผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่	44
ตารางที่ 4.6 ตารางแสดงจำนวนบุคคลที่มีรอยสักและการเจาะของผู้ที่ชื่นชอบดนตรี เฮฟวีเมทัลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่	58

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
ภาพที่ 4.1 รูปการโยกหัว	52
ภาพที่ 4.2 รูปการแตะ	53
ภาพที่ 4.3 รูปการเชีรฟ์	54
ภาพที่ 4.4 รูปการมอชพิท	55
ภาพที่ 4.5 รูปการชูมือ	56
ภาพที่ 4.6 รูปผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่	58
ภาพที่ 4.7 รูปศิลปินเฮฟวีเมทัลในจังหวัดเชียงใหม่	59
ภาพที่ 4.8 รูปการแสดงออกบน facebook	61
ภาพที่ 4.9 รูปการรวมกลุ่มทำกิจกรรม	68
ภาพที่ 4.10 รูปตัวอย่างงานคอนเสิร์ตเฮฟวีเมทัลที่จัด โดยผู้ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัล ในจังหวัดเชียงใหม่	71
ภาพที่ 4.11 รูปตัวอย่างงานคอนเสิร์ตเฮฟวีเมทัลที่จัด โดยศิลปินเฮฟวีเมทัลในไทย	73
ภาพที่ 4.12 รูปตัวอย่างงานคอนเสิร์ตเฮฟวีเมทัลที่จัด โดยบริษัทและorganizer ในไทย	75

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ดนตรีถือว่าเป็นศิลปะประเภทหนึ่งที่เกี่ยวข้องผูกพันกับมนุษย์มาอย่างยาวนาน การทำเสียงลอกเลียนเสียงสัตว์ บทสวดอ่อนนวลหรือการเอื้อนเอ่ยเสียงต่างๆ ที่แสดงถึงอารมณ์ความรู้สึกจังหวะและทำนองต่างๆ เมื่อนำเสียงดนตรีมารวมกับเนื้อหาเรื่องราวจึงเกิดเป็นบทเพลงที่มีความหมายมีคุณค่ามากมายต่อมนุษยชาติ ดนตรีมีความสำคัญกับสังคมเป็นอย่างมาก ดนตรีเปรียบเสมือนเครื่องบันทึกเหตุการณ์เรื่องราวต่างๆ ทางประวัติศาสตร์ในแต่ละยุค แต่ละสมัยอีกทั้งยังช่วยให้เกิดการเรียนรู้ สร้างความเข้าใจในขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรมของคนในอดีต และปัจจุบัน

เนื่องจากดนตรีหรือบทเพลงนั้นเปรียบเสมือนสัญลักษณ์ของยุคสมัย เป็นภาพแทนที่ชี้ให้เห็นถึงรสนิยม สายสัมพันธ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นของคนในอดีตว่าเป็นอย่างไร อย่างเช่น การใช้บทเพลงเป็นเครื่องมือปลุกฝังค่านิยมหรือสร้างสำนึกร่วมกันให้กับคนในสังคมที่จะสามารถได้ยืนกันอยู่เป็นประจำจากสื่อกระแสหลักทั่วไป เป็นต้น

ดนตรีไทยสมัยนิยมหรือเพลงไทยสมัยนิยมที่ได้รับความนิยมในสังคมไทยหรือดนตรีที่ถูกผลิตเผยแพร่ภายใต้ระบบทุนนิยมในปัจจุบันจัดเป็นวัฒนธรรมมวลชนแขนงหนึ่งถูกสร้างมาเพื่อใช้เพื่อสร้างความบันเทิงผ่านสื่อมวลชนต่างๆ ที่เป็นสื่อกระแสหลักดนตรีในสมัยนิยมมีหลากหลายประเภท เช่น เพลงลูกทุ่ง เพลงสตริง เพลงลูกกรุง เพลงร็อก เป็นต้น เมื่อเวลาผ่านไป เพลงสมัยนิยมบางประเภทอาจเสื่อมความนิยมลงไปตามกาลเวลาแต่มีเพลงสมัยนิยมอยู่หนึ่งประเภทที่ได้รับความนิยมมาตลอดในหมู่วัยรุ่นไม่เสื่อมคลาย เพลงสมัยนิยมนั้นก็คือเพลงร็อกนั่นเอง เพลงร็อกได้แตกแขนงประเภทออกมาในรูปแบบต่างๆ หลากหลายแนว เช่น Hard Rock, Punk, Hardcore และ Heavy Metal เป็นต้น ซึ่งเพลงแนว เฮฟวีทัลนี้เป็นเพลงร็อกที่มีความรุนแรงมากที่สุด

ดนตรีเฮฟวีเมทัลเข้ามามีบทบาทในวงการเพลงไทยประมาณปี พ.ศ 2500 ในยุคนั้น ศิลปินไทยได้รับอิทธิพลของศิลปินต่างประเทศไม่ว่าจะเป็นดนตรี เนื้อหาของเพลงและการแต่งตัวที่เลียนแบบอิทธิพลของศิลปินต่างประเทศ เมื่อเวลาผ่านไปก็เริ่มมีการสร้างเอกลักษณ์เป็นของตนเองจนกลายเป็นดนตรีเฮฟวีเมทัลในรูปแบบที่เกิดขึ้นภายใน วัฒนธรรมของไทย

ดนตรีแนวเฮฟวีเมทัล (Heavy Metal) เป็นดนตรีที่มีวิวัฒนาการมาอย่างยาวนานแต่โดยทั่วไปแล้ว เราจะนับช่วงเวลาที่ชัดเจนของการกำเนิดดนตรีแนวเฮฟวีเมทัลนี้ตั้งแต่ศตวรรษที่ 60 (พ.ศ.2503) ในชวงนั้นวงดนตรีที่มีชื่อว่า The Beatles จากประเทศอังกฤษได้ถือกำเนิดขึ้นมาและทำให้ดนตรี ร็อกยุคสมัยใหม่ (Modern) เป็นที่นิยมไปทั่วโลก (อภิรัตน์ รัตนไพบูลย์, 2547) ก่อนหน้านั้น ในปี พ.ศ.2499 Elvis Presley ศิลปินชาวอเมริกันผู้ซึ่งได้รับการยกย่องว่าเป็นราชาเพลงร็อก (King of Rock) เป็นผู้ที่ทำให้ดนตรีร็อก แอนด์ โรล โค้งดังและเป็นที่นิยมของคนหนุ่มสาวทั่วไปไปหลังจากยุคของ Elvis Presley แล้วก็มีวงดนตรีแนวร็อกแอนด์โรลถือกำเนิดขึ้นอีกมากมายแต่วงดนตรีร็อกที่ชื่อ The Beatles ในประเทศอังกฤษนั้นคือผู้ที่ทำให้ดนตรีแนวร็อก มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างก้าวกระโดด กล่าวคือศิลปินร็อกแอนด์โรลรุ่นก่อนหน้าส่วนใหญ่แล้วมักจะเป็นศิลปินที่จะมีหน้าที่ประพันธ์เพลงเพียงอย่างเดียว โดยมีผู้ประพันธ์เพลงมาให้แต่สำหรับ The Beatles แล้วพวกเขาถือวงดนตรีที่ประพันธ์เพลงเอง ร้องเอง และเล่นดนตรีเอง ซึ่งถือว่าเป็นตัวอย่างให้กับวงดนตรีที่เล่นเอง ทำเพลงเอง ได้มีโอกาสแสดงความสามารถเฉพาะตัวออกมามากขึ้นซึ่งความสำเร็จของ The Beatles นี้เองที่ทำให้วงดนตรีต่าง ๆ เกิดขึ้นมากมายและวงดนตรีทั้งหลายที่เกิดขึ้นมาหลังจากยุคของ The Beatles ก็ล้วนมีส่วนทำให้ดนตรีร็อก แอนด์ โรล มีการปรับเปลี่ยนและแตกแขนงออกเป็นแนวเพลงต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น Soft Rock, Psychedelic, Blue Rock, Garage Rock, Punk Rock, Hard Rock, Progressive Rock รวมถึง Heavy Metal ด้วยเช่นกัน

ดนตรีเฮฟวีเมทัลได้มีการพัฒนาขึ้นมาเรื่อยๆ กระทั่งเริ่มก่อตัวเป็นรูปเป็นร่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น และเริ่มแยกตัวออกมาจากคำว่าร็อก ในปี พ.ศ.2516 โดยในช่วงนี้มีวงดนตรีที่สำคัญๆ อย่าง Alice Cooper, Kiss และ Aerosmith จากประเทศสหรัฐอเมริกา กล่าวคือวงดนตรีในทศวรรษที่ 70 (ประมาณ พ.ศ.2513) จะมีการเล่นดนตรีแบบโหดๆ ดังไว้ก่อนเป็นสำคัญเพื่อเป็นการอวดบารมีของตัวเองเอง มีฝีมือดีกว่าวงอื่นๆ

สไตลยุโรปที่มีลักษณะเป็นเพลงบัลลาด (Ballad) ทำนอง หวานๆ (ลำเนา เอี่ยมสะอาด, 2539) ที่สวยงามใหญ่ มีเนื้อร้องเนิ่นเนิ่นถึงเรื่องความรัก ความโรแมนติก แสงจันทร์ ปรากฏดาว คอกกู่หลาบ หัวใจที่บอบช้ำ (ขุนทอง อสุณี ณ อยธู ยา, 2526) ส่วนภายหลัง สงครามนั้น จะ ตรง กัน ข้าม เนือง จาก เศรษฐกิจ ที่ดีทำให้วัยรุ่นไม่ต้องการรับผิดชอบมากนักมีหน้าที่คือเรียนให้สูงที่สุด จึงทำให้วัยรุ่นมีอิสระในการใช้ชีวิตสนุกสนานไปวันๆ สิ่งที่เกิดขึ้นตามมา ก็คือความเหลื่อมล้ำกัน ทางความคิดของคนทั้งสองรุ่น และด้วยความคิดที่คนยุคใหม่ต่างจากคนยุคเก่าที่เกิดจากสาเหตุที่เกิดขึ้น ผู้ที่อ่อนวัยกว่าไม่สามารถรับรู้หรือเข้าใจถึงความรู้สึกหตุและเศร้าโศก หรือ ความโหดร้ายของสงครามเหมือนกับผู้ที่สูงวัยกว่า เคยผ่านมาได้ และในขณะที่เดียวกันผู้ที่สูงวัยกว่าแม่ว่า จะ ผ่าน ประสบการณ์ มา มาก กว่า แต่ก็ไม่ประสบการณเฉพาะที่ไม่สามารถจะนำมาใช้ถ่ายทอดเพื่อเปิดบทเรียนในการดำเนินชีวิต สำหรับวัยรุ่นในปัจจุบันได้ ทางออกทางหนึ่งสำหรับวัยรุ่นพวกนี้ เพื่อแสดงออกถึงความต้องการที่จะต่อต้านผู้มีอำนาจ คือการทำตัวเป็น 'ขบถ' หรือทำตัวให้แหวกจากขนบธรรมเนียม ประเพณี และวิถีคิดแบบเดิมๆ ของผู้ใหญ่เหล่านั้นให้มากที่สุด และดนตรีก็เปิดหนทางหนึ่งสำหรับการปลดปล่อยของวัยรุ่นเหล่านั้น (สุชน โชติธรรมวัฒนา, สัมภาษณ์, 5 ธันวาคม 2547)

ดนตรีเฮฟวีเมทัล คือดนตรีที่เขมขหนักหน่วงรุนแรงมีจังหวะที่ดุเดือดและเร้าทำให้คนตรีแนวนี้เปรียบเสมือนแนวดนตรีของพวกเขาหัวรั้น พวกกบฏที่ไม่ยึดติดกับกฎเกณฑ์ต่างๆ ที่สังคมกำหนดเอาไว้ ด้วยเหตุนี้เองคนตรีแนวดังกล่าวจึงเปิดพื้นที่ขึ้นชอบและเปิดแนวเพลงที่ทรงอิทธิพลต่อผู้ฟัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับกลุ่มคนฟังที่เป็วัยรุ่น ซึ่งวัยรุ่นที่อยากดู อยากเห็น ชอบลอง ชอบท้าทาย และชอบแหกกฎ ดังนั้นวัยรุ่นกลุ่มนี้จึงต้องการที่จะใช้ดนตรีดนตรีเฮฟวีเมทัลเป็นเครื่องมือหนึ่งในการปลดปล่อยตัวเองให้หลุดจากกรอบที่ถูกตีไว้จากครอบครัว โรงเรียน มหาวิทยาลัย หรือคนในสังคมที่ตัวเองรู้สึกไม่พอใจ

5. วัฒนธรรมเซฟวีเมทัลมีอิทธิพลอย่างไรกับผู้ชื่นชอบดนตรีเซฟวีเมทัลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงอัตลักษณ์ของผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเซฟวีเมทัล ในยุคปัจจุบัน ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อศึกษาถึงวิธีการแสดงออกของผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเซฟวีเมทัล ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
3. เพื่อศึกษาถึงลักษณะการมีอยู่ของวัฒนธรรมดนตรีเซฟวีเมทัล ในปัจจุบัน ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
4. เพื่อศึกษาถึงอิทธิพลของวัฒนธรรมดนตรีเซฟวีเมทัลที่มีต่อผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเซฟวีเมทัล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

1.4 ขอบเขตการศึกษา

1.4.1 ขอบเขตเนื้อหา

เนื้อหาในการศึกษาครั้งนี้จะทำการศึกษาเกี่ยวกับประเด็นเรื่องอัตลักษณ์การแสดงออกทางสัญลักษณ์ การต่อรองในเรื่องพื้นที่ของวัฒนธรรมดนตรีเซฟวีเมทัล ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อให้ทำความเข้าใจเชิงองค์รวมซึ่งเน้นการศึกษาข้อมูลจากแหล่งอ้างอิงที่มีความน่าเชื่อถือ เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์

1.4.2 ขอบเขตประชากร

ศึกษากลุ่มประชากร 1 กลุ่ม คือกลุ่มผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเซฟวีเมทัลที่อาศัย ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้วิธีการเลือกตัวอย่างโดยอิงความสะดวก (Convenience sampling)

1.5 นิยามศัพท์

วัฒนธรรมย่อย หมายถึง วัฒนธรรมที่เป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมใหญ่ ซึ่งสมาชิกในกลุ่มมีรูปแบบของพฤติกรรมร่วมกันแตกต่างจากวัฒนธรรมของคนกลุ่มใหญ่ ในแต่ละวัฒนธรรมหนึ่ง จะมีค่านิยมและขนบธรรมเนียมประเพณีที่เหมือนๆ กัน

อัตลักษณ์ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดที่บุคคลมีต่อตนเองว่า “ฉันคือใคร” ซึ่งจะเกิดขึ้นจากการปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวเรากับคนอื่นโดยผ่านการมองตนเองและการที่คนอื่นมองเรา อัตลักษณ์ต้องการความตระหนักในตัวเองและพื้นฐานของการเลือกบางอย่าง นั่นคือเราจะต้องแสดงตนหรือยอมรับอย่างตั้งใจกับอัตลักษณ์ที่เราเลือก ความสำคัญของการแสดงตนก็คือ การระบุได้ว่าเรามีอัตลักษณ์เหมือนกลุ่มหนึ่งและมีความแตกต่างจากกลุ่มอื่นอย่างไร และ “ฉันเป็นใคร” ในสายตาคอนอื่น

เฮฟวีเมทัล หมายถึง แนวเพลงร็อกประเภทหนึ่งที่พัฒนาในช่วงปลายทศวรรษที่ 60 และต้นทศวรรษที่ 70 ด้วยรากฐานของดนตรี บลูส์-ร็อกและไซเคเดลิกร็อก โดยมีหลายวงได้พัฒนาเฮฟวีเมทัลให้มีความหนา, หนัก, ดนตรีที่เน้นกีตาร์และกลอง และลักษณะเฉพาะตัวที่มีการโซโล่กีตาร์ที่รวดเร็ว

Hardcore หมายถึง ดนตรีที่เป็นการนำดนตรีฟังก์มาเล่นให้หนักขึ้น จังหวะจะซ้ำหนักๆ ซวนโยก เนื้อเพลงส่วนมากกล่าวถึงเรื่องการเมือง สังคม หรือเรื่องที่มันหนัก ๆ

Death Metal หมายถึง ดนตรีที่มีเนื้อเพลงกล่าวถึงความตาย สงคราม เสียงร้องกุดๆ เหมือนกำลังอ้วก ดนตรีมันส์สะใจ แต่ว่าเนื้อหาของ Death จะเน้นไปที่การกระทำมากกว่า

Black Metal หมายถึง ดนตรีที่เน้นเนื้อหาที่ลึกลับ เรื่องเล่า ตำนาน โบราณ ปีสาง ภูติผี การบูชาซาตาน พิธีกรรมมืด ใช้ Sound ในโทนต่ำ คุ่มนหมองและการเหยียดหยาม ทุกศาสนา อย่างตรงไปตรงมา การทำลายล้างความ สันติสุข นิยมสงคราม การฆ่าส่วนใหญ่อยู่แถวสแกนดิเนเวีย

Melodic Death Metal หมายถึง ดนตรีเมทัลที่มีเมโลดี้เพิ่มเข้ามา เสียงร้องออกแหลมๆ มีกุดบ้าง ดนตรีแฝงไว้ด้วยความสวยงามของเมโลดี้

Metalcore หมายถึง ดนตรีที่มีความใกล้เคียงกับ hardcore แต่ว่าจังหวะเร็วกว่าไม่หนัก บ้างวงอาจมีเมโลดี้มาเพิ่ม ภาคดนตรีเล่นไม่หนักมากเท่าใด ในบทเพลงอาจมีการร้องเสียงคลีนเข้ามาเพื่อเพิ่มความอ่อนหวานให้เข้ากับทำนองของบทเพลง

Nu Metal หมายถึง ดนตรีที่มีการนำฮาร์ดคอร์ในแบบ Rock มาเล่นให้หนักขึ้นสไตล์การร้องจะเน้นแหกปากผสมกับการร้องแบบ hiphop

Brutal Metal หมายถึง ดนตรีที่มีโหดร้ายที่สุด ฮาร์ดกุดๆ เสียงร้องกุดๆ ฟังไม่ได้ศัพท์ เนื้อเพลงกล่าวถึง ความตาย และเรื่องหลอโหด ซาดิส เช่น การข่มขืนศพ การฆาตกรรมอย่างโหดเหี้ยม และอีกสารพัดที่ศิลปินจะจินตนาการนำมาใส่ในบทเพลง

Thrash Metal หมายถึงดนตรีที่เกิดขึ้นในช่วง 1970's และเสื่อมใน 1980's ถือว่าเป็นดนตรีเมทัลแขนงหนึ่งที่ยังคงได้รับความนิยมเพราะมีการนำดนตรีอื่นๆ เข้ามาผสมมากมาย โดยทั่วไปพื้นฐานแห่งดนตรีของ Thrash ประกอบด้วยความเร็ว และเสียงโทนต่ำ กีตาร์เร็วขี้และความซับซ้อน Riff กีตาร์ด้วยบางครั้งทำให้เป็นขั้นสูง เพลงร้องแล้วเล่นกีตาร์ไปพร้อมกันเลย โดยปกติความเร็วพื้นฐานของกลองในรูปแบบ Thrash Metal นี้อยู่ใน 1/2 beat หรือ 2nd และ 4th beats ของเครื่องมือวัด ใช้กลองเสียงต่ำกว่าใช้ฆระมดอีกด้วย และใช้กระเดื่องคู่ ตีกลองแบบสับๆ ดนตรี Thrash นี้ เป็นต้นกำเนิดของสายเมทัลอีกมากมาย

Emo หมายถึง ดนตรีมาจากการผสมผสานกันของแนวดนตรีหลักๆ คือ Punk , Rock , Hardcore เข้าด้วยกัน ลักษณะเด่นที่สุดของเพลง emo เป็นการผสมระหว่างความแข็งแกร่ง โกรธเกรี้ยว รุนแรง ที่อยู่ภายนอกเข้าไว้กับความอบอุ่น นุ่มนวล แต่มีพลังที่อยู่ภายใน เข้าไว้ด้วยกัน

Riff หมายถึง การจับและคิดกีตาร์ในลักษณะหนึ่งที่ไม่ได้มีการจับแบบทั่วไป ใน 1 Riff อาจจะมีตัวโน้ตหลายตัว

1.6 ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษา

1. ทำให้ทราบถึงอัตลักษณ์ของผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัล ในยุคปัจจุบัน ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
2. ทำให้ทราบถึงวิธีการแสดงออกของผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัล ในปัจจุบัน ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
3. ทำให้ทราบถึงลักษณะการมีอยู่ของวัฒนธรรมดนตรีเฮฟวีเมทัล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
4. ทำให้ทราบถึงอิทธิพลของวัฒนธรรมเฮฟวีเมทัลที่มีต่อผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ในปัจจุบัน
5. สามารถนำข้อมูลไปใช้เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยต่อไป

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่องการศึกษาวัฒนธรรมย่อยและการวิเคราะห์อัตลักษณ์ของกลุ่มเซฟวีเมทัล กรณีศึกษา กลุ่มเซฟวีเมทัลในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ ผู้วิจัยใช้ แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

2.1 แนวคิดเรื่องวัฒนธรรมศึกษา

2.2 แนวคิดเรื่องอัตลักษณ์

2.3 แนวคิดเรื่องภาพแทนและอัตลักษณ์

2.4 แนวคิดเรื่องการสื่อสารมวลชน

2.1 แนวคิดเรื่องวัฒนธรรมศึกษา

ในปี จุบันเทคโนโลยีทางการสื่อสารนั้นเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว สื่อมวลชนมีบทบาทอย่างมากในการเชื่อมต่อ วัฒนธรรม ทั่วโลก (กาญจนา แก้วเทพ, 2539) กล่าวได้ว่าสื่อมวลชน ได้สอดแทรกตัวเองเข้าไปเป นยาคำในทุกกิจการในทุกซอกทุกมุมของสังคม อยู่ ว่างที่เรียกว่า แทบจะไม่มีบุคคลใด ไม่ มีหีบซอกใดของสังคมที่จะหลุดรอดไปจากการปฏิบัติการของสื่อมวลชน ทั้งนี้ อมหมายความว สื่อมวลชนได้ เพิ่มอิทธิพล อสังคมขึ้นมา วยโดยเฉพาะในมิติของวัฒนธรรม ยิ่งสังคมมีความทันสมัยมากยิ่งขึ้น สื่อก็จะยังมีบทบาทในฐานะเป นตัวกลั่นวัฒนธรรมที่สำคัญ มากขึ้นเป นเงาตามตัวนักวิชาการที่สนใจศึกษาเรื่องนี้ ได้ ขนานนามวัฒนธรรมที่กำลังมีอยู่ ในโลก สมัยใหม่ นี้ว่า “วัฒนธรรมแบบมีสื่อเป นตัวกลาง” และวัฒนธรรมของสื่อมวลชนนั้นเป นวัฒนธรรมของชนชั้นกลางเป นหลัก

วัฒนธรรมก็คือ ระบบสัญลักษณ์ □ ในสังคมมนุษย์ □ ที่มนุษย์ □ สร้าง □ ขึ้น
เมื่อ สร้าง □ ขึ้น มา แล้ว □ จึง สอน □ ให้ □ คน □ รุ่น □ หลัง □ ใด □ เรียน □ รู้ □ หรือนำ □ ไป □ ปฏิบัติ □ วัฒนธรรม □ จึง □ ต้อง □ มีการ □ เรียน □ รู้ □ และ □ มีการ □ ถ่าย □ ทอด □ เมื่อ
มนุษย์ □ เรียน □ รู้ □ เกี่ยว □ กับ □ วัฒนธรรม □ มนุษย์ □ ก็ □ จะ □ รู้ □ ว่า □ อะไร □ ควร □ ทำ □ ไม่ □ ควร □ ทำ □ ฉะนั้น □ ความ □ สัม □ พัน □ ธ์ □ ระหว่าง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

สร่างสรรควัฒนธรรมย่อยของกลุ่มผู้รับสารซึ่งก็คือรูปแบบหนึ่งของวัฒนธรรมประชา
นิยมนั่นเอง (Siriyuvasak, 1990)

วัฒนธรรมย่อย (Subculture)

กาญจนา แก้วเทพ ใจเขียนถึงเรื่องวัฒนธรรมย่อยในหนังสือ
“ศาสตร์แห่งสื่อและวัฒนธรรมศึกษา” (2544) ว่านักวิชาการบางกลุ่มเชื่อว่าแนวคิดเรื่อง
“วัฒนธรรมย่อย” นั้นเพิ่งเริ่มเป็แนวคิดที่ถูก “ประกอบสร่าง”
ขึ้นในช่วงของโลกยุคสมัยใหม่เมื่อระบบทุนนิยมขยายตัวจากเมืองไปครอบงำชนบท
ในกรณีของประเทศเดียวกันหรือขยายตัวจากประเทศหนึ่งไปยังอีกประเทศหนึ่ง
ในรูปแบบของการล้าอาณานิคม ดังนั้นเงื่อนไขแรกในการเกิด “วัฒนธรรมย่อย” (Subculture)
ก็เมื่อมีการทำลายโครงสร้างของสังคมชนบท เช่น
ในดินแดนเศรษฐกิจมีการทำให้ชาวบ่อนสูญเสียที่ดิน และตองอพยพเขามาอยู่
ในเมือง ในดินแดนการเมืองมีการโอนอำนาจการตัดสินใจของชุมชนมาขึ้นกับ
ศูนย์กลางในดินแดนวัฒนธรรมมีการแยกตัววัดออกจากระบบการให้การศึกษา
และสถาปนาโรงเรียนขึ้น ท้าหนดที่แทนจากเงื่อนไขเหล่านี้ทำให้เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม
ของกลุ่มต่างๆ ที่เคยอยู่
ในชนบท กลายเป็น “วัฒนธรรมย่อย”
ไม่ว่าคนกลุ่มนั้นจะยังคงอาศัยอยู่
ในชนบทหรืออพยพเขามา อยู่
ในเมืองก็ตาม
ในการศึกษาเรื่องวัฒนธรรมย่อยจำเป็นตองมีขอตกลง พื้นฐานร่วมกันประการหนึ่ง คือ
ในสังคมหนึ่งๆ นั้นมีใดประกอบค้วย “วัฒนธรรมเพียง วัฒนธรรมเดียว” (Culture-C ตัวใหญ่)
หากทวประกอบค้วยวัฒนธรรมที่มากกว่าหนึ่งวัฒนธรรม ขึ้นไป (cultures-มี c
ตัวเล็กหลายตัว) คำนิยามของวัฒนธรรมย่อยในความหมายกลางๆ คือ

- วัฒนธรรมย่อยจัดเป็ส่วนเล็วหนึ่งของ “วัฒนธรรมชาติ” (National culture)
ที่มีการสร่าง ภาพลักษณ์ คำนิยาม
และพฤติกรรมเฉพาะกลุ่มที่แตกต่างไปตามวัฒนธรรมชาติ ของคนส่วใหญ่
(Brake, อ่างในกาญจนา แก้วเทพ 2544)
- วัฒนธรรมย่อย เป็วิธีการที่กลุ่มย่อยใช้ ในการจัดการกับ
ชีวิตทางวัตถุและวิถีชีวิต ด่างอื่นๆ ที่แตกต่างไปจากกลุ่มอื่นๆ
โดยมีเป้าหมายเพื่อสร่างอัตลักษณ์ (Identity) วิธีการนี้เป็น
ปฏิบัติการที่กลุ่มดำเนินการอย่างมีความหมายและมีสำนึก ไม่วางเป็วัตถุ/
ความสัมพันธ์/ระบบค่านิยม/ระบบความเชื่อที่ผลิตออกมา (What they produce)
และวิธีการ ที่ผลิต (How they produce) ล้วนมีเอกลักษณ์เฉพาะกลุ่ม (Hall &

Jefferson, อธิบายใน กาญจนากาพย์ (2544) ด้วยว่าวัฒนธรรมย่อยที่เห็นได้โดยง่ายคือ “อัตลักษณ์ทางชนชาติ” (Ethnic identity) ที่หมายถึงกลุ่มคนที่แตกออกไปจากคนส่วนใหญ่ในสังคมด้วยคุณลักษณะที่เป็น กฎเกณฑ์ ต่างๆ เช่น ศาสนา ภาษา เชื้อชาติ ชนชาติ ชุมชน ความ เป็น มา ทา ง ป ระ ว ั ต ิ ศ า ส ต ร ๗ ล ๗ คุณลักษณะดังกล่าวนั้นในคนคนหนึ่งได้ช่วยธำรงรักษาอัตลักษณ์ของกลุ่มย่อย ดังกล่าว เอาไว้ และในอีกคนหนึ่งที่ทำให้แตกออกไปจากคนอื่นๆ ด้วยการศึกษาเกี่ยวกับวัยรุ่นของ Willis (1990, อธิบายใน กาญจนากาพย์ (2544) พบว่าวัฒนธรรมที่อิมพลีเม้นท์โดยวัยรุ่นเชิงสัญลักษณ์ที่เด็กวัยรุ่นใช้้อย่างมาก และวิธีการใช้ นั้น วัยรุ่น ไม่ เพียง แต่ เรียนรู้ รหัส ของ การ ใช้ เท่านั้น (เช่น การตบเพลงป๊อปเพลงใดเพลงหนึ่งแบบไหน) หากทว่ายังเรียนรู้วิธีที่จะ “เล่น” กับรหัสเรียนรู้อื่นๆ ที่จะ “ดัดแปลง” สุนทรียะต่างๆ ของรหัส Willis สรุปผลการศึกษาว่า เด็กวัยรุ่นเป็นกลุ่มคนที่ใช้สื่ออย่าง active เฉลียวฉลาดและซับซ้อนมากกว่าทุกกลุ่มในสังคม ในช่วง 3 ทศวรรษที่ผ่านมามีวิทยุ-เพลงเป็นหัวใจของวัฒนธรรมวัยรุ่น Willis พบว่า มี ความ แตกต่าง กัน ลงไปอีกในเรื่องของรสนิยมการฟังเพลงของกลุ่มวัยรุ่น เพลงก็มีลักษณะ สร้างสรรค์ และมีเป้าหมายการใช้ หลายอย่าง เช่น การขอเพลงจากรายการวิทยุและอัดเทป เอาไว้เป็น ชุดเฉพาะของตัวเองเป็นต้นวัยรุ่นมีรูปแบบการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ เช่นเดียวกับสื่อประเภทอื่นแต่ทว่าลักษณะของสื่อเหล่านั้นยังสามารถดัดแปลงสุนทรียะได้มากกว่าสื่อประเภทอื่นๆ นอกจากนั้น สื่อยังเกี่ยวข้องกับ “อัตลักษณ์” ย่อยชัดเจนมากกว่า สื่อประเภทการแยกแยะระหว่างชุดไปทำงาน/ชุดไปเที่ยว กล่าวโดยสรุป Willis มีความเห็นว่า ในปริทัศน์หลายๆ ที่ที่กล่าวมานั้น วัยรุ่น ได้ ทำ การ ต อ บ โ ต้ การครอบงำของผู้ใหญ่ ด้วยการสร้างสรรค์วัฒนธรรมโดยเฉพาะในขั้นตอนของการบริโภคการหยิบเอา ผลิตภัณฑ์จากวัฒนธรรมหลัก/วัฒนธรรมการค้า/อุตสาหกรรมสร้างสรรค์วัฒนธรรมมา สร้าง อัตลักษณ์ ให้แก่ วัฒนธรรมย่อยของกลุ่มตนเอง ดังนั้น วัยรุ่น จึง เป็น กลุ่ม ที่มี ความ รุ ๗ ๗

สามารถแยกแยะและสามารถดัดแปลง/ต อรอกกับวัฒนธรรมหลัก เพื่อการดำรงอยู่
 และการสืบทอดวัฒนธรรม ของตนเอง ในแนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมนั้น
 สามารถอธิบาย ถึง วัฒนธรรมคนตรีเฮฟวีเมทัล
 ที่หลังไหลเซ มาสู่ ประเทศไทยถึงแม จะไม่ มีกลุ่มแฟนเพลง
 มากเท กับคนตรีแนวหลักก็ตาม แต่ กลุ่มแฟนเพลงเฮฟวีเมทัลในประเทศไทยนั้น
 มี เป็นจำนวนมากพอสมควร
 และเป นกลุ่มแฟนเพลงที่ถือว่ามีวัฒนธรรม ของตนเอง ดังนั้น
 แนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมนี้จะนำมาช วยอธิบายในการศึกษาวิถีชีวิตวัฒนธรรม ของ
 กลุ่มผู้ชื่นชอบเพลงเฮฟวีเมทัลในประเทศไทยได้

2.2 แนวคิดเรื่องอัตลักษณ์

อัตลักษณ์ (Identity) ในทางจิตวิทยาสังคมหมายถึง
 ความสำนึกของแต่ ละบุคคลว าดตนเองมีความ แตกต างจากผู้อื่นมากน อยเพียงไร
 ส่วนในทางจิตวิทยาการแพทย์ หมายถึง ลักษณะเฉพาะชุดหนึ่ง
 ของแต่ ละบุคคล ซึ่ง แส ด ง อ อ ก ต อ ผู้ อื่น
 ลักษณะเฉพาะดังกล่าวนี้จะช่วยให้ ผู้ อื่นสามารถบ่งชี้ บุคคลนั้นๆ ได้ De Lavita (อ างใน
 ศีรินาด, 2546)

กระบวนการจะเริ่มต นค วยการตระหนักถึงความเป็นหนึ่งเดียวและตระหนักถึงความแตกต าง
 ของ ม นุ ช ย พ ว ก เ ข า จะ ต อ ง ร ว บ ร ร ม ค ว า ม รู ต อ ง ๆ
 ทั้งหมดเกี่ยวกับตนเองต้องมีการประเมินตนเอง ผสมผสานภาพจน หรือความคิดต อ ง ๆ
 ที่มี ต อ ต น เอง เพื่ อ น ำ ไป สู่ นี ย า ม ที่ ช ด เจ น ว่า เ ร า เป น ใ คร
 และอะไรที่เราต อ ง การเป นเมื่อบุคคลสามารถแยกแยะและประเมินลักษณะที่ตนเป็นอยู่ ได้
 และถ ำ ลักษณะนั้นดำรงอยู่ ในบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ลักษณะเช่นนี้จะถือว ำ พัฒาขึ้นมาเป็น
 อัตลักษณ์ หรือ เอกลักษณ์ ของ บุคคลนั้นๆ อัตลักษณ์ เป น ส่วนหนึ่ง
 ของการพั ฒ น า ก า ร ข อ ง ม นุ ช ย
 อัตลักษณ์ เป นการพัฒนาจากการไม่ มีอัตลักษณ์ ไปสู่ การมีอัตลักษณ์ โดยการแสวงหา
 ของตนเอง นักจิตวิทยาหลายท่านได้ ไห คำนิยามเกี่ยวกับ "อัตลักษณ์ " ไว้ ดังนี้
 (อ างในสาย ฝ น ก ว ร ผ ดุ ง , 2 5 3 6) Conger
 สรุปว ำ อัตลักษณ์ ของตนเป นสภาวะที่บุคคลยอมรับว ำตนเองแตกต างจากผู้ อื่น

ซึ่ง ก ว า ม แ ต ก ต ำ ง นี้
 เป นผลมาจากการบูรณาการระหว่างประสบการณ์ ในอดีตกับสถานะป จจุบัน
 ในลักษณะของความต อเนื่องกัน ไปอย างคงที่สม่ำเสมอ Mark Liechty กล าวว่า
 อั ต ลั ก ษ ณ์ คื อ ก ว า ม ส ำ นี ก ข อ ง บุ คคล าว
 คนตั้งก อดอย ในขอบเขตของบทบาทและแนวทางที่เป นอย แบบใดทางสังคม Hodgson และ
 Fischer กล าวว่า อั ต ลั ก ษ ณ์ เป นการพัฒนาการของการตระหนักร ของคนคนหนึ่งว าว
 เขาเป นใครและเขาเป นอะไร เนื่ อ ห ำ ส ำ ค ัญ ข อ ง อั ต ลั ก ษ ณ์ คื อ
 จิตสำนึกส่วนตัวและจิตสำนึกร่วม ในระดับสังคมที่เกิดจากการนิยามตัวเองว่าตัวเองคือใคร
 มี ก ว า ม เป็ น ม ำ อ ย ำ ง ใ ร แ ต ก ต ำ ง จ ำ ก ก น อื่ น
 กลุ่มอื่นหรือสังคมอื่นอย างไรและจะใช ะไรเป็นเครื่องหมายในการแสดงออก (พัฒนา กติอาษา,
 2546)

อั ต ลั ก ษ ณ์ ข อ ง ต น ห ม ำ ย ถึ ง
 ความเข าใจในตนเองว่าตนเป นใครมีความคิดในการแสดงออกของตนเอง
 เพื่อการดำเนินชีวิตในแนวทางใดแนวทางหนึ่ง
 ยอมรับความแตกต างและความเหมือนกันของบุคคล ในเรื่องต างๆ
 ความรู สึกของการมีอั ต ลั ก ษ ณ์ ของตนเกิดจากการที่คนๆ นั้นดำรงความเหมือน (sameness)
 และความต อเนื่อง (continuity) ภายในตนของแต่ละคนที่สอดคล้อง อกกับที่ผ ูอื่นมอง
 อด ประกอบของการมีอั ต ลั ก ษ ณ์ มี 3 ลักษณะ คือ

1. แ ต ละคนยอมรับว าวตนเองมีความเหมือนและความต่อเนื่องภายในตน
2. ผ ูอื่นในสังคมมองอย่างเดียวกับที่เรามองตนเอง
3. บุคคลจะมีความเชื่อมั่นและติด อสัมพันธ์ ระหว างโลกภายในและภายนอกและยอมรับ
 ะผล ส อกกลับที่เกิดขึ้นได้

โดยสรุป อั ต ลั ก ษ ณ์ ของบุคคลหนึ่งเป นการมองตนเองเพื่อตอบคำถามว าว “ฉันคือใคร” และ
 “ฉันเหมือนหรือแตกต างจากคนอื่นอย่างไร” โดยที่ลักษณะนั้น
 ดำรงอย ในตนเองอย างต อเนื่อง
 ในแต่ ละบุคคลสามารถมองตนเองได้ หลายแ่ง มุมขึ้นอยู่กับเราเป นสมาชิกในหน่วยใดของ
 สังคมแต่ ละหน่วยของสังคมเราก็จะมีบทบาทแตกต างกันออกไป
 “อั ต ลั ก ษ ณ์ ” อาจแบ งได้ เป็น 5 ประเภทดังนี้

1. อัตลักษณ์ของปัจเจกบุคคล (Individual Identity)
2. อัตลักษณ์รวม (Collective Identity)
3. อัตลักษณ์องค์กร (Corporate Identity)
4. อัตลักษณ์ทางสังคม (Social Identity)
5. อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม (Cultural Identity)

บุคคลหนึ่งๆ จะมีหลายอัตลักษณ์ ซึ่งก็คือการมองตนเองในแง่มุมต่างๆ ในฐานะสมาชิกหน่วยหนึ่งในสังคม แต่นอกจากอัตลักษณ์ของแต่ละบุคคลแล้วในระดับกลุ่มสังคมหนึ่งๆ จะมี “อัตลักษณ์รวม” หรือที่เรียกว่า Collective Identity Melucci (อ้างใน สกกลานต อินทรไทร, 2527) อธิบายว่า กระบวนการสร้างสำนึกรวมของกลุ่มต่างๆ ในสังคมอันจะทำให้สมาชิกใดคนหนึ่งถึงลักษณะรวมของกลุ่มและเขาใจว่า “พวกเรา” มีลักษณะแตกต่างไปจาก “พวกเขา” อย่างไร สำนึกรวมดังกล่าวสามารถสร้างและปรับเปลี่ยนได้โดยอาศัยสัญลักษณ์ต่างๆ ที่ถูกสร้างขึ้นในระบบวัฒนธรรมกลุ่ม Brake (อ้างใน วิภาวี วิโรจน์พันธุ์, 2539) ได้อธิบายว่า ลักษณะโดยทั่วไปของวัฒนธรรมย่อยอีกแบบหนึ่งก็คือรูปแบบ (style) กล่าวคือ กลุ่มที่มีวัฒนธรรมย่อยที่โดดเด่นแตกต่างไปจากกลุ่มอื่นๆ ก็คือกลุ่มที่มีการใช้รูปแบบในเชิงสัญลักษณ์รูปแบบหนึ่งๆ รูปแบบทำให้เกิดตัวบ่งชี้ที่สำคัญหลายประการ รูปแบบแสดงให้เห็นถึงความยึดถือในวัฒนธรรมย่อย และยังชี้ให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงสมาชิกของวัฒนธรรมย่อยหนึ่งๆ ซึ่งมีลักษณะที่ปรากฏออกมาอย่างไม่สนใจหรืออย่างตอตันานิยมหลักของสังคมนิยมของวัฒนธรรมย่อยมีองค์ประกอบหลัก 3 ส่วน “ลักษณะที่ปรากฏ” ลักษณะที่ปรากฏภายนอกประกอบด้วยเครื่องแต่งกายของเครื่องใช้ เช่น เสื้อผ้า เครื่องประดับ “การประพฤติปฏิบัติตัว” ซึ่งรวมถึงการแสดงออก กิริยาและท่าทาง “ภาษาของกลุ่ม” ได้แก่ คำศัพท์พิเศษและวิธีการพูด การแสดงอัตลักษณ์ของวัฒนธรรมวัยรุ่นนั้น มีการแสดงสัญลักษณ์ที่แสดงออกคือ (วิภารัตน์ พันธุ์คำ, 2544) 1. การแต่งกาย 2. เครื่องใช้หรือประดิษฐากรรมต่างๆ 3. คนตรี 4. การปฏิบัติตัว 5. รูปแบบภาษาของกลุ่ม 6. แบบการดำเนินชีวิต

อัตลักษณ์ในแนวคิดยุคหลังสมัยใหม่

ความเป็นตัวเรามีลักษณะคล้ายเหรียญที่มีสองด้านซ้อนทับกันอยู่ วาทกรรมจะหยิบยื่นภาพตัวแทน ความเป็นลักษณะต่างๆ มาให้ เช่น ความเป็นชาย ความเป็นหญิง ความเป็นคนไทย ฯลฯ อัตลักษณ์เหล่านี้เรียกร่องและหล่อหลอมยึดเยียดตำแหน่งแห่งที่ทางสังคมและเป็นสิ่งที่การันตีประสบการณ์ ความเป็นตัวเราในแง่มุมต่างๆ อัตลักษณ์และปัจเจกภาพซ้อนทับกันอยู่ สิวต ฮอลล์ กล่าวว่า ความเป็นตัวเรา เป็นเหมือนรอยตะเข็บที่เย็บแผลให้สมานเป็นเนื้อเดียวกัน สิ่งที่ถูกเย็บเข้าด้วยกันในด้านหนึ่งคืออัตลักษณ์หรือตำแหน่งแห่งที่ในวาทกรรมที่เรียกร่องเรา อีกด้านหนึ่งคือกระบวนการทำปฏิกริยาที่เรามีต่อวาทกรรมนั้น ความเป็นเรา เกิดมาภายในกระบวนการนี้เอง (Hall, 1996: 5-6)

คุณสมบัติสำคัญที่สุดของความเป็นตัวเรา ในกระบวนการนี้คือลักษณะที่เรียกว่า การโยกย้าย ตำแหน่งแห่งที่ ซึ่งหมายถึงการไม่อาจถูกตรึงกับคุณสมบัติบางอย่างที่ตายตัวหยุดนิ่ง ในด้านหนึ่งจะเห็นว่า การนิยามอัตลักษณ์ของสิ่งต่างๆ เกิดขึ้นจากกระบวนการจำแนกแยกแยะที่ตามมาด้วยการลากเส้นแบ่งสิ่งนี้ออกจากสิ่งนั้น และการปฏิเสธคุณสมบัติที่ไม่ใช่ตัวตนมันออกไป เช่น ความดีไม่ใช่ ความชั่ว ไม่ใช่ สีดำไม่ใช่สีขาวในแง่นี้ ความหมายของอัตลักษณ์มิได้มีรากฐานอยู่ภายในตัวมันเอง ความดี และสีขาวมีอยู่ได้จริงก็เพราะอ้างอิงอาศัยความหมายของด้านตรงข้ามมาเปรียบเทียบกับความเป็นอื่นที่ถูกปฏิเสธนี้เองคือเหรียญตรงข้ามที่เป็นเงื่อนไขจำเป็นของการมีอยู่ของอัตลักษณ์

การไม่หยุดนิ่งตายตัวของอัตลักษณ์จึงหมายถึง กระบวนการที่ปัจเจกต่อรองตั้งคำถาม หรือปฏิเสธ ตำแหน่งแห่งที่ทางสังคมที่ถูกยึดเยียดให้ การปฏิเสธอาจไม่จำเป็นต้องหมายถึงการต่อต้านตรงๆ หรือสร้างอัตลักษณ์ตรงข้ามขึ้นมา บางทีมันเป็นการ เล่น กับขีดจำกัดที่ถูกตีกรอบไว้ให้ โดยพลิกสร้างนัยยะของความหมายใหม่ขึ้นมาแทนการไม่อาจหยุดนิ่งของกระบวนการนี้จึงบ่งชี้ถึงศักยภาพของการต่อต้านที่มีชีวิตชีวา (อภิญา เพ็ญฟูสกุล, 2543)

2.3 แนวคิดเรื่องภาพแทนและอัตลักษณ์

Stuart Hall ได้ให้ความหมายของภาพแทน (Representation) คือ ผลผลิตของความหมายของสิ่งที่เราคิด (Concept) ผ่านภาษาหรือภาพต่างๆ ที่มีความเชื่อมโยงกันเป็นการอ้างอิงสิ่งที่เป็นนามธรรม เข้ากับโลกวัตถุจริงๆ หรือเชื่อมโยงโลกวัตถุจริงให้สามารถจินตนาการไปสู่โลกสมมุติที่เป็นนามธรรมได้

ซึ่งกระบวนการในการสร้างภาพแทนมี 2 ระบบ คือ ระบบแรกคือ ระบบที่คอยจำแนกความเหมือนความแตกต่างของสิ่งต่างๆ ที่มีความสัมพันธ์กับชุดความคิด หรือภาพแทนในความคิดในสมองของเรา ซึ่งเราจะตีความหมายของสิ่งต่างๆ ผ่านระบบความคิด และภาพ (Image) ที่ถูกสร้างขึ้นในความคิดของเรา ทำให้เราสามารถใช้อ้างอิงกับโลกวัตถุภายนอกสมองเราได้ แต่แผนที่ความคิด (Conceptual map) ย่อมมีความแตกต่างกันในแต่ละบุคคลที่มีความตีความและเข้าใจสิ่งต่างๆ ต่างกัน และเพื่อที่จะสามารถสื่อสารกันได้เข้าใจตรงกัน จำเป็นต้องมีระบบที่ 2 คือ การสร้างภาษา หรือชุดสัญลักษณ์ ที่มาจากการแปลงความหมายของชุดความคิดที่แต่ละคนมีให้เป็นรูปธรรม ได้แก่ ภาษาที่เราใช้ทั่วไป คำ เสียงหรือแม้แต่ภาพที่มีความหมาย สัญลักษณ์เหล่านี้จะใช้อ้างอิงความคิดหรือ ชุดความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ ที่เราคิดเป็นนามธรรมในสมอง พร้อมกับสร้างระบบความหมายทางวัฒนธรรมของเราขึ้นมา ดังนั้นสัญลักษณ์ จะถูกใช้ในฐานะภาษา ที่แสดงความหมายและสื่อสารความคิดของเราไปยังคนอื่นๆ ที่มีความเข้าใจสัญลักษณ์เดียวกัน

โดยสรุปแล้ว ภาพแทนคือกระบวนการที่สมาชิกของวัฒนธรรมนั้นๆ ใช้ภาษาและระบบสัญลักษณ์ต่างๆ ผลิตความหมายของสิ่งต่างๆ ขึ้นมา นั่นแสดงว่าสิ่งต่างๆ นั้นล้วนแต่ไม่มีความหมายอยู่ในตัวมันเอง แต่ความหมายจะเกิดขึ้นได้จากการสร้างขึ้นของเรา การผลิตความหมายขึ้นอยู่กับรหัส (Code) ในการเปลี่ยนสิ่งต่างๆ ให้เป็นรหัส เรียกว่า การใส่รหัส (Encoding) โดยผู้รับสารจะต้องทำการถอดรหัส (Decoding) จึงจะเข้าใจความหมายที่ถูกสร้างขึ้นมา แต่ความหมายหรือรหัสเหล่านั้นๆ จะมีการเปลี่ยนแปลงเสมอตามข้อตกลงของแต่ละสังคม (Social Conventions) ที่มีรหัสทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน

Kath Woodward อธิบายความเชื่อมโยงของภาพแทนกับอัตลักษณ์ ในหนังสือ Understanding Identity ไว้ว่า ภาพแทนถือเป็นองค์ประกอบสำคัญในการสร้างอัตลักษณ์ ทั้งการผลิตการรับรู้ รวมไปถึงการใส่ความหมายในอัตลักษณ์ ผ่านระบบของการสร้างภาพแทน โดยผ่านภาษา สัญลักษณ์ หรือพิธีกรรม การปฏิบัติการต่างๆ ที่จะช่วยแยกแยะตัวตนความเหมือนและความแตกต่างสิ่งใดสิ่งหนึ่งออกจากกัน โดยภาพแทนถูกขยายความด้วยการแปรสภาพจากภาษาไปสู่บริบททางวัฒนธรรม ที่ประกอบด้วยวาทกรรมต่างๆ ภาพและการมองเห็น ประสบการณ์ การรับรู้สัมผัส ที่เชื่อมโยงเกี่ยวข้องกันภายใต้บริบทของวัฒนธรรมทางสายตา

ความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ระหว่างลักษณะของตัวบุคคลกับสภาพสังคมเป็นหัวใจหลักของการสร้างอัตลักษณ์ตั้งแต่ในส่วนของการใช้ระบบสัญลักษณ์และภาพแทนมากำหนดขอบเขตความเป็นตัวตน อัตลักษณ์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งจนไปถึงใช้โครงสร้างของระบบสัญลักษณ์มาอธิบายความหมายของภาพแทนของสิ่งๆ นั้น ซึ่งความหมายนั้นไม่แน่นอนและเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา มีการผสมผสาน เปลี่ยนรูป

หรือว่าบุคคลที่ไม่แน่นอนภายใต้บริบทของสังคมหลังสมัยใหม่ นำไปสู่ความสัมพันธ์ของบุคคลหรือสังคมกับอัตลักษณ์ต่างๆ ที่ต้องมีการศึกษาทำความเข้าใจตามบริบทของวัฒนธรรมที่เปลี่ยนแปลงไปอยู่ตลอดเวลา

ดังนั้นการสร้างอัตลักษณ์และรักษาอัตลักษณ์ให้มีเสถียรภาพที่จะสามารถสื่อสารความเป็นตัวตนได้นั้น จึงจำเป็นต้องมีการวิเคราะห์และเข้าใจระบบภาพแทน ผ่านกระบวนการที่เกี่ยวข้องในระบบวัฒนธรรมและสัญลักษณ์ต่างๆ สร้างตัวตนผ่านการเชื่อมโยงความหมายเฉพาะ แม้ว่าสิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้องนั้นจะมีความหมายแปรเปลี่ยนไปตามแต่ละสภาพวัฒนธรรมก็ตาม

โดยสรุป ภาพแทน คือ กระบวนการที่สมาชิกของวัฒนธรรมนั้นๆ ใช้ภาษา (ภาษาในที่นี้รวมถึงระบบสัญลักษณ์และระบบสัญลักษณ์ต่างๆ) เพื่อผลิตความหมายต่างๆ ขึ้นมา การนิยามเช่นนี้แสดงถึงนัยยะสำคัญที่ว่า สิ่งต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น วัตถุ ผู้คน เหตุการณ์ต่างๆ ที่อยู่บนโลกนั้น ไม่มีความหมายในตัวของมันเอง ไม่มีความหมายที่คงที่แน่นอน ไม่มีความหมายที่เป็นสุดท้าย และไม่มีแม้กระทั่งความหมายที่จริงแท้ ความหมายเกิดขึ้นจากพวกเรา จากวัฒนธรรมของมนุษย์ ผู้ที่ทำให้สิ่งต่างๆ มีความหมายขึ้นมา ดังนั้น ความหมายจึงมีการเปลี่ยนแปลงจากวัฒนธรรมหนึ่งสู่อีกวัฒนธรรม และจากช่วงเวลาหนึ่งสู่อีกช่วงเวลาอยู่เสมอ มันไม่มีหลักประกันว่า วัตถุต่างๆ ในวัฒนธรรมหนึ่งจะมีความหมายเหมือนกันกับวัฒนธรรมอื่น นั่นก็เพราะว่า วัฒนธรรมแตกต่างกันตรงรหัส (code) ซึ่งปรากฏอยู่ในวัฒนธรรมนั้นๆ ในมุมมองของ “การประกอบสร้าง” นั้น ภาพแทนเกี่ยวพันกับการสร้างความหมายโดยการเชื่อมโยงความแตกต่างในการจำแนกแยกแยะสรรพสิ่ง 3 ประการ ประการแรกคืออะไรก็ตามที่เรียกกันโดยทั่วไปว่า โลกทางวัตถุ ผู้คน เหตุการณ์ และประสบการณ์ต่างๆ ประการที่สอง คือ โลกทางความคิด ซึ่งหมายถึง ความคิดที่อยู่ในความทรงจำที่เรามีอยู่ในสมองของเราและประการที่สามคือ สัญลักษณ์ ซึ่งถูกจัดเข้าสู่ภาษาต่างๆ ซึ่งใช้เป็นตัวแทนหรือใช้ในการสื่อสารความคิดเหล่านี้

การผลิตความหมายขึ้นอยู่กับรหัส (Code) ในการเปลี่ยนวัตถุและสิ่งต่างๆ เป็นรหัส เรียกว่า “การใส่รหัส (encoding)” และบุคคลซึ่งอยู่ปลายทางจะต้องทำ “การถอดรหัส (decoding)” จึงจะเข้าใจความหมายที่ถูกสร้างขึ้นมาแต่เราต้องระลึกไว้เสมอความหมายมีการเปลี่ยนแปลงและเลื่อนไหลเสมอ รหัสเหมือนกับข้อตกลงทางสังคม (social conventions) มากกว่ากฎหมายที่แน่นอนตายตัวหรือกฎที่ไม่สามารถฝ่าฝืนได้ ขณะที่ความหมายเกิดการเปลี่ยนแปลงและเลื่อนไหล จะทำให้รหัสทางวัฒนธรรมเปลี่ยนแปลงเล็กน้อยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ (Stuart Hall, 1997: 61-62)

เมื่อพิจารณาถึงกลุ่มวัฒนธรรมเฮฟวีเมทัลในยุคเริ่มแรก คนกลุ่มนี้ได้สร้างภาพแทนของตนขึ้นมา โดยใช้ความแตกต่างในรูปแบบของการนำเสนอตัวตนผ่านเนื้อหา ความหมายและจังหวะของบทเพลงที่มีด้อยคำรุนแรง จังหวะที่หนักหน่วงซึ่งคนกลุ่มนี้ได้หยิบเอาเรื่องราว เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในยุคสมัยของตนมานำเสนอถ่ายทอดให้กับคนในสังคมสมัยนั้นได้รับฟัง มีความแตกต่างจากดนตรีประเภทอื่น เช่น บลูที่เน้นการนำเสนอเรื่องราวความเจ็บปวดของชีวิตของผู้ประพันธ์ ซึ่งดนตรีในสมัยนั้นส่วนใหญ่จะเป็นการเล่าถึงความเป็นตัวตน เรื่องราวที่ผ่านมาของผู้ประพันธ์ และในส่วนของ การแต่งกายของกลุ่มวัฒนธรรมเฮฟวีเมทัลนั้น แรกเริ่มยังไม่มีการแต่งกายที่แปลกแยกออกไปจะเน้นแค่ทรงผมที่ยาว แต่ในยุคถัดมายุค 80s เริ่มมีการแต่งกายที่เป็นลักษณะเฉพาะมากขึ้น โดยการแต่งกายที่เน้นสีดำเพื่อให้เข้ากับดนตรีของพวกเขา สีดำแสดงถึงความมืดของอารมณ์ ความหดหู่ที่มีต่อสังคม ด้วยรูปสัญลักษณ์ที่ผสมผสานกันบวกกับดนตรีที่นำเสนองานของกลุ่มวัฒนธรรมเฮฟวีเมทัลจึงดูน่าเกรงขาม จนกลายเป็นภาพแทนอัตลักษณ์ของวัฒนธรรมเฮฟวีเมทัลไปในที่สุด แต่ถึงอย่างไรในยุคแรกเริ่มของกลุ่มวัฒนธรรมเฮฟวีเมทัลก็มีความสำคัญกับ เนื้อหา ความหมายของบทเพลงมากกว่าการแต่งกายมากกว่าสิ่งใด

2.4 แนวคิดเรื่องการสื่อสารมวลชน

สื่อสารมวลชนเป็นกิจกรรมหนึ่งที่สำคัญต่อการดำรงชีวิตอยู่ของมนุษย์ เนื่องจากมนุษย์นั้นเป็นสัตว์สังคมที่จะต้องมีการปฏิสัมพันธ์กัน การสื่อสารของมนุษย์มีหลายรูปแบบ การสื่อสารมวลชนเป็นอีกรูปแบบหนึ่งของการสื่อสารในระบบของการสื่อสารมวลชนนั้นกระบวนการสื่อสารมวลชนจะประกอบไปด้วยองค์ประกอบที่สำคัญคือองค์กรสื่อมวลชนในฐานะผู้ส่งสารและมวลชนในฐานะผู้รับสาร ผู้รับสารแต่ละคนมิได้อยู่โดดเดี่ยวแต่จะมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับกลุ่มต่าง ๆ ในสังคม ซึ่งกลุ่มสังคมเหล่านี้มักจะมีอิทธิพลต่อการรับรู้ข่าวสารต่างๆ จากสื่อมวลชนเสมอ

ลักษณะของสื่อมวลชน

ลักษณะของสื่อมวลชนซึ่งใช้เป็นสื่อสารมวลชนนั้น มีลักษณะดังต่อไปนี้คือ

1. สามารถเข้าถึงผู้รับสารจำนวนมาก
2. ความรวดเร็วในการสื่อสารกับคนจำนวนมาก
3. บรรจุเนื้อหาหลากหลาย
4. นำสารไปสู่ประสาทสัมผัสของผู้รับสารได้จำกัด
5. ได้รับการสื่อสารกลับที่จำกัด
6. เป็นการสื่อสารทางเดียว

7. ความถูกต้องของสารมีมาก
8. ไม่สามารถเลือกผู้รับสารได้
9. ประสิทธิภาพของการสื่อสารมีอยู่จำกัด
10. การไม่สามารถกำจัดการเลือกของผู้รับสาร
11. การให้ข่าวสารความรู้สามารถเปลี่ยนแปลงทัศนคติหรือพฤติกรรมของผู้รับสาร

อิทธิพลของสื่อมวลชน

1. อิทธิพลของสื่อมวลชนที่มีต่อประชาชนนั้น ไม่ใช่อิทธิพลโดยตรง หากแต่เป็นอิทธิพลทางอ้อม เพราะมีปัจจัยต่าง ๆ ที่สกัดกั้นอิทธิพลของสื่อมวลชน
2. ปัจจัยดังกล่าวในข้อ 1 ทำให้เห็นได้ว่าประชาชนไม่ได้สัมผัสสื่อมวลชนด้วยจิตใจที่ว่างเปล่า ตรงกันข้ามประชาชนกลับมีความคิดเห็น ทัศนคติ ทำที่ตั้งเดิมของตนมาก่อนรวมทั้งได้รับอิทธิพลจากบุคคลอื่น ๆ และสถาบันสังคมต่าง ๆ อยู่ก่อนแล้ว สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ ทำหน้าที่เป็นตัวสกัดกั้นข่าวสารและความคิดเห็นจากสื่อมวลชนที่แตกต่างไปจาก ความคิดเห็น ทัศนคติ และทำที่ตั้งเดิมของตน และจะยอมรับเฉพาะข่าวสารและความคิดเห็นที่สอดคล้องกับความคิดดั้งเดิมของตน เท่านั้น ดังนั้น อิทธิพลที่สื่อมวลชนจะมีต่อประชาชนจึงเป็นแต่เพียงผู้สนับสนุน (an agent of reinforcement) เท่านั้น
3. บางกรณีสื่อมวลชนอาจทำหน้าที่เป็นผู้เปลี่ยนแปลงประชาชนได้เช่นกัน (an agent of change) อย่างไรก็ตามอิทธิพลในด้านการเปลี่ยนแปลงประชาชนของสื่อมวลชนนี้จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อ บุคคลมีความโน้มเอียงที่จะเปลี่ยนแปลงอยู่ก่อนแล้วสื่อมวลชนทำหน้าที่เป็นเพียงผู้เสนอหนทางในการเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรม เท่านั้น (provide the means for change)
4. สื่อมวลชนสามารถสร้างทัศนคติและค่านิยมให้เกิดแก่ประชาชนได้ ในกรณีที่บุคคลนั้นๆ ไม่เคยมีความรู้หรือประสบการณ์เกี่ยวกับสิ่งนั้นมาก่อน อย่างไรก็ตามทัศนคติและค่านิยมใหม่นี้จะเกิดขึ้นได้ ก็ต่อเมื่อบุคคลผู้นั้นรับสารที่เสนอเรื่องราวในแนวเดียวกันบ่อยๆ ซ้ำๆ ซากๆ เท่านั้น อิทธิพลของสื่อมวลชนในแง่จึงมีลักษณะสะสม (cumulative impact) มิใช่อิทธิพลที่ก่อให้เกิดผลได้ทันทีทันใด หรือในระยะเวลาอันสั้น ไม่ใช่อิทธิพลที่เกิดจากการดูทีวีเพียงครั้งเดียว อ่านหนังสือพิมพ์เกี่ยวกับเรื่องหนึ่งเพียงครั้งเดียว ฯลฯ

สื่อมวลชนไม่ว่าจะเป็นหนังสือพิมพ์ ภาพยนตร์ วิทยุกระจายเสียง และวิทยุโทรทัศน์ ต่างก็มีอิทธิพลและมีความสำคัญในการช่วยขับเคลื่อนให้ระบบสังคมดำเนินต่อไป ได้ด้วยคุณสมบัติที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวในสื่อต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสื่อมวลชนประเภทวิทยุโทรทัศน์ที่มีคุณสมบัติที่รวมเอาทั้งการมองเห็นและการได้ยินเข้าไว้ด้วยกัน เปรียบเหมือนกับการรวมเอาคุณสมบัติของสื่อมวลชน

ทุกประเภทมารวมไว้ในหนึ่งเดียว สามารถที่จะสร้างความเข้าใจและจินตนาการให้กับผู้ชมได้อย่างชัดเจนกว่าสื่อประเภทอื่นๆ แม้แต่ผู้ชมที่ไม่สามารถอ่านออกหรือเขียนได้ ก็ยังสามารถเข้าใจภาษาภาพเคลื่อนไหวที่นำเสนอทางวิทยุโทรทัศน์ได้

2.5 บทความที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

อิทธิพลของวัฒนธรรมต่างประเทศที่มีต่ออัตลักษณ์ของวัยรุ่นไทย: ศึกษาเฉพาะกรณีดนตรีญี่ปุ่น

งานวิจัยเรื่องอิทธิพลของวัฒนธรรมต่างประเทศที่มีต่ออัตลักษณ์ของวัยรุ่นไทยกรณีศึกษาดนตรีญี่ปุ่น มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมการฟังดนตรีญี่ปุ่นของวัยรุ่นไทย รวมทั้งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมความนิยมดนตรีญี่ปุ่นกับกระบวนการสร้างอัตลักษณ์ของวัยรุ่นผู้นิยมดนตรีญี่ปุ่น โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการสังเกตแบบมีส่วนร่วม และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก

ผลการวิจัยพบว่าสื่อและเพื่อนของวัยรุ่นมีอิทธิพลทำให้วัยรุ่นได้รู้จักดนตรีญี่ปุ่น วัยรุ่นแสวงหาความบันเทิงนี้ได้ทั้งทางวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือนิตยสาร รวมทั้งอินเทอร์เน็ต สำหรับพฤติกรรมความนิยมดนตรีญี่ปุ่นแบ่งออกเป็น 2 กระบวนการคือ

1. กระบวนการสร้างและแสวงหาความโดดเด่น
2. กระบวนการเลียนแบบ

วัยรุ่นแสดงออกถึงอัตลักษณ์ที่โดดเด่นไปจากเพื่อนกลุ่มอื่นๆ ที่ไม่นิยมดนตรีญี่ปุ่นขณะเดียวกัน อัตลักษณ์เหล่านั้นเกิดจากการเลียนแบบนักร้องดนตรีญี่ปุ่นที่พวกเขาฟัง

จากการทบทวนงานวิจัยชิ้นนี้ทำให้ทราบว่ากระบวนการสร้างอัตลักษณ์ของวัยรุ่นนั้น เกิดจากความต้องการที่จะโดดเด่นเป็นที่สนใจของคนในสังคมและปัจจัยที่สำคัญของการสร้างอัตลักษณ์ของวัยรุ่นที่ชื่นชอบดนตรีญี่ปุ่นนี้คือ สื่อที่พวกเขาเหล่านั้นได้รับมาซึ่งโดยส่วนมากแล้วนั้นจะเป็นการเลียนแบบผลิตซ้ำภาพลักษณ์ของศิลปินที่พวกเขาชื่นชอบโดยเฉพาะนักร้องนำ เนื่องจากนักร้องนำจะเป็นบุคคลที่เห็นได้บ่อยที่สุดและมีความชัดเจนในการแสดงอัตลักษณ์ของวงดนตรี

อัตลักษณ์ของกลุ่มผู้นิยมฮาร์ดคอร์ในเมืองไทย

งานวิจัยเรื่องอัตลักษณ์ของกลุ่มผู้นิยมฮาร์ดคอร์ในเมืองไทยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประวัติศาสตร์ความเป็นมาและรูปแบบของเพลงแนวฮาร์ดคอร์ รวมไปถึงศึกษาอัตลักษณ์ของกลุ่มผู้นิยมดนตรีแนว

ฮาร์ดคอร์ในเมืองไทยโดยใช้กรอบแนวคิดเรื่องอัตลักษณ์มาใช้ในการอธิบายอัตลักษณ์ของกลุ่มผู้นิยมดนตรีฮาร์ดคอร์ในประเทศไทย

จากผลการศึกษาพบว่าดนตรีฮาร์ดคอร์นั้นจัดอยู่ในประเภทดนตรีร็อกซึ่งเป็นดนตรีหัวขบดที่เกิดขึ้นเพื่อสร้างความแปลกใหม่ ฉีกกฎระเบียบของดนตรีที่ต้องมีความนุ่มนวลไพเราะ เนื้อหาของดนตรีฮาร์ดคอร์นั้นมีเนื้อหาที่ต่อต้านการเมืองและมีแนวคิดการอยู่อย่างพอเพียงไม่เบียดเบียนเพื่อนมนุษย์และสัตว์โลก เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการเมืองของเพลงฮาร์ดคอร์นั้นยังสามารถสะท้อนปรากฏการณ์ทางการเมืองในยุคต่างๆ เสมือนบันทึกทางประวัติศาสตร์อีกเล่มหนึ่งได้อีกด้วย

จากการทบทวนงานวิจัยชิ้นนี้ทำให้ทราบว่ากลุ่มผู้นิยมดนตรีฮาร์ดคอร์ในเมืองไทยนั้นมีลักษณะความเป็นกบฏต่อสังคมค่อนข้างมาก มีการแสดงออกถึงแนวคิดผ่านทางดนตรีและการแต่งกายในส่วนของการใช้ชีวิตประจำวันไม่ได้แสดงออกถึงความเป็นกบฏมากนักที่ปรากฏแบบชัดเจนในส่วนของการใช้ชีวิตประจำวันจะเป็นการประพฤติปฏิบัติตนแบบส่วนตัวในการยึดถือหลักการที่เรียกว่า straight edge ซึ่งมีลักษณะที่คล้ายกับ ศิล 5 ของหลักศาสนาพุทธ

บทความเรื่องอิทธิพลของวัฒนธรรมต่างชาติที่มีต่อสังคมไทย

วัฒนธรรมไทยมีรากฐานมาจากพุทธศาสนา เป็นมรดกอันล้ำค่าของคนไทยทุกคนที่สะท้อนให้เห็นวิถีชีวิตของคนไทย ถือเป็นเอกลักษณ์ที่แสดงถึงความเป็นชาติไทยที่แตกต่างจากชาติอื่นมีลักษณะเฉพาะที่แสดงชัดถึงความเป็นไทย เช่น ภาษา ขนบธรรมเนียมประเพณีที่แสดงออกมาทางพิธีกรรม ศิลปะแขนงต่างๆ บุคลิกภาพของคนไทยที่รักสงบ อ่อนน้อมถ่อมตน มีน้ำใจ จนได้รับความชื่นชมจากต่างชาติ ถึงแม้วัฒนธรรมไทยจะมีการผสมผสานกับวัฒนธรรมต่างชาติตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน แต่ก็ได้เลือกสรรเอาสิ่งที่ดีมาใช้ให้เข้ากับวัฒนธรรมไทย ก่อให้เกิดความภาคภูมิใจในความเป็นชาติที่มีพระมหากษัตริย์ ศาสนา ศิลปกรรม ภาษา อาหาร การแต่งกาย ฯลฯ ที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว

วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่ไม่มั่นคงที่หรือใช้เฉพาะในสังคมหนึ่งเท่านั้น ในปัจจุบันมีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและการขนส่งคมนาคมทำให้การเผยแพร่วัฒนธรรมกระทำได้รวดเร็วยิ่งขึ้นกระบวนการนี้เรียกว่า การเผยแพร่วัฒนธรรมกระทำได้รวดเร็วยิ่งขึ้น กระบวนการนี้เรียกว่า การเผยแพร่หรือการกระจายทางวัฒนธรรม (Cultural Diffusion) หลังการปฏิวัติอุตสาหกรรมในยุโรป ทำให้ชนชาติเหล่านั้นแข่งขันกันแสวงหาอาณานิคมในทวีปเอเชียด้วยแล้ว สังคมไทยก็ตกเป็นเป้าหมาย

ของกลุ่มชาวยุโรป โดยเฉพาะอังกฤษ ฝรั่งเศส และอิทธิพลของวัฒนธรรม ตะวันตกก็ยังคงต่อเนื่อง มาจนถึงปัจจุบัน ด้วยสาเหตุต่อไปนี้

1. ความเจริญทางการคมนาคมขนส่ง ทำให้การเดินทางสะดวก การเผยแพร่วัฒนธรรม จะเร็วขึ้น
2. อิทธิพลจากสื่อมวลชนต่างๆ เช่น ภาพยนตร์ โทรทัศน์ หนังสือ และสิ่งตีพิมพ์อื่นๆ
3. การเผยแพร่วัฒนธรรมโดยตรง คือ ประเทศต่างๆ ส่งคนเข้ามาเผยแพร่ หรือจากการออกไป ศึกษาเล่าเรียน เมื่อกลับมาแล้วก็นำวัฒนธรรมนั้นมาเผยแพร่

จากการทบทวนบทความเรื่องนี้ทำให้เห็นว่าวัฒนธรรมต่างๆ สามารถขยายตัวเข้ามาผ่านช่องทางต่างๆ เช่น สื่อ ที่สามารถเข้าถึงตัวผู้บริโภคได้ง่ายและรวดเร็วกว่าการนำเสนอคุณค่าของ วัฒนธรรมนั้นๆ เพิ่มเข้าไป ทำให้ผู้บริโภคสื่อเกิดความต้องการที่จะเป็นสมาชิกของวัฒนธรรมนั้นๆ เพื่อเพิ่มคุณค่า ให้กับตัวเองหรือเพื่อต้องการความโดดเด่นในสังคมและทำให้เข้าใจว่าภายใต้วัฒนธรรมของชาติ ชาติหนึ่งนั้นจะประกอบด้วยวัฒนธรรมย่อยอื่นๆ อีกมากมาย

บทความเรื่องดนตรีในรัฐเสรีนิยม

ดนตรีในรัฐเสรีนิยมจะขึ้นอยู่กับกลุ่มคนในรัฐ เกิดการต่อต้านวัฒนธรรมใหญ่ของกลุ่มวัฒนธรรมย่อย ทางดนตรี เกิดวัฒนธรรมดนตรีในลักษณะการเมืองอัตลักษณ์ต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องชาติพันธุ์ เพศ สถานะ ดนตรีในรัฐเสรีนิยมเป็นไปในลักษณะการต่อต้านกระแสหลักและยืนยันตนเองในรัฐ โดยเริ่ม ศึกษากันตั้งแต่ราวทศวรรษ 70 เป็นต้นมา นักวิชาการกลุ่มแรกๆ ที่กล่าวถึงเรื่องนี้คือ สำนักเบอร์มิง-แฮม ที่เริ่มมองวัฒนธรรมดนตรีในแง่ของการต่อต้าน โดยมองบนฐานวัฒนธรรมย่อยของวัยรุ่นชนชั้น แรกงานซึ่งเกิดในสังคมอังกฤษที่มีวัฒนธรรมชนชั้นแรงงานเข้มแข็งคนพวกนี้มอง วัฒนธรรมฮิปปี ที่ได้รับการยอมรับกว้างขวางในอเมริกาในทศวรรษ 60 อันเป็นวัฒนธรรมกระแสต้านที่เชื่อมโยงกับ ดนตรีร็อกอย่างระแวงระวังในแง่ที่ว่าวัฒนธรรมเหล่านี้มีลักษณะชนชั้นกลางอยู่ การศึกษาแนวนี้ ทำให้ไปเชื่อมโยงกับดนตรีฟังก์ เรฟ ฮิปฮอป หรือเร้กเก้เป็นภาพวัฒนธรรมดนตรีที่ต่อต้านอุดมการณ์ กระแสหลัก เช่น ฟังก์ต่อต้านวิถีการผลิตดนตรีแบบทุนนิยม ต่อต้านการเล่นดนตรีที่ต้องเล่นยากๆ ต่อต้านการบริโภคสิ่งทีผลิตจากบริษัทใหญ่ ต่อต้านรัฐ ต่อต้านฝ่ายขวา ต่อต้านฝ่ายซ้าย ต่อต้านคติ ในการใช้ชีวิตแบบปล่อยปละปล่อยตัว ความหลากหลายของการต่อต้านเกิดจากความซับซ้อน ของวัฒนธรรม ฟังก์เอง ที่แตกย่อยเป็นหลายกลุ่มที่ต่างกัน และมุมมองนักวิชาการที่ดีความ ความไม่สนใจวัฒนธรรมย่อยทางดนตรีบางแนว เช่น เฮฟวีเมทัล ในวงวิชาการทำให้มองว่า วัฒนธรรมย่อยทางดนตรีไม่มีพลังในทางการเมืองและการต่อต้านอุดมการณ์ กระแสหลักอาจจะเป็น

เพราะดนตรีเฮฟวีเมทัลไม่มีความเชื่อมโยงกับชนชั้นแรงงานและการต่อต้าน แต่ความจริงแล้ว วัฒนธรรมเฮฟวีเมทัลได้รับความนิยมอย่างมหาศาลในทศวรรษ 80 อาจจะนิยมมากกว่าดนตรีฟังก์ในโลกแองโกลอเมริกันด้วยซ้ำ จนพัฒนามาเป็นวัฒนธรรมย่อยที่มีสมาชิกมหาศาลมาถึงปัจจุบัน การเมืองในดนตรีในรัฐเสรีถูกมองประเด็นอื่นด้วย และเชื่อมโยงกับเพลงเต็นร่าในคลับต่างๆ ในอังกฤษการเมืองในดนตรีชาติพันธุ์ เช่น การศึกษาดนตรีของคนดำในอเมริกา ดนตรีในแอฟริกา ดนตรีเอเชียที่มีระบบสุนทรียะทางเสียงต่างจากแนวดนตรีคลาสสิกแบบยุโรปที่มีแบบแผนจริงจัง จนเกิดการถดถอยนอกคอกของสุนทรียะแบบคนขาว โดยเฉพาะดนตรีแอฟริกันอเมริกัน เช่น ดนตรีแจ๊ซ ภาพการศึกษาดนตรีกับการเมืองในรัฐเสรีนิยมดูเหมือนปราศจากรัฐแต่รัฐก็ควบคุมดนตรีเช่นเดียวกับรัฐเผด็จการ แต่มีระดับน้อยกว่าและเป็นแบบอ้อมๆ เช่น องค์กร Parent Music Resource Center ในสหรัฐอเมริกา ที่ฝ่ายอนุรักษ์นิยมร่วมมือกับรัฐในการเซ็นเซอร์ดนตรีบางประเภท

จากการอ่านบททวนบทความนี้ทำให้ทราบว่า การเกิดขึ้นของวัฒนธรรมดนตรีที่เป็นวัฒนธรรมย่อยนั้น เกิดขึ้นมาจากการต่อต้านวัฒนธรรมดนตรีกระแสหลักซึ่งวัฒนธรรมดนตรีกระแสหลักนี้มีความเชื่อมโยงกับระบบทุนนิยม การเมืองของสังคมหนึ่งหนึ่ง

บทความเรื่อง เฮฟวีเมทัล กระแสและธุรกิจ

ความเป็นไปของวงการดนตรี มักเปลี่ยนไปตามยุคสมัยอยู่ตลอดเวลา แม้ว่าในวันนี้เรายังเห็นวงดนตรี รุ่งลายคราม ออกผลงานให้ฟังอย่างสม่ำเสมอ แต่ความเป็นไปที่กล่าวถึงนี้ มันเป็นเรื่องของคำว่า ‘ธุรกิจ’ อยู่เหนือคำว่า ‘ศิลปะ’ สรุปลง่ายๆ ว่าอะไรก็ตามที่ขายได้ นั่นล่ะ คือความนิยม คือกระแส คือสิ่งที่คนฟัง ต้องวิ่งตาม เพื่ออวดสรรพคุณว่า กูนี่แหละคือนักฟังตัวจริง

ในส่วนของคนตรีโลหะหนักอย่าง ‘เมทัล’ ก็เช่นกัน เมื่อมันได้รับความนิยมในวงกว้าง (ในต่างประเทศ) ก็จะถูกกระทำให้เป็นเรื่องของธุรกิจไปโดยปริยาย ดนตรีอย่าง BLACK METAL ที่ไม่มีใครคิดว่า มันจะเป็นที่นิยมได้ เนื่องจากเนื้อหาที่จ้องจ้องล้าของผลาญศาสนาให้สิ้นซาก ก็ยังคงกลายเป็นที่นิยมในนักฟังเพลงเมทัลตามกระแสไปอย่างไม่ยากเย็น

หันมามองที่ประเทศไทย นับเป็นเวลากว่า ๒๐ ปี นับจากมีดนตรีที่เกรี้ยวกราดกว่าร็อกของพวกเขาบลูส์ อย่าง เฮฟวี เมทัล เข้ามา มันก็เริ่มเป็นที่นิยม แม้ว่าจะอยู่ในพื้นฐานของผู้ฟังเฉพาะกลุ่มก็ตาม แต่เมื่อมี ดนตรีชนิดใหม่ๆ เข้ามา อาทิ DEATH METAL (เดธ เมทัล), THRASH METAL (แทรช เมทัล), BRUTAL DEATH (บรูทัล เดธ), BLACK METAL (แบล็ค เมทัล) มาจนถึง HARD CORE (ฮาร์ดคอร์), NU METAL (นิว เมทัล) และ EMO (อีโม) ในปัจจุบัน ซึ่งที่กล่าวมา มันคือความชอบเพียง

หยิบมือของคนทั้งประเทศ แต่ว่าในวันนี้ มันไม่ได้เป็นอย่างที่ว้าวแล้ว คนตรีเมทัล ที่คนไทยส่วนใหญ่ มองว่าเป็นคนตริ้นอกกระแสนั้น ได้ถูกสร้างให้เป็นกระแสหนึ่งของวงการเพลงไทยปัจจุบันไปแล้ว นับจากการเข้ามาของนู เมทัล ซึ่งเป็นคนตริ้นิดล่าสุด (พ.ศ 2545) ที่ได้รับนามสกุล เมทัล มาต่อท้าย บ้านเราก็เริ่มสนใจคนตริ้นิดนี้มากขึ้น อาจเป็นความง่ายในการฟังที่มีมากกว่าคนตริ้นิดชนิดอื่นๆ และอิมเมจ หรือนักคนตริ้นิดแบบก็อยู่ในช่วงอายุที่ไม่มากนัก สไตส์การแต่งกายที่ออกแนวเซอร์ เข้ากับวัยรุ่นบ้านเราในยุคนี้พอดี คนตริ้นิดนี้ จึงได้รับความแพร่หลายในไม่ช้า กอปรกับการเกิดของวงคนตริ้นามว่า LINKIN PARK อันถือว่าเป็นแรงบัลดาลใจให้วัยรุ่นบ้านเราหันมาสนใจคนตริ้นิดประเภทนี้กันมากขึ้น และมีวงคนตริ้นิดที่เล่นในแนวนิวเมทัลเกิดขึ้น แม้ว่าจะไม่ได้รับอิทธิพลมาจาก LINKIN PARK โดยตรงก็ตามที (วง NU METAL ในบ้านเราส่วนใหญ่จะติดอิทธิพลจากวง KORN, SLIPKNOTS และ DEFTONES)

หลังจากที่นิว เมทัล เข้ามาป่วนเปื้อนในสาระบบคนตริ้นบ้านเราจนมีวงคนตริ้นิดใหม่และวงเก่า ที่หันตัวเองมาเล่นในแนวที่ใกล้เคียง หรือเลือกคัฟเวอร์เพลงนู เมทัลบ้างในบางจังหวะ อย่าง EBOLA, QUEAKE, SCAR, กลัวยไทย ฯลฯ ค่ายยักษ์ใหญ่อย่างวอร์เนอร์มิวสิค ที่ส่วนใหญ่จะออกผลงาน ศิลปินต่างประเทศ เริ่มเล็งเห็นกระแสในส่วนนี้ จึงได้จับ 4 วงคนตริ้นิดแอนเดอร์กราวนด์ ที่ได้รับความนิยมอย่าง EBOLA, PLAHN, ALADIN และกลัวยไทย มาเซ็นสัญญาออกผลงาน โดยได้รับความร่วมมือจาก JUSTICE MUSIC สังกัดเดิมของทั้ง 4 วง อันหมายถึงเป็นการทำงานเพลงร่วมกันของ 2 สังกัดคนตริ้นิดที่ต่างขั้ว โดยได้ยึดสโลแกนว่า "เป็นการทำลายกำแพงคนตริ้นิดแอนเดอร์กราวนด์ เพื่อให้เป็นที่รู้จักในวงกว้าง" หรือเรียกสั้นๆ ว่า 'ขาย' นั่นเองไม่นานอัลบั้มแรกภายใต้การทำงานเพลงของ 2 ค่ายก็ออกมา โดยเป็นคิวของ EBOLA ที่ส่งอัลบั้มบันทึกการแสดงสดและวีซีดีประวัติของวง 'EBOLA LIVE TO PLAY' ออกมาหยังเชิงก่อน ต่อด้วย ALADIN ในอัลบั้ม JUMP วง PLAHN อัลบั้ม THIRD WORLD NOT SLAVE จากนั้นกลับมาที่ EBOLA อีกครั้งในอัลบั้มใหม่ POLE และกลัวยไทยในอัลบั้ม ซึ่งสามารถกระจายงานออกไปยังภูมิภาคต่างได้มากกว่าเดิม อีกทั้งยังมีเอ็มวี ออกอากาศ ทำให้มีผู้รับชมได้มากขึ้น โดยเฉพาะอีโบล่า ที่สามารถสร้างฐานแฟนเพลงขึ้นมาได้ใหม่ในกลุ่มที่กว้างกว่าเดิม

แม้ว่าจะเสียแฟนเพลงเก่าไปบ้าง แต่ก็เป็นการก้าวที่เติบโตขึ้น ภายใต้ระบบการบริหารงานธุรกิจของบริษัทยักษ์ ปัจจุบัน EBOLA มีผลงานออกมาอีก 2 อัลบั้มคือ ENLIGHTEN และ THE WAY พร้อมทั้งงานบันทึกการแสดงสดในทุกๆ ครั้งที่ออกผลงานชุดใหม่ออกมาหลังจากความสำเร็จของ EBOLA เห็นผลในเชิงประจักษ์

REAL AND SURE บริษัทลูกของอาร์เอส โปรมอชั่น ภายใต้การดูแลของ โป่ง ปฐมพงษ์ สมบัติพิบูลย์ จึงได้จับวงดนตรีอันเดอร์กราวนด์ มาเข้าร่วมในสังกัด อันได้แก่ GROWING PAIN (HERETIC ANGELS) มาออกอัลบั้มเปิดกะโหลก แนวเพลงที่ร็อกที่ใส่ความเป็นป๊อปเข้าไปจำนวนมาก จึงทำให้เสียงดนตรีดูจี๊ดจาง และไม่น่าพิสมัยเหมือนเมื่อครั้งออกกับไมล์สโตน ของมาโนช พุฒตาล(ภายหลังสมาชิก GROWING PAIN เปลี่ยนชื่อมาเป็น GLOW เปลี่ยนนักร้องนำ เล่นเพลงแนวป๊อปร็อก ทั้งตำนานวงที่เล่นดนตรีได้หนักกะโหลกอันดับต้นๆ ไปในทันที)

จากนั้นเป็นคิวของ OUTRO วงนิวเมทัล ที่ได้รับอิทธิพลมาจาก KORN เต็มๆ แม้ว่าอัลบั้มจะมีเพลงซ้ำสำหรับขาย แต่ก็ยังไม่ได้รับความนิยมมากนักก็อปกับกระแสนิวเมทัลในต่างประเทศนั้นได้ ตายลงไปแล้ว และเริ่มมีดนตรีกระแสใหม่ที่เรียกว่า ‘อีโม’ เข้ามาแทนที่ ทำให้อัลบั้มต่อๆ มาของ REAL AND SURE อย่าง MILITARY งาน COMPILATION ของ 5 วงร็อกสมัยใหม่ อย่าง CARNIVORA (อดีตนักร้องนำวง PLAHN ตั้งวงขึ้นมาใหม่), ALADIN, SCAR, QUAKE และ COUGHT เป็นหมันไปในทันที แม้ว่าวง QUAKE จะสามารถผลิตผลงานตัวเอง ที่ติดคลื่นอีโมอย่างสมัยนิยมออกมา แต่ด้วยความผิดพลาดทางการประชาสัมพันธ์ (หรือเพลงที่ทำ อาจยังไม่โดนใจวัยรุ่นบ้านเรา) ทำให้อัลบั้มนี้ยังคงไม่เด่นขึ้นมาแม้ว่าจะเป็นที่อีโมได้ไต่อันดับขึ้นสู่จุดสูงของชาร์ต เพลงฮิตในต่างประเทศแล้วก็ตาม เช่นเดียวกับ OUTRO ที่เจ็ญอัลบั้มชุดที่ 2 ออกมาได้เช่นกัน แต่ก็จมหายไปในพริบตา

ส่วนวง COUGHT ซึ่งยังไม่เคยมีผลงานของตัวเองออกมาเลย นอกจากงานรวมเพลงก่อนหน้านั้น กับหนังสือ TERRITORY (อัลบั้ม TERRITORY STILL ATTACK) ปัจจุบันเป็นชื่อที่เงียบไปแล้ว สำหรับวงการอันเดอร์กราวนด์ เช่นเดียวกับวง SCAR และ ALADIN ส่วน เอฟ หลักฟ้า และวง CARNIVORA ของเขานั้น ข่าวกว๊าวๆ มาว่า กำลังทำอัลบั้มอยู่กับสังกัด DAYONE RECORDS ของ สมศักดิ์ แก้วทิพย์ มือกลองวงคอนฟีบิน (แต่ในส่วนของ CARNIVORA นั้นมีความเป็นเอ็กตรีมมากกว่าอื่นๆ ที่อยู่ในอัลบั้ม MILITARY ซึ่งไม่น่าจะมีปัญหาในเรื่องของกระแส และแนวทางดนตรี หากออกมาในช่วงนี้ หรือหลังจากนี้) ในขณะที่ REAL AND SURE ไม่ประสบความสำเร็จในการผลิตตลาดดนตรีเมทัล

ทางด้านแกรมมี่ก็ส่งอัลบั้ม SHOWROOM 1 โดย GENIE RECORD ที่รวมวงดนตรีหน้าใหม่เช่นกัน โดยมี RETROSPACT (เพลงไม่มีเธอ) และ SWEET MULLET (เพลงดอบ) เป็นหัวหอกในแนวอีโม ที่สามารถเรียกคะแนนความนิยมได้อย่างสูงทั้ง 2 วง ถือเป็นการเปิดศักราชยุคใหม่ และไม่นานสังกัดเล็กๆ อย่าง MUSIC BUG ก็ส่งอัลบั้ม DO IT OR DIE อีกผลงานที่รวมวงดนตรีหน้าใหม่ ที่เล่นดนตรีผิดแปลกกว่าชาวบ้านร้านตลาดออกมาบ้างและด้วยความรุนแรง

ในตัวนักดนตรีส่งผลให้วงที่เล่นดนตรีในแนวอีโม มีผลงานออกมาอย่างต่อเนื่อง เริ่มจาก OBIVIOUS, HAREM BELL และล่าสุดกับ RITALINN (ทั้ง 3 วงเพิ่งได้ร่วมแสดงคอนเสิร์ตร่วมกันในงาน DO IT OR DIE และมีวีซีดีออกมา เช่นเดียวกับวง RETROSPACT) ขณะเดียวกัน RETROSPACT ก็ส่งผลงานชุดแรกออกมา เพลงปล่อยฉัน ซิงเกิ้ลแรกของอัลบั้ม ที่ซื่ออย่างอดอ้อน สามารถสร้างปรากฏการณ์ RETRORAIN (ชื่อเรียกแฟนคลับ RETROSPACT) ได้อย่างรวดเร็ว กลุ่มคนฟังเพลง จากเดิมที่มีเพียงเหล่าเมทัลเฮดผู้ชายขาโหด (แฟนเก่าสมัยที่วงนี้ยังเป็นวงอันเดอร์กราวนด์อยู่) ถูกขยายให้กว้างขึ้น ไม่ว่าจะเป็นชายหรือหญิง นักเรียน นักศึกษา หรือคนทำงาน ต่างร้องเพลงนี้ได้อย่างไม่น่าเชื่อ ซึ่งถือเป็นปรากฏการณ์หนึ่งที่ทำเอานักฟังเพลงหลายๆ คนต้องหันไปศึกษาดนตรีอีโมกันอย่างจริงจัง (ก่อนหน้านี้จะมีซิงเกิ้ล ‘ปล่อยฉัน’ ออกมา EBOLA ซึ่งออกอัลบั้มที่ 2 กับวอร์เนอร์ก็ได้ส่งงานเพลงที่หนีไปจากเดิมอย่าง ‘สิ่งที่ฉันเป็น’ ในรูปแบบเพลงช้าอื่นๆ มาแล้ว แต่ยังไม่ได้รับความนิยมมากนัก)

แต่หากจะว่าด้วยเรื่องการเข้ามามีบทบาทของดนตรีแนวอีโมในประเทศไทยแล้วนั้น คงต้องบอกว่ามันมีมาตั้งแต่ยุคที่เราเริ่มนิยมดนตรีนู เมทัลกันแล้ว (สิ่งหนึ่งที่ลืมไม่ได้คือกระแสดนตรีในบ้านเรานั้นตามหลังต่างประเทศอยู่ตลอด) สังเกตได้จากงานคอนเสิร์ตต่างๆ และอัลบั้มที่มีออกมาในรูปแบบ D.I.Y. (Do It Yourself) วงที่เด่นชัด อาทิ BIKINI และ HOUSETRAP และอีกหลายๆ วงที่ตามมาซึ่งที่มีผลงานออกมาในรูปแบบอัลบั้มและเล่นคัฟเวอร์วงอีโมจากต่างประเทศเพียงอย่างเดียว ซึ่งทั้ง BIKINI และ HOUSETRAP ต่างก็มีผลงานออกมาในช่วงที่กระแสนู เมทัล ในบ้านเรากำลังบูมด้วยความที่ดนตรีอีโมนั้นจะมีท่วงทำนองการร้องที่ติดหูกว่าและรูปแบบสไตล์การแต่งตัวที่ค่อนข้างสวยงามตามสมัยนิยมจึงทำให้ดนตรีแนวนี้เป็นที่นิยมในวงกว้างได้ไม่ยาก

อีกทั้งการมีนายทุนจากค่ายยักษ์ คอยหนุนหลังให้เช่นนี้ จึงไม่ใช่เรื่องแปลก หากวันนี้ เราจะเห็นวัยรุ่นใส่เสื้อดำ เหวลอยโซว์บีกเซอร์ กางเกงขาเดฟ รองเท้าผ้าใบ ทาขอบตาดำ เดินขั้วไขว่อยู่เกลื่อนถนนดนตรีอีกชนิดหนึ่งที่ไม่กล่าวถึงในที่นี้ไม่ได้ เนื่องจากมีอิทธิพลต่อคนที่เล่นดนตรีในยุคปัจจุบันคือ METAL CORE (เมทัลคอร์) สังเกตได้จากวงดนตรีรุ่นใหม่ที่เกิดขึ้น เกือบทั้งหมดเล่นดนตรีในแนว METAL CORE ปัจจัยที่สำคัญยังคงมาจากกระแสต่างประเทศ ซึ่งในช่วงนี้เต็มไปด้วยเอ็มวีของวงดนตรี แนวนี้ในเอ็มทีวี แต่ด้วยความที่ดนตรีเมทัลคอร์นั้นยังมีสัดส่วนของความรุนแรงอยู่มากกว่านู เมทัล หรืออีโมและการร้องแบบสำรอกหรือบางคนเรียกว่าตะ โจนแบบฟังไม่ได้ศัพท์ ดนตรีชนิดนี้จึงยังคงอยู่ในแค่เฉพาะกลุ่มไม่มีการขยายตัวมากนักแต่ก็เป็นอีกปรากฏการณ์ของดนตรีที่มีชื่อต่อท้ายว่าเมทัลที่มีกลุ่มคนฟังจำนวนมากว่าเมื่อก่อน ซึ่งกลุ่มหลักของดนตรีชนิดนี้ส่วนใหญ่

แล้วจะเป็นวัยรุ่น อายุ 15 – 25 ปี โดยประมาณ (กลุ่มนักเรียน ม.ปลาย และนักศึกษา – แต่บางงาน หัวเกียรียนไปยืนโยกหน้าเวทีก็มี)

อย่างไรก็ตาม วงเมทัล คอร์ ส่วนใหญ่ ยังไม่ค่อยมีผลงานในรูปแบบอัลบั้มออกมาอย่างชัดเจน ส่วนใหญ่จะทำเพลงกันแล้วไปใส่ไว้ใน MYSPACE แลกกันฟังเป็นกลุ่มๆ ไปที่เห็นผลงานออกมาอย่างชัดเจนคงเป็นวง G6PD และ OPPORTUNITY (เรียกตัวเองว่า TRASH CORE) จากภาคเหนือ ออกกับสังกัด DAYONE RECORDS ซึ่งโชคดีที่ได้ทาง PLATINUM เป็นผู้จัดจำหน่าย ทำให้สามารถกระจายงานไปยังพื้นที่ต่างๆ ได้ดีทีเดียว นอกจากนี้ยังมีวงดนตรีบางส่วนออกผลงานกับอัลบั้ม METAL FARM ในรูปแบบ COMPILATION วงละเพลงสองเพลง ในสังกัด EAK RECORD แต่ยังไม่มียังมีวงใดที่มีผลงานออกมาเป็นอัลบั้มเต็มสักวง นอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้วนั้น หากนับวง อินเทอร์เน็ตที่มีผลงานออกกว้างแล้ว ชื่อของ DEZEMBER ธันวาคมหาโหด ก็เป็นอีกวง ที่ขึ้นมาชบชชายคากลับค่ายสนามหลวง อีกหนึ่งบริษัทลูกของแกรมมี่ โดยผลงานที่ออกกับสังกัดนี้ คือ NATURLISM งานอัลบั้มเต็มชุดที่ 5 ซึ่งนำมาจัดจำหน่ายใหม่อีกครั้ง หลังจากที่ประสบความสำเร็จด้านการตลาดในช่วงแรกทีออก และได้จัดคอนเสิร์ต (ใหญ่) ครอบรอบ 12 ปี พร้อมมีวีซีดีคอนเสิร์ตออกจำหน่ายในที่สุดเช่นกัน นี่เป็นเพียงส่วนหนึ่งของความเคลื่อนไหวในระบบดนตรีเมทัล ซึ่งยังไม่เป็นที่แน่กว่าจะมีอะไรเกิดขึ้นอีก

จากการอ่านบทความเรื่องนี้ ทำให้ทราบว่าดนตรีเมทัลนั้นเกิดขึ้นมาในประเทศไทยมาหลายปีมาแล้ว ซึ่งในตอนแรกนั้น ไม่ค่อยเป็นที่รู้จักมากนักเพราะเป็นคนตรีที่ทำกันเองเผยแพร่เองหรือเรียกว่า ทำเพลงแบบใต้ดินซึ่งแน่นอนว่าการประชาสัมพันธ์ไม่สามารถเทียบได้กับดนตรีกระแสหลักจากค่ายเพลงใหญ่ที่มีอยู่ในตอนนั้น ได้แต่ก็มีผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเมทัลนี้เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ และแน่นอนว่าพอได้รับความนิยมนั้นไม่พ้นการยื่นมือเข้ามาของค่ายเพลงใหญ่ๆ ที่หาโอกาสที่จะกอบโกยผลประโยชน์จากความนิยมดนตรีเมทัลซึ่งก็มีวงดนตรีจำนวนหนึ่งที่ยอมจำนนไปกับระบบทุนนิยมเพื่อแลกกับชื่อเสียงเงินทองและสิ่งอื่นๆ ที่ค่ายเพลงเสนอมาให้ตรงนี้เองทำให้เกิดจุดเปลี่ยนของวงการเพลงเมทัลในไทยวงดนตรีใต้ดินเกิดขึ้นมากมายหลังจากที่ค่ายเพลงยักษ์ใหญ่เปิดแขนรับวงดนตรีแนวนี้ ความเป็นเมทัลอุดมการณ์ แนวคิดต่างๆ ในตัวเพลงก็ถูกปรับ ลดทอน ให้เบาลงเพื่อที่จะสามารถขายได้ แต่ในอีกแง่หนึ่งมันก็เป็นสิ่งที่ดีที่ค่ายเพลงยักษ์ใหญ่ทำเพราะเป็นการช่วยประชาสัมพันธ์แนวเพลง เมทัลให้คนในประเทศไทยได้รู้จักดนตรีแนวนี้และยอมรับวัฒนธรรมดนตรีแนวนี้เพิ่มมากขึ้นจากสมัยก่อน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัย เรื่อง “การศึกษาวัฒนธรรมย่อยและการวิเคราะห์อัตลักษณ์ของกลุ่มเฮฟวีเมทัล ทัศนศึกษา กลุ่มเฮฟวีเมทัลในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่” เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งเป็นการศึกษาผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลในแนววัฒนธรรมศึกษา ใช้ระเบียบวิธีวิจัย โดยอาศัยวิธีการแบบชาติพันธุ์วิทยาของนักมานุษยวิทยา แต่นำมาประยุกต์โดยการลดระยะเวลา ที่ใช้ในการศึกษา กล่าวคือ นักมานุษยวิทยาจะใช้เวลานานหลายปีในการศึกษา กลุ่มมคนผู้วิจัยได้ใช้เวลา 12 เดือน ในการศึกษากลุ่มผู้ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยอาศัย แนวคิดและทฤษฎีที่มีความหลากหลาย เพื่อศึกษาถึงชีวิตวัฒนธรรมของกลุ่มผู้ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัล และปัญหาของการไม่เติบโตของวัฒนธรรมดนตรีเฮฟวีเมทัล

3.1 บทบาทของผู้วิจัย

บทบาทของผู้วิจัยในการทำวิจัยเรื่อง “การศึกษาวัฒนธรรมย่อยและการวิเคราะห์อัตลักษณ์ของกลุ่มเฮฟวีเมทัล ทัศนศึกษากลุ่มเฮฟวีเมทัลในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่” นั้นผู้วิจัยได้เข้าไปสังเกตการณ์ภาคสนาม ซึ่งจะเป็นการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม (Participant Observation) เป็นหนึ่งในผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลที่เข้าร่วมกิจกรรมคอนเสิร์ตเป็นระยะ ตั้งแต่เดือน เมษายน พ.ศ. 2556 จนกระทั่งเดือน เมษายน พ.ศ. 2557 นับรวมระยะเวลาในการ สังเกตการณ์ภาคสนามนี้เป็นเวลา 12 เดือน โดยการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมที่ผู้วิจัยได้เข้าไป โดยจะเข้าไปมีส่วนร่วมกับในกลุ่มผู้ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลที่เข้าชมคอนเสิร์ต และจะเข้าไปมีส่วนร่วมกับผู้ที่อยู่นอกงานคอนเสิร์ตด้วย นอกจากนั้นแล้วผู้วิจัยคาดว่าจะใช้วิธีการเก็บข้อมูล ดังต่อไปนี้

- การสนทนาอย่างไม่เป็นทางการ (Informal Conversation)
- การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview)

3.2 แหล่งข้อมูล

3.2.1 แหล่งข้อมูลประเภทเอกสาร

ขั้นตอนนี้เป็นกรค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับดนตรี แพนเพลง กิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ ดนตรี เฮฟวี เมทัล เพื่อให้เข้าใจภาพรวมของดนตรีเฮฟวีเมทัลและกลุ่มผู้ชื่นชอบโดยทั่วไป โดยมีการเก็บข้อมูลจากนิตยสารที่นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับดนตรีเฮฟวีเมทัลทำที่จะหาได้

3.2.2 แหล่งข้อมูลประเภทบุคคล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) การสนทนาอย่างไม่เป็นทางการ (Informal Conversation) โดยมีแหล่งข้อมูลประเภทบุคคล ที่คาดว่าจะทำการเก็บข้อมูล ดังนี้

- กลุ่มผู้ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลที่อาศัยอยู่ในอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่จำนวน 35 คน

ในการสัมภาษณ์นั้นผู้วิจัยจะทำการนัดสัมภาษณ์ผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัล ทั้ง 35 คน ตามสถานที่ต่าง ๆ ดังนี้ 1. ร้านอาหารในศูนย์การค้า 2. ห้องซ้อมดนตรี 3. มหาวิทยาลัย 4. บ้านพัก 5. งานคอนเสิร์ต 6. ร้านกาแฟ โดยในการสัมภาษณ์นั้นจะทำการนัดหมายล่วงหน้าก่อนประมาณ 2-3 วัน ส่วนใหญ่แล้วผู้ที่ให้สัมภาษณ์นั้นมักจะมาคนเดียว ซึ่งมีทั้งเพื่อนที่เป็นผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลด้วยกัน และเพื่อนกลุ่มสังคมอื่น และจากนั้นก็แยกตัวมาให้สัมภาษณ์ ผู้วิจัยจะทำการสัมภาษณ์ทีละคน เพื่อรักษาความลับไว้

เนื่องจากการสัมภาษณ์ตัวต่อตัวนั้นทำให้ผู้วิจัยซักถามประเด็นข้อสงสัยต่าง ๆ ได้อย่างต่อเนื่องและสามารถปรับเปลี่ยนคำถามได้ตามต้องการทั้งยังเป็น การสรุปรวมคำตอบของผู้อื่นสัมภาษณ์อีกด้วยในการสัมภาษณ์แต่ละครั้งนั้น อาจจะใช้เวลาประมาณ 20 นาที ถึง 1 ชั่วโมงโดยการสัมภาษณ์นั้น จะมีการสัมภาษณ์แบบครึ่งเดียว สำหรับผู้ที่ให้เวลาในการสัมภาษณ์มากและได้ประเด็นครบถ้วน และอาจมีผู้ให้สัมภาษณ์อีกสัปดาห์หนึ่งเพื่อให้เวลาน้อยหรือขาดข้อมูลบางประการ

ผู้วิจัยจึงจะขอติดต่อบุคคลเพิ่มเติมต่อไปเพื่อหาประเด็นที่สมบูรณืแบบมากยิ่งขึ้น

นอกจากนั้น ผู้วิจัยยังติดต่อบุคคลผ่านทางโปรแกรมสนทนาออนไลน์ โดยผู้วิจัย จะทำการสนทนา ผ่านโปรแกรมสนทนาออนไลน์ (facebook messenger) ในกรณีที่ ผู้ให้สัมภาษณ์ไม่สะดวกที่จะมาให้สัมภาษณ์แบบตัวต่อตัวได้ ในการสัมภาษณ์ผ่านโปรแกรมสนทนาออนไลน์นี้ ผู้วิจัยจะใช้สัมภาษณ์ผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลที่เป็น ศิลปินเป็นส่วนใหญ่

3.2.3 แหล่งข้อมูลจากทางอินเทอร์เน็ต จาก facebook และ website ต่างๆ ที่มีข้อมูลเกี่ยวกับ ดนตรีเฮฟวีเมทัล

3.3 การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นตอนการเลือกกลุ่มตัวอย่างนี้ผู้วิจัยใช้ตัวบุคคลหรือผู้ให้ข้อมูลเป็นแหล่งสำคัญในการสรรหาบุคคลที่สามารถให้ข้อมูลที่ต้องการและทำหน้าที่ชี้แนะผู้วิจัยไปยังบุคคลอื่นๆต่อไปหรือที่เรียกว่า “การสุ่มตัวอย่างแบบสโนว์บอลเทคนิค” (Snowball technique) ผลที่ได้ รับจากการแนะนำนี้สามารถที่จะทำให้ผู้วิจัยสามารถเข้าถึงกลุ่มที่ต้องการได้ และสะดวกต่อการวิจัยด้วยวิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกและใช้ “เทคนิคเครือข่าย” (Network technique) โดยให้กลุ่มเป้าหมายเหล่านั้นแนะนำบุคคลที่เกี่ยวข้อง รุ้จักกันเคย หรืออยู่ในเครือข่ายเดียวกัน เพื่อให้ผู้วิจัยได้ข้อมูลต่อไป

การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) ก็เป็นอีกวิธีหนึ่ง ที่นำมาใช้ในงานวิจัย โดยผู้วิจัยจะทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างจากงานคอนเสิร์ตต่างๆ โดยทั้งหมดต้องเป็นคอนเสิร์ตของศิลปินแนวเฮฟวีเมทัล และกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรีเฮฟวีเมทัล ทั้งนี้จะมีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงโดยมีเกณฑ์เรื่อง 1. เพศ (หญิง และชาย) 2. ช่วงอายุ โดยแบ่งเป็นวัยรุ่นมัธยม, วัยเรียนมหาวิทยาลัย และ วัยทำงาน

3.4 วิธีการเก็บข้อมูล

3.5.2

วิเคราะห์ การสร างแบบแผนจากการศึกษาจากพฤติกรรมที่มีความซ้ำกันจากการสังเกต-
การณ แบบมีส วนร วม

3.5.3 วิเคราะห์โดยการใช้ การตีความจาก text ซึ่งหมายถึง การแต งหน ำ การแต งกาย
ทำทาง การแสดงออก

3.5.4 วิเคราะห์ จากบทสัมภาษณ์ แบบเจาะลึกของกลุ มตัวอย างที่ทำการสัมภาษณ์
โดย วิเคราะห์ ในค ำนป จัยต างๆ ที่ทำให้ ื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัล

3.5.5 วิเคราะห์ จากบทสนทนาอย่างไม่ เป็นทางการโดยวิ
เคราะห์ ในค ำนป จัยต างๆ ที่ทำให้ ื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัล
สภาพชีวิตความเป็นอยู่ และการรวมกลุ มทำกิจกรรมต างๆ

3.6 การนำเสนอผลการวิจัย

ผ วจัยจะนำเสนอผลจากการศึกษาวิเคราะห์ “การศึกษาวฒนธรรมย่อยและการวิเคราะห์อ ต ล กษณ ของกลุ มเฮฟวีเมทัล กรณีศึกษากลุ มเฮฟวีเมทัลในเขตอำเภอมืองเชียงใหม่ ” โดยแบ งการเสนอ
ผลการวิเคราะห์ ออกเป็นส วนค งนี้

3.6.1 นำเสนอข อมูลของผู้ที่ ื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลในค ำน ล กษณะทางประชากรและ
ล กษณะอ นๆ ของดนตรีเฮฟวีเมทัล รวมถึงล กษณะของผู้ที่ ื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัล
ในอำเภอมือง จังหวัดเชียงใหม่

3.6.2 นำเสนอป จัยที่มีผลต อการเลือกฟังดนตรีเฮฟวีเมทัลของผู้ที่ ื่นชอบดนตรีเฮ
ฟวีเมทัล
ในอำเภอมือง จังหวัดเชียงใหม่

3.6.3 นำเสนอรูปแบบความหมายของการแสดงออกต างๆของผู้ที่ ื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัล
ในอำเภอมือง จังหวัดเชียงใหม่

3.6.4 นำเสนอข อมูลของการรวมกลุ มและกิจกรรมของผู้ที่ ื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัล
ในอำเภอมือง จังหวัดเชียงใหม่

บทที่ 4

ผลการศึกษา

ดนตรีเฮฟวีเมทัลเป็นดนตรีที่มีลักษณะของจังหวะและท่วงทำนองที่มีความหนักหน่วง รุนแรง ดูเดือด ทำให้ดนตรีแนวนี้เปรียบเสมือนแนวดนตรีของคนที่ต้องการความแตกต่าง หัวรั้น มีความต้องการที่จะเป็นกบฏ ไม่ยึดติดกับกฎเกณฑ์และค่านิยมต่างๆ ที่สังคมกำหนดไว้ ด้วยเหตุนี้ดนตรีเฮฟวีเมทัลจึงเป็นที่ชื่นชอบและทรงอิทธิพลต่อผู้ฟังในจำนวนหนึ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มที่อยู่ในช่วงวัยรุ่น ซึ่งเป็นวัยที่มีความอยากรู้อยากลอง อยากเห็นชอบท้าทายและชอบที่จะแหกกฎต่อต้านสังคม

สำหรับในประเทศไทยนั้นดนตรีเฮฟวีเมทัลนี้เริ่มมีเข้ามาในสมัยสงครามเวียดนามในบริเวณค่ายทหาร สหรัฐอเมริกาที่ตั้งอยู่อย่างกระจัดกระจายทั่วไปในประเทศไทย บริเวณภายในค่ายต่างๆ นั้น จะมีบาร์ และไนต์คลับที่มีวงดนตรีเล่นอยู่เป็นประจำเพื่อความบันเทิงกับเหล่าทหารที่ว่างจากการทำสงคราม ซึ่งวงดนตรีเหล่านั้นก็เป็นทั้งวงดนตรีที่มีสมาชิกในวงเป็นคนอเมริกันและบางวงดนตรีก็มีสมาชิกเป็นคนไทยที่เล่นดนตรีร็อกเลียนแบบคนอเมริกันอยู่เป็นจำนวนมาก

ด้วยจังหวะและทำนองที่เร้าใจและสนุกสนานของคนตรีร็อก ทำให้กลุ่มวัยรุ่นของไทยในสมัยนั้นเริ่มหลงใหลในดนตรีร็อกเพิ่มขึ้น จนกระทั่งปี พ.ศ.2522 รัฐบาลไทยได้ออกกฎหมายลิขสิทธิ์เกี่ยวกับเพลงมาบังคับใช้ทำให้นักดนตรี ศิลปิน ไทยเริ่มต้นตัวหันมาทำเพลง แต่งเพลงเป็นของตัวเองมากขึ้นมีรูปแบบที่แตกต่างและหลากหลายมากขึ้นและในช่วงเวลาดังกล่าวนี้เองก็ได้มีวงดนตรีร็อกของคนไทยถือกำเนิดขึ้น เช่นวงเนื้อกับหนัง ไมโคร ร็อกเคสตรา อัสนี-วสันต์ โชติกุล คาราบาว และเมื่อดนตรีร็อกได้รับการยอมรับมากขึ้นในประเทศไทยก็มีวงดนตรีร็อกในยุคถัดมาที่พัฒนาตัวเองขึ้นไปอีกจนเป็นวงดนตรีเฮฟวีเมทัลที่มีความหนักกว่าวงดนตรีร็อกในยุคแรกเริ่มวงดนตรีเฮฟวีเมทัลที่เกิดขึ้นมาวงแรกคือ วงดิโอพาร์ โปรเจ็ค ซึ่งในเวลาต่อมาก็มีสมาชิกในวงบางส่วนได้ออกทำก่อตั้งวงใหม่ที่มีชื่อว่า หิน เหล็ก ไฟ ได้รับความนิยมนับอย่างมากมายและมียอดจำหน่ายเทปสูงที่สุดเป็นประวัติการณ์ของวงการเพลงร็อกในยุคนั้น (ลำเนา เอี่ยมสะอาด, 2539)

ดนตรีเฮฟวีเมทัลได้ซบเซาลง ถูกแทนที่ด้วยดนตรีคิสโก้และดนตรีเพื่อชีวิตหลังจากที่ฐานทัพสหรัฐอเมริกาได้ย้ายกลับไป แต่กระนั้นกลุ่มแฟนเพลงที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลยังคงมีอยู่แต่ไม่ได้มีการรวมกลุ่มกันอย่างเด่นชัดแต่อย่างใด แต่กลับมีผลงานเพลงแนวเฮฟวีเมทัลที่ทำกันเองออกมาจำหน่ายอยู่เป็นระยะๆ วงดนตรีเฮฟวีที่มีชื่อเสียงในช่วงเวลานั้นคือ วงคอนฟีบิน ซึ่งเป็นวงดนตรีเฮฟวีเมทัลที่สามารถรวมกลุ่มผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลได้ มีการจัดแสดงโชว์เป็นระยะและก็ทำให้มีวงดนตรีเฮฟวีเมทัลใหม่ๆ เกิดขึ้นตามมาอย่างต่อเนื่อง ในตอนแรกที่ดูเหมือนว่าวงการเพลงเฮฟวีเมทัลในประเทศไทยจะจางหายไปจากสังคมแต่ก็ยังมีกลิ่นได้น้ำที่เป็นกลุ่มของผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลที่ยังคงเคลื่อนไหวและรวมตัวกันเป็นกลุ่มเล็กๆ มาเสมอ (มาโนช พุดตาล, สัมภาษณ์, 28 มีนาคม 2549)

ถึงแม้ว่าดนตรีเฮฟวีเมทัลจะไม่ใช่นคริในกระแสหลักแต่ดนตรีประเภทนี้ก็ยังสามารถดำรงอยู่ในประเทศไทยได้มาโดยตลอด มีวงดนตรีเฮฟวีเมทัลใหม่ๆเกิดขึ้นมากมาย มีงานเทศกาลงานดนตรีที่จัดขึ้นเองอย่างสม่ำเสมอ เช่น God Beheading, Underground D.I.Y , Territory Metal Fest เป็นต้น ที่กล่าวมาเป็นงานที่ถูกจัดขึ้นที่กรุงเทพมหานคร ส่วนในจังหวัดเชียงใหม่แรกเริ่มจะเป็นการจัดงานที่จัดร่วมกันระหว่างดนตรี Punk และ Heavy Metal เป็นงานเล็กๆ ก่อนข้างจะเฉพาะกลุ่ม เนื่องจากในตอนนั้นการเปิดรับวัฒนธรรมทางดนตรีใหม่ๆ ยังไม่กว้างสถานที่จัดงานก็จะเป็นผับ บาร์ มีขนาดเล็กที่ไม่ค่อยมีลูกค้าเป็นลักษณะที่ว่าจัดกันเองคุณเองเหมือนกับหาที่รวมตัวและปลดปล่อยความต้องการและเมื่อเวลาผ่านไปก็มีงานที่ชื่อว่า Rock Festival ที่ถูกจัดขึ้นโดย สมศักดิ์ แก้วทิพย์ หรือมีอกลอง วงคอนฟีบินนั่นเอง งานนี้เป็นงานที่จัดขึ้นมาโดยเน้นวงร็อกหนักๆ ไปจนถึงวงเฮฟวีเมทัล งาน Rock Festival นี้ได้รับความสนใจเป็นอย่างมากจากผู้คนในจังหวัดเชียงใหม่ทำให้กระแสดนตรีเฮฟวีเมทัล เริ่มดีขึ้นจากการที่ได้รับความนิยมในระดับที่ดี งาน Rock Festival ถูกจัดขึ้นอีกอย่างต่อเนื่อง ถึง 3 ครั้ง โดยครั้งที่ 4 ของการจัดงานวงดนตรีที่มาแสดงโชว์นั้นมีแต่วงดนตรีเฮฟวีเมทัลซะส่วนใหญ่ ในปีถัดไป จากงาน Rock Festival ที่จัดกันมาอย่างต่อเนื่องถูกเปลี่ยนชื่อเป็นงาน Metal Madness เป็นงานที่มีแต่วงดนตรีเฮฟวีเมทัลล้วนๆ และงานนี้ก็ยังคงได้รับการตอบรับเป็นอย่างดีมีผู้เข้าชมงานเป็นจำนวนมากขึ้น ในช่วงเวลานี้ช่วงขาขึ้นของกระแสดนตรีเฮฟวีเมทัลก็ได้มีกลุ่มผู้ที่ชื่นชอบ ดนตรีเฮฟวีเมทัลรวมตัวกันขึ้นมาโดยใช้ชื่อว่า Guclub Underground Chiangmai ในกลุ่มเป็นคนที่อยู่ในช่วงวัยรุ่น หลังจากนั้นก็เริ่มถดถอยจากปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจเนื่องจากกลุ่ม GuClub Underground Chiangmai เป็นกลุ่มที่มีความเหนียวแน่นมาก พวกเขาได้เริ่มเคลื่อนไหวภายในจังหวัดเชียงใหม่โดยเริ่มจากการผลิตวงดนตรีเฮฟวีเมทัลหน้าใหม่ออกมาเริ่มจัดงานคอนเสิร์ตในตอนแรกยังไม่มีชื่องาน เป็นการจัดที่มีลักษณะคล้ายๆ กับปาร์ตี้เฉพาะกลุ่มซึ่งก็ทำให้คนในจังหวัดเชียงใหม่ เริ่มกลับมาให้ความสนใจกับดนตรีเฮฟวีเมทัลอีกครั้ง หลังจากนั้นพวกเขาก็ได้จัดงานที่ชื่อว่า Head Hit The Wall งานนี้เป็นงานที่เอาวงดนตรีในกลุ่มของพวกเขาเองมาแสดงโชว์

เป็นจุดเริ่มต้นของวัฒนธรรมดนตรีเฮฟวีเมทัล ในจังหวัดเชียงใหม่ พวกเขาพยายามผลักดันให้ วัฒนธรรมดนตรีเฮฟวีเมทัลเป็นที่ยอมรับมากขึ้นในจังหวัดเชียงใหม่แต่ก็ยังไม่ได้ผลตามที่พวกเขา คาดหวังไว้อย่างที่ควรจะเป็นแต่พวกเขาก็ยังมีการเคลื่อนไหวกันอยู่เสมอมาและทำให้รู้ว่า ในจังหวัด เชียงใหม่ก็ยังมีผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลอยู่เสมอมา

ดนตรีเฮฟวีเมทัลในจังหวัดเชียงใหม่มีจำนวนผู้ฟังหรือแฟนเพลงจำนวนไม่มากนักและมีการกระจัด- กระจายกันไปเช่นเดียวกันแฟนเพลงของดนตรีทางเลือกอื่นๆ แต่ลักษณะพิเศษของแฟนเพลงเฮฟวี เมทัล อย่างหนึ่งคือมีความเหนียวแน่นเป็นกลุ่มเป็นก้อนมากกว่าแฟนเพลงของดนตรีทางเลือกอื่น แฟนเพลงเฮฟวีเมทัลนี้ส่วนใหญ่จะ ไปรวมตัวกันทำงานคอนเสิร์ตเฮฟวีเมทัลหรือรวมตัวกันไปทำ กิจกรรมอื่นๆ

ภาพลักษณ์และท่าทีของดนตรีร็อกในประเทศไทยมักจะเป็นไปในทางแง่ลบเสียส่วนใหญ่ เช่น เสี่ยงดั่ง ก้าวร้าว โวยวาย ซึ่งดูเหมือนว่าจะแตกต่างกับวัฒนธรรมอันดีงามของไทยมาโดยตลอด เมื่อมี การแสดงดนตรีร็อกเกิดขึ้นที่ใดก็มักจะมีการทะเลาะวิวาทขึ้นมาเสมอ (วิรัช อยู่ถาวร, 2530) ภาพ ลักษณ์ในทางลบดังกล่าวนี้มีมาตั้งแต่ในอดีตเรื่อยมา โดยเฉพาะภาพรวมที่ถูกมองของผู้ที่ชื่นชอบ ดนตรีเฮฟวีเมทัลก็ถูกมองไปในด้านลบเช่นกัน ดังนั้นจึงเป็นที่น่าสนใจในศึกษาว่ากลุ่มผู้ที่ชื่นชอบ ดนตรีเฮฟวีเมทัลนี้แท้จริงแล้วมีลักษณะเป็นอย่างไร เป็นกลุ่มคนกลุ่มใด เป็นอย่างไรในสังคม

จากการศึกษาเรื่อง การศึกษาวัฒนธรรมย่อยและการวิเคราะห์อัตลักษณ์ของผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวี เมทัล กรณีศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ในบทนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาถึงลักษณะทั่วไปรวม ถึงท่าทีการแสดงออกต่างๆ ของผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัล ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งผู้วิจัย ได้ทำการศึกษาและวิเคราะห์ในประเด็นต่างๆ ดังต่อไปนี้

- 4.1 ลักษณะของผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
- 4.2 ปัจจัยที่ทำให้เกิดการชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลของผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัล ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
- 4.3 ท่าทางการแสดงออกของผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
- 4.4 ลักษณะการรวมกลุ่มของผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลที่เป็นกิจกรรม ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

4.1 ลักษณะของผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

เนื่องจากการรวมกลุ่มของผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัล ในจังหวัดเชียงใหม่เป็นการรวมกลุ่มในวงจำกัดและมีจำนวนไม่มากนักเมื่อเทียบกับกลุ่มผู้ที่ชื่นชอบดนตรีกระแสหลักอื่นๆ ในจังหวัดเชียงใหม่ ดนตรีกระแสหลักที่เป็นที่นิยมนั้น จะมีผู้ที่ชื่นชอบที่เห็นภาพลักษณะตัวตนที่ชัดเจนเนื่องจากการเผยแพร่จากสื่อต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นจาก สื่อโทรทัศน์ หรือสื่อสิ่งพิมพ์ อยู่เป็นประจำ ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมอะไรที่เกี่ยวข้องกับดนตรีกระแสหลัก ทั้งการถ่ายทอดสดการแสดงคอนเสิร์ตการออกรายการวาไรตี้โชว์ต่างๆ การออกงานอีเวนต์ตามสถานบันเทิง ภาพของผู้ที่ชื่นชอบ ในดนตรีกระแสหลักนั้น มักจะ ได้รับการเผยแพร่ออกมาให้เห็นกันอยู่เสมอ ดังนั้นเราจึงคุ้นเคยและรับรู้ถึงภาพลักษณะของผู้ที่ชื่นชอบดนตรีกระแสหลักโดยทั่วไป เช่น ผู้ชื่นชอบดนตรีเพื่อชีวิตภาพที่เราจะคุ้นเคยจะเป็นภาพของกลุ่มชนชั้นแรงงานหรือกลุ่มคนที่อยู่ในแถบชนบท หรือภาพของผู้ที่ชื่นชอบดนตรีกลุ่มบอยแบนด์ที่ส่วนใหญ่แล้วนั้นจะเป็นกลุ่มเด็กวัยรุ่นเพศหญิง

แต่สำหรับผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลนั้นยังมีภาพที่ไม่ชัดเจนเท่าไร เนื่องจากไม่มีสื่อให้สนใจที่จะเผยแพร่ในกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องของพวกเขา สิ่งที่คนในสังคมเห็นอาจเป็นสิ่งที่ถูกแสดงออกมาให้เห็นเพียงผิวเผินจากการมองผ่านรูปลักษณ์ภายนอกเท่านั้น ภาพลักษณ์ของความน่ากลัว คุร้าย ความรุนแรงที่เกิดขึ้นตามจังหวะและท่วงทำนองของดนตรีทำให้คนภายนอกนั้นต่างสรุปกันไปว่าผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลนั้นเป็นบุคคลที่โหดร้าย น่ากลัว แลดูไม่น่าคบหา ซึ่งนั้นเป็นการด่วนสรุปและยึดติดภาพเหล่านั้น โดยขาดการศึกษาทำความเข้าใจและเข้าใจให้ถึ่ถ้วนก่อน

ดังนั้นผู้วิจัยจึงทำการศึกษากลุ่มบุคคลผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลนี้จากลักษณะทางประชากร ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยศึกษาและวิเคราะห์จากพฤติกรรมที่พบเจออยู่บ่อยๆ การแต่งกายที่ได้จากการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมในงานคอนเสิร์ตเฮฟวีเมทัล 4 ครั้ง การสนทนาอย่างไม่เป็นทางการและการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก เพื่อให้ทราบว่าผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นใครในสังคมมีลักษณะอย่างไร เพื่อความกระจ่างความเข้าใจในความเป็นตัวตนของผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

ในการศึกษาวิจัยนี้ จากการที่เข้าไปสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมในงานคอนเสิร์ตเฮฟวีเมทัลที่เกิดขึ้นในเขตอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่ นั้น พอจะทำให้ทราบว่าจำนวนผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัล มีประมาณ 300-400 คน ผู้วิจัยจึงได้เลือกทำการสัมภาษณ์ พูดคุย สอบถามผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัล ในเขตอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 30 คน เพื่อมาทำการศึกษาถึงลักษณะต่างๆ ของผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลดังนี้

1. เพศ/อายุ
2. การศึกษา/อาชีพ
3. สถานภาพทางการเงิน
4. สถานภาพทางครอบครัว
5. งานอดิเรก

กลุ่มตัวอย่าง 30 คน

1. กิตติชัย เทียงคำ	16. จิรวัดน์ แสงสุริยันต์
2. กฤษฎาญู แห่งชาติ	17. ชีรพงษ์ พรหมชาติแก้ว
3. สีนรินทร์ เตชะ	18. ไตรภูมิ สุวรรณมุณี
4. กฤตริค แสตนดา	19. จาตุรงค์ เศรษฐเสถียร
5. พิทักษ์ภูมิ กุลให้	20. พัฒนพงศ์ จันทร์สว่าง
6. ณัฐ บิณฑโก	21. ฉัตรบดี กอนนุ่ม
7. อาณัติ พู่เฟื่อง	22. ไตรภพ ปัตตะพงษ์
8. เอกสิทธิ์ นิลแก้ว	23. พัฒพงษ์ เสริมสุข
9. มลายู ไชยเกตุ	24. เขมพรรดี พรมอยู่
10. วาว รัตนวงศา	25. ทาร่า ชูต้าร์
11. พิศิษฐพงศ์ จันทร์ดาพรหม	26. อภิวิชญ์ พุทธเจริญรัตน์
12. เปรี้ยวพันธ์ สอนไม้	27. วีรภัทร บุญญุนสินีเกษม
13. จตุพร ศิริธรรม	28. กวีพันธ์ สิทธิสน
14. สงกรานต์ บุญตันจัน	29. สาทิดา ฤทธาคณี
15. ภัทราวุฒิ มุติ	30. อาณัติ แพงคำ

4.1.1 เพศและอายุของผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

เพศและอายุเป็นองค์ประกอบพื้นฐานในการทำความรู้จักและทำความเข้าใจในตัวผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัล เนื่องจากเป็นดนตรีที่มีความหนักหน่วง รุนแรง ภาพลักษณ์ที่ดูน่ากลัวทำให้ผู้วิจัยคิดว่าคงจะมีแต่วัยรุ่นเพศชายเท่านั้นที่มาชมงานคอนเสิร์ตเฮฟวีเมทัล

ตารางที่ 4.1 ตารางแสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างของผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัล ในเขตอำเภอเมือง
จังหวัดเชียงใหม่

เพศ	จำนวน (คน)
ชาย	27
หญิง	3
รวม	30

ตารางที่ 4.2 ตารางแสดงอายุของกลุ่มตัวอย่างที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลในเขตอำเภอเมือง
จังหวัดเชียงใหม่

ช่วงอายุ	ชาย	หญิง	รวม (คน)
15-25	9	1	10
26-35	17	2	19
36-45	1	0	1
รวม	27	3	30

จากการที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและทำการแฝงตัวเข้าไปสังเกตการณ์อยู่ในกลุ่มผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่เป็นเวลา 12 เดือนตั้งแต่ เดือน เมษายน 2556 - เมษายน 2557 ผู้วิจัยพบว่าส่วนใหญ่ของผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นเพศชายที่มีอายุประมาณ 26-35 ปี กลุ่มผู้ชื่นชอบนี้จะมีการไปร่วมงานคอนเสิร์ตเฮฟวีเมทัลที่จัดขึ้นเป็นประจำ ซึ่งทุกครั้งที่จะพบจะมีเพศชายมากกว่าเพศหญิงอยู่เป็นจำนวนมาก

จากการสำรวจเครื่องเพศและอายุนั้นจึงพบว่า ผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลประกอบไปด้วยประชากรทั้งเพศชายและหญิงในอัตราส่วนที่มีเพศชายมากกว่าอย่างเห็นได้ชัดนั้นแสดงให้เห็นว่า ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ดนตรีเฮฟวีเมทัลที่ถือว่าเป็นดนตรีที่มีความรุนแรงจะได้รับความนิยมจากเพศชายมากกว่าและก็ได้ได้รับความนิยมจากเพศหญิงในจำนวนหนึ่งเช่นกัน

ในด้านตัวแปรอีกอย่างหนึ่งคือ ตัวแปรอายุเป็นตัวแปรที่มีความสำคัญเป็นอย่างมาก ทั้งนี้เพราะแบบแผนการใช้ชีวิต แบบแผนความคิดและประสบการณ์ต่างๆ ของบุคคลนั้นมักจะถูกกำหนดจากบริบททางสังคมในช่วงเวลานั้นๆ อายุของผู้ที่เป็นผู้รับสารสามารถช่วยบ่งชี้ได้ว่าเขาเป็นบุคคลรุ่นไหน (กาญจนา แก้วเทพ, 2542)

สำหรับการสำรวจช่วงอายุ หรือ Generation ของผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัด เชียงใหม่ ในด้านความหลากหลายของอายุไม่ค่อยหลากหลายเท่าใดนัก จากการวิจัยพบว่าช่วงอายุ ของผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลนั้นแบ่งออกเป็น 3 ช่วงคือ ช่วงวัยเรียน (วัยรุ่น) วัยทำงานและ วัยกลางคน

ช่วงวัยเรียนหรือวัยรุ่น อายุ 16-25 ปี :

เป็นวัยที่กำลังศึกษาอยู่หรือเพิ่งจบการศึกษาในระดับ มหาวิทยาลัย จะเป็นกลุ่มผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวี เมทัลที่พบได้ในงานคอนเสิร์ตเฮฟวีเมทัลเป็นส่วนใหญ่

ช่วงวัยทำงาน อายุ 26-35 ปี :

เป็นกลุ่มผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลที่กำลังทำงาน หาเลี้ยงตัวเองซึ่งสามารถพบได้ในงานคอนเสิร์ต เฮฟวีเมทัลได้มากพอๆ กับวัยรุ่นเช่นกัน

ช่วงวัยกลางคน อายุ 36 ปีขึ้นไป :

เป็นกลุ่มผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลที่ทำงานมานานแล้วบางคนมีครอบครัวแล้วซึ่งจะพบเห็นได้น้อย มากในงานคอนเสิร์ตเฮฟวีเมทัล

4.1.2 อาชีพของผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

อาชีพของผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลนั้นเป็นอีกตัวแปรหนึ่งที่ผู้วิจัยได้ทำการสำรวจ และสอบถามเก็บข้อมูล อาจจะมีข้อสงสัยว่าผู้ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลที่มีภาพลักษณ์ น่ากลัว ก้าวร้าว รุนแรง ซึ่งเป็นที่ขัดต่อสถานตาของคนทั่วไปไปนั้นจริงๆ แล้วเขาเหล่านั้น ประกอบอาชีพอะไรหรือทำอะไรหล่อเลี้ยงชีพซึ่งตัวแปรของอาชีพก็เป็นผลต่อเนื่องมาก จากการศึกษาของตัวบุคคลด้วย

ในการสำรวจและสัมภาษณ์พบว่ามียุคของผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลนั้นความหลากหลาย ในการประกอบอาชีพ ผู้วิจัยพบว่าส่วนใหญ่แล้วจะเป็นบุคคลที่ทำงานแล้วเป็นพนักงาน ในบริษัทต่างๆ ในจังหวัดเชียงใหม่แต่ก็พบว่าบางคนก็กำลังศึกษาอยู่และบางคนประกอบ อาชีพอิสระหรือทำธุรกิจส่วนตัว

ตารางที่ 4.3 ตารางแสดงลักษณะอาชีพของผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลในเขตอำเภอเมือง
จังหวัดเชียงใหม่

ลักษณะอาชีพ	จำนวน (คน)
นักเรียน/นักศึกษา	8
พนักงานบริษัทเอกชน	10
ประกอบอาชีพอิสระ/ธุรกิจส่วนตัว	10
รับราชการ	2
รวม	30

“คือถ้าเลือกได้นะ ผมคงไปทำอย่างอื่นแต่มันเลือกไม่ได้ไง ทำงานออฟฟิศเนี่ยเงินเดือนก็ไม่ได้เยอะมากมายแต่ก็นะ พอเรียนจบมาก็ต้องหาเลี้ยงตัวเอง ไม่อยากจะไปรบกวนทางบ้านอีกผมว่าหลายคนคงรู้สึกไม่ต่างกันหรอก นอกจากจะชอบจริงๆ” (อภิวิชญ์ พุทธเจริญรัตน์, สัมภาษณ์, 20 พฤษภาคม 2557)

“ผมเป็นครูสอนกลองที่โรงเรียนสอนดนตรียามาห้าครึ่ง และก็มีเล่นดนตรีที่ร้านเหล้าด้วย ผมชอบที่จะอยู่กับดนตรีครับ เลยหางานที่ทำแล้วมีความสุขจะได้ไม่เบื่อ ” (เอกสิทธิ์ นิลแก้ว, สัมภาษณ์, 15 มกราคม 2557)

“ ตอนนี้ขายเสื้อผ้ามือสองครับ ขายตามตลาดนัด เหนื่อยหน่อยแต่ก็คิดว่าไปทำงานออฟฟิศครับ คือผมไม่ชอบระบบออฟฟิศเท่าไร เคยไปทำมา 2-3 ที่แล้ว ทำได้ไม่นานก็ลาออก ผมว่ามันกดดันไปสำหรับผม และมันไม่ค่อยมีอิสระด้วย ผมเลยมาขายของดีกว่าอิสระดี ” (เพ็ริยพันธ์์ สอนไม้, สัมภาษณ์, 3 กันยายน 2556)

อย่างที่กล่าวมาแล้วว่าอาชีพของผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ มีความหลากหลาย ทั้งพนักงานบริษัทเอกชน ประกอบอาชีพอิสระ ทำธุรกิจส่วนตัว ฯลฯ ซึ่งอาจจะแน่นอนว่าอาชีพพนักงานบริษัทเอกชนนั้นตัวผู้ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลเองนั้นอาจจะไม่ได้ชอบที่จะทำงานดังกล่าวแต่ด้วยภาวะที่ต้องเลี้ยงดูปากท้องของตนเองและเพื่อที่จะสามารถนำรายได้ส่วนหนึ่งมาทำในสิ่งที่ตนเองต้องการหรือสนับสนุนวงการดนตรีเฮฟวีเมทัลในทางใดทางหนึ่ง จึงต้องจำยอมทำงานในบริษัทเอกชนต่อไปหรือบางคนก็ประกอบอาชีพอิสระหรือทำธุรกิจส่วนตัวด้วยเหตุผลหลักก็คือ ความเป็นอิสระที่ไม่ยึดติดต่อกฎข้อบังคับตามรูปแบบของระบบบริษัท

4.1.3 สถานภาพทางเศรษฐกิจของผู้ที่ขึ้นขอคนตรีเฮฟวีเมทัล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

สถานภาพทางเศรษฐกิจนั้นหมายถึง รายรับรายจ่ายสถานภาพทางการเงินซึ่งจะสามารถบ่งชี้ถึงลักษณะทั่วไปและรวมถึงรสนิยมของผู้ที่ขึ้นขอคนตรีเฮฟวีเมทัล ในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ ได้ในส่วนหนึ่งเราอาจจะยังมีข้อสงสัยถึงสถานภาพทางการเงินของพวกเขาอยู่เพราะมีข้อมูลที่สามารถบ่งบอกถึงความน่าจะเป็นไปได้หลายประการโดยสังเกตจากการใช้จ่ายของพวกเขา เช่น การซื้อซีดีเพลงเฮฟวีเมทัลราคาหลายร้อย การซื้อเสื้อวงดนตรีที่ราคาเนียดพัน หรือการซื้อบัตรเข้าชมงานคอนเสิร์ตที่มีทั้งราคาถูกและราคาแพง สิ่งเหล่านี้จึงเป็นที่มาของการศึกษาถึงตัวแปรสถานภาพทางเศรษฐกิจของผู้ที่ขึ้นขอคนตรีเฮฟวีเมทัลในเขตอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่

ตารางที่ 4.4 ตารางแสดงระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ที่ขึ้นขอคนตรีเฮฟวีเมทัล ในเขตอำเภอเมือง
จังหวัดเชียงใหม่ (คน)

ระดับรายได้ (บาท)	จำนวน (คน)
0-6,000	0
6001-12,000	8
12,001-24,000	12
24,001-36,000	1
ยังไม่มีรายได้	9
รวม	30

ผู้วิจัยได้ทำการสอบถามถึงรายได้ของผู้ที่ขึ้นขอคนตรีเฮฟวีเมทัล พบว่ารายได้ของผู้ที่ขึ้นขอคนตรีเฮฟวีเมทัลส่วนใหญ่ค่อนข้างสูงกว่าระดับค่าแรงขั้นต่ำส่วนใหญ่จะมีระดับรายได้เทียบเท่าชนชั้นกลางทั่วไป โดยพบว่าผู้ที่ขึ้นขอคนตรีเฮฟวีเมทัลที่ทำงานแล้วมีรายได้ประมาณ 12,001-24,000 บาท ส่วนผู้ที่ยังได้รายได้จากบิดา มารดาและผู้อุปการะมีรายได้ต่อเดือนเดือนละ 6,000-8,000 บาท โดยประมาณ

จากที่ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์เกี่ยวกับรายได้ของผู้ที่ขึ้นชอบคนตรีเฮฟวีเมทัล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัด เชียงใหม่ จำนวน 30 คน พบว่ารายได้ของผู้ที่ยังไม่ได้ประกอบอาชีพ เช่น กลุ่มนักเรียนและนักศึกษา จำนวน 9 คน ยังต้องอาศัยรายได้จากบิดามารดาหรือผู้อุปการะที่นำมาเป็นรายเดือน ซึ่งโดยรวมแล้ว รายได้จะอยู่ระหว่าง 6,000-8,000 บาทต่อเดือน ส่วนผู้ที่ทำงานแล้วที่ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ มีจำนวน 20 คน ทั้งหมดมีรายได้อยู่ระหว่าง 12,001-24,000 บาทต่อเดือนและมีรายได้มากกว่า 24,001 บาทต่อเดือน สำหรับผู้ที่ประกอบอาชีพอิสระหรือธุรกิจส่วนตัว

“คือผมว่านะคนที่ชอบคนตรีเฮฟวีเมทัลส่วนใหญ่ก็ไม่ได้ร่ำรวยอะไรนะครับหลายๆ คนที่รู้จักก็พอมีพอกินกัน คือผมคิดว่าถ้าเราวางแผนการใช้จ่ายได้เนี่ยก็ไม่มีปัญหาอะไรนะ แบ่งเงินไปซื้อซีดีเพลง เฮฟวี เมทัล หรือเสื้อวงดนตรี เดือนละครั้ง 2 ครั้ง ก็ยังไหวอยู่ครับ” (ธีรพงษ์ พรหมชาติแก้ว, สัมภาษณ์, 18 กันยายน 2556)

จากการที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาในเรื่องสถานภาพทางการเงินของผู้ที่ขึ้นชอบคนตรีเฮฟวีเมทัลในเขต อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าผู้ที่ขึ้นชอบคนตรีเฮฟวีเมทัลส่วนใหญ่แล้วมีสถานะทางการเงิน ที่พอกินพอใช้ไม่ได้เดือดร้อนขัดสนแต่อย่างใดเนื่องจากเพราะค่าครองชีพในจังหวัดเชียงใหม่ไม่ได้ สูงมากบวกกับการบริหารจัดการรายจ่ายที่คืนส่วนบุคคลเองด้วย ดังนั้นจึงทำให้เข้าใจว่าทำไมผู้ที่ ขึ้นชอบคนตรีเฮฟวีเมทัลเหล่านี้ถึงสามารถซื้อบัตรเข้าชมคอนเสิร์ตที่มีราคาถูกและแพงได้รวมถึง ยังสามารถซื้อของฟุ่มเฟือยอื่นๆ เช่น เสื้อวงดนตรี ซีดีเพลง ฯลฯ ได้อีกด้วย

4.1.4 สถานภาพและความสัมพันธ์ในครอบครัวของผู้ที่ขึ้นชอบคนตรีเฮฟวีเมทัล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

เนื่องจากลักษณะบุคลิกภาพของผู้ที่ขึ้นชอบคนตรีเฮฟวีเมทัลที่พบเห็นในงานคอนเสิร์ต เฮฟวีเมทัลนั้นมีลักษณะที่ดูโหดร้าย ก้าวร้าวทำให้ผู้วิจัยตั้งคำถามขึ้นมาว่าแล้วในชีวิตประจำวันของพวกเขาเหล่านั้นจะมีลักษณะเป็นเช่นไรความสัมพันธ์กับคนในครอบครัว หรือคนใกล้ชิดมีลักษณะเช่นไร

จากการสัมภาษณ์ผู้ขึ้นชอบคนตรีเฮฟวีเมทัลในเขตอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่ นั้นทำให้ ผู้วิจัยสามารถแบ่งความสัมพันธ์ในครอบครัวได้เป็น 2 ประเด็น คือ ผู้ที่มีปัญหาครอบครัวและผู้ที่ไม่มีปัญหาครอบครัว ดังที่ปรากฏในตาราง

ตารางที่ 4.5 ตารางแสดงความสัมพันธ์พื้นฐานครอบครัวของผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัล
ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

พื้นฐานครอบครัว	ชาย	หญิง	รวม
มีปัญหาครอบครัว	6	0	6
ไม่มีปัญหาครอบครัว	21	3	24
รวม	27	3	30

จากตารางที่ 4.5 นี้ จะพบว่ามี 6 คน จาก 30 คน ที่มีปัญหาครอบครัวและอีก 24 คน ที่ไม่มีปัญหาใดๆ กับครอบครัว ผู้ที่ไม่มีปัญหาครอบครัวนั้น หมายถึงผู้ที่มีความสัมพันธ์กันกับสมาชิกในครอบครัวเป็นอย่างดีถึงดีที่สุดในเวลาที่มีปัญหาต่างๆ ก็จะสามารถพูดคุยหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันได้อย่างเต็มที่และมีการยอมรับซึ่งกันและกัน

สำหรับผู้ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลจำนวน 6 คน ที่มีปัญหาครอบครัวนั้นจะเป็นปัญหาครอบครัวในระดับที่ไม่รุนแรงถึงขั้นมีการใช้ความรุนแรงกัน แต่จะเป็นปัญหาในระดับที่ไม่รุนแรง เช่น บิดามารดาหย่าร้างกัน มีความไม่เข้าใจกันในเรื่องต่างๆของผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลกับสมาชิกภายในครอบครัว ไม่มีความสนิทสนมกันเท่าที่ควรเนื่องด้วยปัจจัยต่างๆ เช่น การมาเรียน หรือมาทำงานในต่างอำเภอหรือต่างจังหวัด เลยไม่ได้อาศัยอยู่กับครอบครัว เป็นต้น

4.1.5 งานอดิเรกของผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

งานอดิเรกเป็นอีกหนึ่งตัวแปรที่สามารถบ่งบอกถึงลักษณะของบุคคลที่เกิดขึ้นได้ว่ามี การใช้ชีวิตและกิจกรรมยามว่างอย่างไร สำหรับผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลแน่นอนว่าเป็นที่ทราบกันอยู่แล้วว่าในยามว่างพวกเขาเหล่านั้นน่าจะใช้เวลาไปกับการฟังเพลงเฮฟวีเมทัลของวงดนตรีที่เขาชอบ นอกจากนั้นแล้วผู้วิจัยจึงได้ทำการสำรวจงานอดิเรกอย่างอื่นที่น่าสนใจของผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่เพิ่มเติมอีกด้วย

ลักษณะที่พิเศษของผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลอย่างหนึ่ง คือความสามารถในการเล่นดนตรี หลายคนมีงานอดิเรกที่ทำอย่างจริงจังคือการเล่นดนตรี ทำวงดนตรี แต่งเพลงเอง พยายามหางานคอนเสิร์ตเพื่อแสดงโชว์ บางคนมีความตั้งใจที่จะทำอัลบั้มเป็นของตนเอง จึงไม่น่าแปลกใจเลยที่ว่าวงการดนตรีเฮฟวีเมทัลในจังหวัดเชียงใหม่ถึงมีวงดนตรีใหม่ๆ เกิดขึ้นมาอยู่เสมอ

“ เล่นดนตรีครับ ผมทำวงดนตรีกับเพื่อนๆ ที่โรงเรียน เล่นแนวร็อกคันเซฟวีเมทัลเลยครับ พยายามจะทำวงแบบจริงจังอยู่ครับ แต่ก็ไปไม่ถึงไหนซักที เต็มที่ก็เล่นโชว์สนุกๆ ในงานของโรงเรียนนี่แหละครับ ” (กฤตภัก แสนดา , สัมภาษณ์ , 13 มีนาคม 2557)

นอกจากนั้นแล้วผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลในเขตอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่ก็ยังมียานอดิเรกหรือกิจกรรม ที่ทำอื่นๆ ไม่ต่างจากคนทั่วไป เช่น การไปเดินห้างสรรพสินค้า การไปร้านกาแฟ เล่นเกมส์ ไปเที่ยวตามสถานบันเทิงต่างๆ หรือการฟังเพลงแนวอื่นๆที่ไม่ใช่เพลงเฮฟวีเมทัล ฯลฯ และอาจจะมีงานอดิเรกบางอย่างที่ต้องทำเป็นกลุ่ม เช่นเตะฟุตบอล การพบปะสังสรรค์ดื่มสุรา การไปกินอาหารบุฟเฟ่ เป็นต้น ผู้วิจัยพบว่ากิจกรรมหรืองานอดิเรกที่ต้องทำกันเป็นกลุ่มนั้นส่วนใหญ่แล้วผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลจะทำกับเพื่อนที่เป็นผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลด้วยกัน

“ ไปร้านกาแฟครับ ส่วนตัวแล้วผมเป็นคนชอบดื่มกาแฟและก็ชอบไปนั่งชิลอยู่แล้ว ผมมีร้านที่ไปประจำอยู่ ก็กินกาแฟไปฟังเพลงไป บางครั้งก็ชวนเพื่อนๆมาเจอกัน นั่งคุยกันครับ ” (ธีรพงษ์ พรหมชาติแก้ว , สัมภาษณ์ , 18 กันยายน 2556)

แต่ก็มีงานอดิเรกบางอย่างที่ผู้วิจัยค้นพบและมีความสนใจในงานอดิเรกบางประเภทของผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ที่มีความคล้ายคลึงกันค่อนข้างมาก คืองานอดิเรกที่เกี่ยวข้องกับการใช้ความรุนแรง เช่น การดูภาพยนตร์หรือซีรีส์ที่มีเนื้อหาและภาพที่รุนแรงตัวอย่างเช่นเรื่อง The Walking Dead ที่เป็นเรื่องเกี่ยวกับซอมบี้ หรือภาพยนตร์เรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวกับแนวสยองขวัญ โรครจิต นอกจากการดูภาพยนตร์แล้วการเล่นเกมส์ก็เป็นอีกงานอดิเรกที่น่าสนใจ จากที่ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์มา เกมส์ที่เหล่าผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลชื่นชอบส่วนมากจะเป็นเกมส์ประเภทที่มีฉากแอ็คชั่น หรือฉากต่อสู้ เช่นเกมส์ชกมวย หรือเกมส์กีฬาผาดโผน เป็นต้นและในงานอดิเรกอย่างสุดท้ายที่ได้รับทราบข้อมูลมาคือ การเล่นเกมประเภทที่ต้องใช้แรงและมีความเสี่ยงที่จะบาดเจ็บ เช่น การเล่นสเก็ตบอร์ด เป็นต้น

“ บางครั้งตอนที่ว่างไม่ได้ฟังเพลงก็จะดูหนังค่ะ ส่วนมากจะชอบดูหนังเรื่องเกี่ยวกับการฆาตกรรมโรครจิตๆ ไม่ก็หนังสยองขวัญ มันตื่นเต้นดีค่ะ ” (ทারা ชูตาร์ท , สัมภาษณ์ 10 พฤษภาคม 2558)

“ ชอบเล่นเกมฆ่าซอมบี้ครับ อย่างเช่นเกมส์ Dying Light เกมนี้เป็นเกมส์ที่เล่นออนไลน์ได้และก็มีเม็การนำศิลปะป้องกันตัวมาเข้าร่วมถึงฟรีรันนิ่งเข้ามาเกี่ยวอีกทั้งยังมีการเก็บเลเวลและเก็บของนำมาประกอบเป็นอาวุธได้อีก ” (พิศิษฐพิงค์ จันดาพรหม, สัมภาษณ์ 10 พฤษภาคม 2558)

จากที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาในเรื่องของงานอดิเรกนั้นทำให้ทราบว่าผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ นั้นมีงานอดิเรกที่ส่วนใหญ่จะมีความเกี่ยวข้องกับความรุนแรง ไม่ทางใดก็ทางหนึ่งและยังมีงานอดิเรกอื่นๆ ที่ผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัด เชียงใหม่ ได้มีส่วนร่วมในการสร้างความสัมพันธ์ให้แน่นแฟ้นภายในกลุ่มของผู้ชื่นชอบดนตรีเฮฟวี เมทัลกันเองอีกด้วย

4.2 ปัจจัยที่ทำให้เกิดการชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลของผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

ดนตรีเฮฟวีเมทัลมีลักษณะพิเศษที่แตกต่างจากดนตรีแนวอื่นๆ ตรงจังหวะและทำนองที่หนักหน่วงและ รุนแรงอย่างเห็นได้ชัด ทำให้เกิดคำถามขึ้นกับหลายๆ คนว่าทำไมผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลนี้ถึงชอบ ดนตรีแนวนี้ มีความชอบอย่างไร เพราะความชื่นชอบนี้ไม่ได้เกิดขึ้นกับเพียงคนไม่กี่คน แต่เกิดขึ้นกับ คนนับหมื่นทั่วประเทศไทยและหลายร้อยคนในจังหวัดเชียงใหม่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาหาปัจจัยที่ทำให้ พวกเขาชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัล จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่คัดเลือกมาเพื่อให้เห็นถึงปัจจัยทุกๆ ด้าน ภาพรวมของปัจจัยที่ทำให้เกิดความชื่นชอบดนตรีของผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลในเขต อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ คือ

ความชื่นชอบทางด้านดนตรี

การเล่นดนตรี

ดนตรีเฮฟวีเมทัลนั้นจัดว่าเป็นแนวดนตรีที่เล่นได้ยากในระดับหนึ่งผู้ที่เล่นดนตรีแนวนี้ได้ถือว่าเป็น คนที่ต้องมีความสามารถ ทักษะ และพลังค่อนข้างมาก เนื่องจากว่าดนตรีเฮฟวีเมทัลมีจังหวะที่รวดเร็ว ในภาคของดนตรีส่วนการร้องนั้นก็ต้องใช้พลังงานอย่างมากในการขับเสียงร้องออกมา ด้วยเหตุนี้เอง ทำให้ผู้ที่ฟังเพลงบางส่วนที่ชอบเล่นดนตรีเห็นว่าเป็นสิ่งที่ทำทลายความสามารถและน่าสนใจหันมา ชื่นชอบฟังเพลงเฮฟวีเมทัล

“ ส่วนใหญ่คนที่ชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลนี้เล่นดนตรีเป็นกันนะครับ ในความคิดผม อย่างผมเองบางที ที่ผมว่างผมก็จะแกะเพลงเฮฟวีเมทัลของฝรั่งนะ ผมว่ามันช่วยให้ผมเก่งขึ้นนะ คือมันต้องใช้เวลา พอสมควรเลยนะในการแกะเพลง มันมีเทคนิคต่างๆที่ไม่เคยรู้ มีความหลากหลาย มันทำทลายดีครับ ถ้าเล่นได้ก็หาเพลงอื่นแกะต่อ ” (จาตุรนต์ เศรษฐเสถียร, สัมภาษณ์, 20 สิงหาคม 2556)

จากการสัมภาษณ์ทำให้เห็นว่าดนตรีเฮฟวีเมทัลนั้นต้องใช้ความพยายามอย่างสูงในการที่จะเล่น ดังนั้นดนตรีเฮฟวีเมทัลจึงเป็นเหมือนกับสิ่งที่จะช่วยเพิ่มทักษะในการเล่นดนตรีให้กับผู้ที่เล่นดนตรีแนวนี้ได้เป็นอย่างดีทำให้พวกเขาหันมาชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลอย่างจริงจัง

เนื้อหาและทำนองของเพลง

เนื้อหาและท่วงทำนองของตัวบทเพลงเฮฟวีเมทัลก็เป็นส่วนประกอบหนึ่งที่โดดเด่นมากสำหรับดนตรีเฮฟวีเมทัล ด้วยลักษณะเด่นนี้ทำให้ผู้ที่ชื่นชอบดนตรีแนวอื่นหรือผู้ที่รู้สึกเบื่อหน่ายกับเพลงกระแสหลัก หันมาลองฟังดนตรีเฮฟวีเมทัลและทำให้เกิดความหลงใหลชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลไปในที่สุด แต่เดิมนั้นเนื้อหาของดนตรีเฮฟวีเมทัลส่วนใหญ่จะมีเนื้อหาที่สะท้อนสภาพความเป็นอยู่ของสังคม การเมือง อย่างตรงไปตรงมา ซึ่งจะแตกต่างกับเนื้อหาของดนตรีแนวอื่นๆ ที่ส่วนใหญ่แล้วเนื้อหาจะเกี่ยวข้องกับเรื่องความรัก เรื่องความฝัน แต่ในปัจจุบันดนตรีเฮฟวีเมทัลเองก็มีเนื้อหาที่พูดถึงเรื่องความรัก ความรู้สึก หรือเรื่องทั่วไปที่เกิดขึ้นในสังคมแต่ถ้อยคำเนื้อหาที่ใช้ยังเป็นไปในรูปแบบที่มีความลึกซึ้งมากกว่าบทเพลงตลาดทั่วไป ทำให้ผู้ที่ฟังดนตรีเฮฟวีเมทัลเกิดความชื่นชอบในเนื้อหา และทำนองของดนตรีเฮฟวีเมทัลที่มีความหลากหลายและแตกต่างจากดนตรีแนวอื่นๆ ดังบทสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“ เวลาฟังเพลงเฮฟวีเมทัลบางครั้งผมก็ฟังไม่ออกนะว่าเขาร้องว่าอะไร ก็เลยลองไปดูเนื้อร้องบนปกซีดี ลองอ่านดูก็โอ เนื้อหาดีมาก บางวงก็ทำให้ผมได้ข้อคิดดีๆ กลับมาหลังจากที่อ่านเนื้อเพลง ”
(วิรัชกร บุญญนิตินิเกษม, สัมภาษณ์, 23 มีนาคม 2557)

“ ชอบเนื้อหาเพลงครับ บางเพลงเนื้อหาตรงไปตรงมาดี บางเพลงก็เป็นเหมือนปรัชญาอ่านดูแล้วเอามาตีความได้หลายแบบน่าสนใจมากๆ ผมชอบการเลือกใช้คำที่เอามาเรียบเรียงเป็นเนื้อเพลง คือผมก็มีวงดนตรีวงและเป็นนักร้องด้วยก็เลยสนใจเนื้อเพลงเป็นพิเศษ มันเอาไปปรับใช้ในการแต่งเนื้อเพลงของผมได้ด้วย ” (ฉัตรบดี กอนนุ้ม, สัมภาษณ์, 20 พฤษภาคม 2556)

ตัวอย่างเนื้อเพลงเฮฟวีเมทัล

“One nation under the gun
Where forward thinking is shunned
A morbid tradition
Of archaic value systems
Where violence justified
Is just another pride
Under the surface lies
A holy plastic empire
With guarded golden fences
Where misfortune
Shelters decisions
A pain wrought from blood flowing green
The myth of protection
Is a sick fascination
A culture of violence is what you are feeding
Fear is an heirloom
And hate is contagious
A nation of sadists is what you are breeding
It's everywhere
It's everywhere that you see
But who decides
If you watch or turn the other cheek
And only in your mind
Is it your given right to be armed to the teeth
It's a common disease
The only immunity is to disarm
This holy plastic empire disease”

จะเห็นได้ว่าความชอบนั้นเกิดจากทำนองที่เร้าใจและคึกคักของดนตรีเฮฟวีเมทัล นอกจากทำนองแล้ว ส่วนที่สำคัญก็คือเนื้อหาของตัวเพลงที่ไม่ซ้ำซากจำเจของดนตรีเฮฟวีเมทัลที่ได้พูดถึงสิ่งต่างๆ มากมาย รอบตัวในสังคมในยุคๆ นั้นซึ่งเป็นการสร้างสรรค์อย่างหนึ่งและเป็นดนตรีทางเลือกอีกหนี่งทางที่สามารถจะเลือกฟังได้มากกว่าเรื่องของความรักแบบทั่วๆ ไป เช่น เพลงเก็บกด ของวง G6PD ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับสภาวะจิตใจ, เพลง Dog Nation ของวง Opportunity ที่มีเนื้อหาในเชิงวิพากษ์ การเมือง, เพลงโคมา ของวง Solidcore เป็นเพลงที่เกี่ยวกับความรัก ความรู้สึก และเพลงเมืองมรณา ของวงคอนฟีบิน ที่มีเนื้อหาเสียดสีระบบทุนนิยมในสังคมไทย

ตัวอย่างเนื้อเพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับสภาวะจิตใจ

เพลง เก็บกด โดยศิลปิน G6PD จังหวัดเชียงใหม่

“กับสิ่งที่ยังทนทำทุกวัน กับสิ่งที่ยังทนเก็บไว้ บางสิ่งไม่ปล่อยให้เลยผ่าน
จำองสู่ความเจ็บข้างใน ตัวฉัน มันเริ่มทนไม่ไหว ความเจ็บมากเกินไป
ไม่ยอมทน
เก็บกดอยู่ในหัวใจ แม้นานซักเพียงไหน ฉันยังคงเก็บ
กดเอาไว้ข้างใน แม้จะเจ็บเพียงไหน เก็บไว้จนวันตาย
และฉันคงต้องทนเก็บไว้เก็บไว้ในใจข้างใน และอิสระของฉันอยู่ไหน ”

ตัวอย่างเนื้อเพลงที่มีเนื้อหาวิพากษ์การเมือง

เพลง Dog Nation โดยศิลปิน Opportunity จังหวัดเชียงใหม่

“การกระทำของคนเหล่า มันตอกและย้ำ ถึงความต่ำช้าอยู่ในใจ
ความชั่วในใจมันจะแพร่ออกมาเป็นสันดานของพวกกระยาทั้งหลาย
มันเป็นเวลาอันยาวนาน เราต่างทุกคนก็รู้ว่า ความจริงเป็นสิ่งไม่ตาย
ที่การกระทำของคนเหล่านั้น ไม่ใช่ความจริงมันเป็นความเท็จคิดกันตั้งมากมาย
ความจริงเป็นสิ่งไม่ตาย มันบ่อนทำลายชาติบ้านเมือง
ล้วนแต่จะจ้องทำลาย ให้ผู้คนล้มตายไปจากบ้านเมือง
ไอ้ชาติหมา ไอ้ชาติชั่ว ไอ้ชาติหมา สัตว์เคนสังคมเอ๋ย
ไอ้ชาติหมา ไอ้โจรชั่ว ทำลายชาติ นรกส่งมาทำลาย
มันหลอกหู มันหลอกตา มันบาปหนา มันโกงกิน
มันลอกหลวง ประชาชน มันโกงกินคอร์ปชั่น
ความเป็นจริงคนเรานั้นมันแตกต่างกันล้วนเป็นความมั่งงาย
เพื่อจะมีสักวันที่ความจริงนั้นจะเปิดเผยสู่สายตาประชาชน”

ตัวอย่างเนื้อเพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความรัก ความรู้สึก

เพลง โคม่า โดยศิลปิน Solidcore จังหวัดเชียงใหม่

“ชีวิตที่มีอยู่ทุกวันนี้ ความมืดมนต์ คืบคลานเข้ามาอย่างช้าๆ อยู่อย่างนั้น สิ่งที่เราเรียกว่ารักทำฉันชอกช้ำ
เกินทน (เกินทน) ความทรมาณ ก่อเกิดให้วิญญาณ รั้งเธอไว้ เพื่อครั้งหนึ่งซักวันคงได้เจอ
แสงงดงามพร้อมพลาย อยากขอให้มันอยู่คู่กาย แต่แสงพร้อมพรายยิ่งลับตา
ความเป็นจริงสิ่งที่ฝันพังสลาย เธออยู่สูงแค่ไหน ยังรักเธอไม่ได้ ทางแสนไกลยากเพียงใด เดินก้าวไป”

ตัวอย่างเนื้อเพลงที่มีเนื้อหาเสียดสีระบบทุนนิยมในสังคมไทย

เพลง เมืองมรณา โดยศิลปิน ดอนผีบิน จังหวัดเชียงใหม่

“ฟังเสียงโห่ร้องประกาศก้องไปทั่วแดนฟ้าผู้คนต่างบอกโลกว่าอันตัวข้าปัญญา
มีภูมิใจในการกระทำผลงานเรียงรายเลิศล้ำนี่คือสิ่งบงบอกตอกย้ำมันสมอง ผู้นำหัวปัญญาชน
สร้างเมืองมายา อุตสาหกรรม รุ่งเรืองเลิศล้ำมี ปัญญาดี เราจะมีเมืองใหม่ แสงสีวิไลซ์ ชื่อน้ำเชื้อไฟ
โครงการต่อไป ชื่อลมหายใจ ชัยโย ชัยโย ชัยโย ชัยโย ชัยโย ภูมิใจในปัญญามี ภูมิใจในปัญญาดี
ภูมิใจในปัญญาดี ภูมิใจในปัญญาดี ภูมิใจในการกระทำ ภูมิใจอุตสาหกรรม อุตสาหกรรม
อุตสาหกรรม อุตสาหกรรม อุตสาหกรรม ผลงานเลิศล้ำ สิ่งใดใครทำ รับผิดชอบต่อแทน ไม่เร็วก็ช้า
ไม่ช้าก็เร็ว ไม่เร็วก็ช้า ไม่ช้าก็เร็ว ทำทำทำทำ ลูกค้านเมืองเทวดา ทำลายผืนดินผืนป่าจับไล่เมฆมา
ผืนฟ้าสายลม ไปไปไปไป เราจะมีเมืองใหม่แสงสีวิไลซ์ ชื่อน้ำเชื้อไฟ โครงการต่อไปชื่อลมหายใจ
ชัยโย ชัยโย ชัยโย ชัยโย ชัยโย โครงการเมืองใหม่แสงสีวิไลซ์ ภูมิใจในปัญญามี ภูมิใจในปัญญาดี
โครงการเมืองใหม่แสงสีวิไลซ์ ภูมิใจในปัญญามี ภูมิใจในปัญญาดี ผลงานเลิศล้ำ สิ่งใดใครทำ
รับผิดชอบต่อแทน ไม่เร็วก็ช้า ไม่ช้าก็เร็ว ไม่เร็วก็ช้าเมืองมรณา ไม่เร็วก็ช้า ไม่ช้าก็เร็ว
ไม่เร็วก็ช้าเมืองมรณา ไม่เร็วก็ช้า ไม่ช้าก็เร็ว ไม่เร็วก็ช้าเมืองมรณา ตาย ตาย ตาย ตาย ตาย ตาย
ไม่เร็วก็ช้า เมืองมรณา ตาย ตาย ตาย ตาย ไม่เร็วก็ช้า เมืองมรณา ตาย ตาย ตาย ตาย ไม่เร็วก็ช้า
เมืองมรณา ตาย ตาย ตาย ตาย”

ด้วยเนื้อหาของบทเพลงเฮฟวีเมทัลที่พูดถึงเรื่องราวต่างๆ มากมาย ทั้งเรื่องสังคม การเมือง สภาวะทาง
อารมณ์ และความรู้สึกที่ถูกเขียนขึ้นมาอย่างตั้งใจและถ่ายทอดออกมาพร้อมกับจังหวะและท่วงทำนอง
อย่างตรงไปตรงมาไม่หลอกลวงทำให้ตัวเนื้อหาและทำนองของเพลงเฮฟวีเมทัลเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่
ทำให้เกิด ความชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัล

การผ่อนคลายและผลิตเพลง

ผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลให้เหตุผลที่ตนเองชอบดนตรีแนวนี้เพราะแนวดนตรีที่รุนแรง นักดนตรีทำให้เมื่อเวลาที่พวกเขาฟังแล้วรู้สึกผ่อนคลาย จากการสัมภาษณ์พบว่า การเปิดเพลงฟังนั้นส่วนใหญ่ผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลในเขตอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่จะเปิดเพลงฟังเป็นประจำในช่วงเวลาที่ว่างเช่น ตอนอาบน้ำ กินข้าว ก่อนนอน หรือตอนที่เครียดกับเรื่องต่างๆ

“ ฟังแล้วหายเหนื่อยครับ เหมือนความเหนื่อยมันหายไปตอนที่ฟังเพลงเฮฟวีเมทัล ไม่รู้สิผมว่ามันเหมือนยาชูกำลัง นอกจากบางที่จะทำให้ผ่อนคลายแล้ว บางครั้งตอนที่ฟัง ผมก็รู้สึกอีกอารมณ์มั่นใจ พร้อมที่จะออกจากบ้านแบบไม่กลัวอะไร ฮ่าฮ่า ” (ไทรภพ ปัตตะพงษ์, สัมภาษณ์, 20 ธันวาคม 2556)

แม้ว่าการปลดปล่อยหรือการผ่อนคลายทางอารมณ์ของผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลจากการฟังเพลงเฮฟวีเมทัลนั้นจะเป็นเพียงการทำให้ลืมหรือเลิกคิดถึงสิ่งแย่ๆ ได้ในขณะหนึ่ง หรือในอีกด้านหนึ่งก็สามารถจะทำให้มีพลัง มีความมั่นใจได้อีกด้วย ซึ่งความรู้สึกต่างๆ ที่กล่าวมานี้จึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ผู้ที่ชื่นชอบดนตรีแนวอื่นๆ กลายมาเป็นผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลในที่สุด

4.3 ลักษณะท่าทางและการแสดงออกของผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

เป็นที่ทราบกันอยู่แล้วว่าดนตรีเฮฟวีเมทัลนั้นไม่ค่อยได้รับความนิยมหรือการยอมรับเท่าไร อันเนื่องมาจากเนื้อหาและท่วงทำนองของตัวบทเพลงที่มีจังหวะผิดแปลกแตกต่างไปจากแนวเพลงอื่นอีกทั้งยังมีภาพลักษณ์ด้านลบคนภายนอกมักจะมองว่าผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลนี้เป็นพวกหัวรุนแรงก้าวร้าวป่าเถื่อน เป็นพวกขี้เมาและดึกดำ

จากการที่ผู้วิจัยได้เข้าไปคลุกคลีและแฉงตัวอยู่กับกลุ่มผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลในเขตอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่เป็นเวลานานพอสมควรผู้วิจัยพบว่าผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลส่วนใหญ่มักจะประสบปัญหาจากคนรอบข้างที่ไม่เข้าใจความเป็นเฮฟวีเมทัลซึ่งทำให้การแสดงออกถูกจำกัด ซึ่งทำให้ผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลส่วนใหญ่ชอบที่จะปลีกตัวออกมาพูดคุยหรือไปร่วมทำกิจกรรมกับกลุ่มเพื่อนๆ ที่ชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลด้วยกันมากกว่า ซึ่งจะพบได้จากการไปงานคอนเสิร์ตเฮฟวีเมทัล หรือตามคลับบาร์ที่มีดนตรีร็อกเล่นอยู่ ซึ่งอย่างในงานคอนเสิร์ตเฮฟวีเมทัลนั้นที่ผู้วิจัยได้เข้าไปสังเกตการณ์ทำให้เห็นท่าทางการเต้นที่แปลกประหลาด เช่น การโยกหัว การกระโดดชนกัน การเหวี่ยงหมัดไปตาม จังหวะของเพลงที่ศิลปินเล่นอยู่ เป็นลักษณะของการแสดงออกที่ดูรุนแรง ป่าเถื่อน

การไปร่วมงานคอนเสิร์ตเฮฟวีเมทัลชี้ให้เห็นถึงความสำคัญที่ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่า ผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลนั้นมีลักษณะที่ต้องการจะบ่งบอกถึงความเป็นตัวเองอยู่เสมอและต้องการที่จะแสดงให้สังคมได้รู้ว่าตนเองเป็นอย่างไรในชีวิตปกติพวกเขาก็เป็นเหมือนคนธรรมดาทั่วไป เช่น ต้องใช้เวลาส่วนใหญ่ไปกับการเรียนหรือการทำงานเป็นกรอบการดำเนินชีวิตที่ต้องทำทุกอย่างตามรูปแบบที่พึงปฏิบัติ การแต่งกายที่เรียบง่าย กฎเกณฑ์ที่ดูกว้างทำให้ผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลรู้สึกเบื่อหน่ายกับความซ้ำซากเหล่านี้ ดังนั้นการเข้าชมหรือเข้าร่วมในงานคอนเสิร์ตเฮฟวีเมทัลจึงไม่ใช่เพียงกิจกรรมเพื่อเสพสุนทรียะทางดนตรีเท่านั้นมันยังช่วยให้พวกเขาแสดงออกถึงความเป็นตัวตนได้อย่างเต็มที่ในการแสดงออกอย่างที่กล่าวไปนั้นผู้วิจัยได้สังเกตเห็นถึงท่าทางในการเดินของผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลในระหว่างการแสดงโชว์ของศิลปินเฮฟวีเมทัลจึงมีความสงสัยว่าการเดินในลักษณะนี้มีที่มาจากอะไรมีความหมายอย่างไรจึงได้เข้าไปสัมภาษณ์คนที่อยู่ในงานและก็สามารถแบ่งลักษณะ ท่าทางการแสดงออกได้ดังนี้

1. การโยกหัวหรือสะบัดหัว

จากการสังเกตและสัมภาษณ์ผู้วิจัยพบว่า การโยกหัวหรือสะบัดหัวนั้นเป็นวัฒนธรรมในการแสดงออกแบบหนึ่งที่เป็นพื้นฐานและเป็นที่ยอมรับของเหล่าผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันเนื่องจากจังหวะและทำนองต่างๆ จะเอื้ออำนวยให้การโยกหัวหรือสะบัดหัว ทำได้ง่ายกว่าการเต้นในรูปแบบอื่น

ภาพที่ 4.1 รูปการโยกหัว

2. การแท็ค

จากการสังเกตและสัมภาษณ์ผู้วิจัยพบว่านอกจากการโยกหัวหรือสะบัดหัวแล้วยังมีอีกหนึ่ง การแสดงออกคือ การแท็ค ซึ่งเป็นการกระโดดเอาหัวไหล่ชนกันหรือวิ่งมาชนกัน อาจมีตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป การแท็คนี้เป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้ในการชมคอนเสิร์ตเป็นการแสดงออกเพื่อให้รู้ว่า กำลังสนุกสนานกับเพลงที่บรรเลงอยู่

การแท็คนั้นจะต้องรอจังหวะเร้าของเพลงเป็นช่วงจังหวะที่เร้าอารมณ์อย่างรุนแรง แน่แน่นอนว่า การแท็คนั้นอาจจะมีอาการบาดเจ็บบ้างแต่ก็ไม่ถึงกับอันตรายถึงชีวิต

ภาพที่ 4.2 รูปการแท็ค

“ผมว่ามันเหมือนกับว่าได้ปลดปล่อยรับพอกันกันบ่อยๆ มันกลายเป็นความมันส์มีความสุข อย่างหนึ่งผมว่าก็เหมือนกับที่เราไปเล่นเครื่องเล่น รถบี๊มป์ตามงานฤดูหนาวแหละครับ กระแทกกันไปกระแทกกันมาอาจจะเจ็บตัวบ้างแต่ก็สนุกดี” (กิตติทัช เทียงคำ, สัมภาษณ์, 20 พฤษภาคม 2556)

3. การเซิร์ฟ

การเซิร์ฟเป็นธรรมเนียมปฏิบัติเช่นเดียวกับ การโยกหัว และ การแท็ค เกิดขึ้นอยู่เป็นประจำ ในงานคอนเสิร์ตเฮฟวีเมทัลการเซิร์ฟนี้ มีลักษณะที่คล้ายกับการพุ่งตัวลงน้ำคนที่ทำการเซิร์ฟ จะลอยอยู่บนอากาศโดยจะมีคนช่วยดันให้คนนั้นลอยอยู่และไหลไปเรื่อยๆการเซิร์ฟนี้จะเกิด

ขึ้น ในระหว่างการแสดงของศิลปินเฮฟวีเมทัลผู้ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัล ได้กล่าวว่าการเซิร์ฟนี้ ทำให้เหมือนรู้สึกว่ามีคนได้ เหมือนเป็นอิสระทำให้รู้สึกมีความสุขในตอนที่กำลังลอยอยู่ การเซิร์ฟนั้นจะเกิดขึ้นไม่บ่อยมากนักประมาณเพลงละ 1-2 ครั้งเพราะต้องใช้ความร่วมมือจากหลายๆ คนที่กำลังชม คอนเสิร์ตอยู่หากทำบ่อยจะเป็นการเสียมารยาทไปรบกวนผู้ที่มาชม คอนเสิร์ตด้วยกัน ซึ่งเป็นที่รู้กันดีอยู่แล้ว

ภาพที่ 4.3 รูปการเซิร์ฟ

4. การมอชพิท

มอชพิทคือ การออกท่าทางในลักษณะที่คล้ายๆ กับการเหวี่ยงหมัดชกไปในอากาศไปในทิศทางด้านหน้าของผู้ที่ทำ โดยใช้แขนทั้งสองข้างเหวี่ยงสลับไปมาตามจังหวะของเพลง การมอชพิทนี้มีที่มาจากท่าเต้นของวัฒนธรรมดนตรีฮาร์ดคอร์ที่เป็นดนตรีแนวทางเลือกเหมือนกัน เป็นท่าเต้นที่ค่อนข้างจะใหม่สำหรับผู้ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลในจังหวัดเชียงใหม่ มีเพียงไม่กี่คนที่สามารถเต้นมอชพิทได้ การมอชพิทนี้จากที่ศึกษามาจะมีการเต้นเป็นท่าต่อเนื่องซึ่งต้องใช้พลังและการฝึกซ้อมอย่างมากจึงทำให้ผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลในอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่ไม่นิยมเต้นทำนี้เท่าไร

ภาพที่ 4.4 รูปการมอซฟิท

“มันช่วยให้ได้ปลดปล่อยความเครียดความรู้สึกกดดันออกไปครับ ตอนที่เหวี่ยงแขนไปมาอย่างบ้าคลั่งไปตามจังหวะเพลงที่หน่วงๆ ผมชอบเวลามาที่งานคอนเสิร์ตที่สุดก็ตรงนี้แหละครับ”
(เขมพรรค์ พรมอยู่, สัมภาษณ์, 31 มกราคม 2557)

5. การชูมือ

การชูมือของผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลนั้นจะมีลักษณะที่เหมือนกันกับผู้ที่ชื่นชอบดนตรีร็อกคือการกำมือแล้วชูขึ้นโดยเหลือแค่นิ้วชี้และนิ้วก้อยค้างอยู่แต่สำหรับดนตรีเฮฟวีเมทัลนั้นมันเปรียบเสมือนการบอกว่าเราคือ Heavy Metal การชูมือนี้อาจสังเกตดูจะพบว่า มีลักษณะคล้ายกับตัวอักษร H ที่เป็นอักษรตัวแรกของ คำว่า Heavy การชูมือนี้นี้ยังเป็นการแสดงความนับถืออีกด้วยถ้าจะให้ศิลปิน แต่การชูมือนี้นี้ก็มีการอธิบายความหมายไว้อีกอย่างที่เรียกว่า Devil Horn หรือ ในภาษาไทยแปลว่า เขาปีศาจเป็นสัญลักษณ์ที่สื่อความหมายถึงการต่อต้านพระเจ้า สำหรับที่มาของ สัญลักษณ์มือนี้นี้ ยังไม่มีข้อสรุปถึงต้นกำเนิดที่แท้จริงว่ามาจากไหน หมายถึงอะไรแต่เชื่อว่ามันมีมาตั้งแต่สมัยกรีกโบราณ โดยอาจจะหมายถึงตัว Minotaur ปีศาจครึ่งวัวครึ่งคนที่เฝ้าเขาวงกตในตำนานของกรีก ต่อมาสัญลักษณ์นี้ก็แพร่หลายในยุโรปซึ่งใช้สัญลักษณ์นี้แทน Evil Eye เป็นสัญลักษณ์ในทางเวทมนต์ เช่นถ้าอยากสาปแช่งใครก็ทำสัญลักษณ์นี้ แล้วชี้นิ้วใส่คนนั้น

ต่อมา ทาง Church of Satan ในฝรั่งเศส ก็นำ สัญลักษณ์มือ นี้มาใช้ในการแสดงความเคารพ ต่อซาตาน (เปรียบเทียบคือการกราบไหว้ของไทย เวลาเจอพระพุทธรูปเรกราบไหว้แต่ถ้าเป็น Church of Satan จะใช้ Evil Horn แทนการไหว้) สำหรับคนตรีเมทัล ในสายที่มีภาพพจน์ทางปีศาจ ใช้ สัญลักษณ์มือ นี้แทนเขาปีศาจสัญลักษณ์ **Evil Horn** นี้คนไทยอาจจะเคยเห็นการทำมือเป็นสัญลักษณ์แบบนี้เวลามีการแสดงคอนเสิร์ตเพลงร็อกโดยนำมาจากวัฒนธรรมเพลงแนวเฮฟวีเมทัลของอเมริกันนั่นเอง

ภาพที่ 4.5 รูปการชูมือ

6. ภาษาและการพูดคุย

การแสดงออกในแต่ละวัฒนธรรมนั้นมีความแตกต่างกันออกไป ซึ่งความแตกต่างนี้สามารถบ่งบอกได้ถึงเอกลักษณ์ของกลุ่มวัฒนธรรมนั้นๆ ได้ ภาษาและการพูดคุยจึงเป็นอีกส่วนหนึ่งที่มีความสำคัญในการศึกษาเนื่องจากจะมีคำศัพท์เฉพาะและความหมายเฉพาะที่แตกต่างกันออกไปโดยที่สมาชิกในกลุ่มวัฒนธรรมนั้นๆ จะมีความเข้าใจร่วมกัน

สำหรับภาษาและการพูดคุยของผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ นั้นจากการเข้าไปศึกษาแบบมีส่วนร่วมและพูดคุยกับพวกเขา นั้นทำให้สามารถรับรู้ได้ถึงการใช้ภาษาและการพูดคุยกันภายในกลุ่มว่ามีลักษณะที่เป็นการใช้ภาษาและการพูดคุยอย่างตรงไปตรงมา โดยส่วนมากจะมีการใช้คำที่รุนแรงและหยาบคายอยู่เสมอ เช่น ไอ้เหี้ย

ไอ้สัตว์ ฯลฯ ซึ่งการใช้คำพวกนี้เป็นเรื่องที่ถูกคิดสำหรับพวกเขาและอีกสิ่งหนึ่งที่ผู้วิจัยสังเกตเห็นก็คือ น้ำเสียงในเวลาที่ผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลคุยกันจะมีระดับความดังปานกลาง ถึงขั้นดังมาก

ในส่วนของคำศัพท์เฉพาะของผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลในเขตอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่ นั้นการใช้คำศัพท์เฉพาะโดยส่วนใหญ่แล้วจะเป็นการพูดคุยกันถึงเรื่องวงดนตรีและแนวเพลงในสาขาของดนตรีเฮฟวีเมทัลรวมไปถึงการใช้คำศัพท์เฉพาะของแนวดนตรีมาพูดคุยหยอกล้อกันในกลุ่มผู้ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลด้วยกันเอง ตัวอย่างเช่น เฮ้ย วันนี้มีมิงโคตร Emo เลยหะ หรือ แมงโคตร Thrash เลย เป็นต้น และสำหรับคำศัพท์เฉพาะที่ถูกใช้ในงานคอนเสิร์ตเพื่อแสดงถึงความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันที่ผู้วิจัยได้ยินมาคือ คำว่า ชาวคลัง ซึ่งคำๆ นี้ถูกใช้กันอย่างแพร่หลายในกลุ่มผู้ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลในเขตอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่ที่แสดงให้เห็นถึงความเป็นเฮฟวีเมทัลอย่างตรงไปตรงมา

นอกจากการแสดงออกทางท่าทางและภาษาการพูดที่จะพบเห็นได้ในงานคอนเสิร์ตเฮฟวีเมทัลอย่างทีกล่าวนมาแล้วนั้นผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลนั้นยังมีการแสดงออกผ่านการแต่งกายอีกด้วย การแต่งกายที่กล่าวนี้นี้หมายถึงเสื้อผ้าที่พวกเขาสวมใส่เครื่องประดับรวมถึงรอยสักที่อยู่บนร่างกายด้วยเสื้อผ้า ส่วนใหญ่ที่ผู้ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่นิยมใส่มากที่สุดคือ เสื้อวงดนตรีหรือเสื้อตัวรูดของวงดนตรีที่เป็นสีดำนวลดลายบนเสื้ออาจจะมียหลายรูปแบบ แต่ส่วนใหญ่แล้วจะเป็นลายน่ากลัวๆ เช่น ลายหัวกะโหลก ลายปีศาจ เลือด เป็นต้น ส่วนเครื่องประดับที่สังเกตเห็นส่วนใหญ่แล้วจะเป็นการใส่ตุ้มหูที่มีขนาดใหญ่ที่มาจากการเจาะขยายหรือเรียกว่าการระเบิดหูและในส่วนของรอยสักในปัจจุบันในแวดวงดนตรี เฮฟวีเมทัลในประเทศไทยผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลเริ่มหันมานิยมการสักกันเป็นอย่างมาก เนื่องจากได้รับอิทธิพลมาจากศิลปินต่างประเทศที่มีรอยสักทั้งตัวอย่างน้อยที่สุดก็คือ มีรอยสักเต็มแขนทั้งสองข้างบวกกับความคิดในแง่ลบที่มีต่อคนที่มีรอยสักได้ลดลงทำให้การสักเริ่มทำกันอย่างแพร่หลายในส่วนของผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลในอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่เองก็เริ่มซึมซับเอาค่านิยมเช่นนั้นมาใช้เช่นเดียวกัน

ตารางที่ 4.6 ตารางแสดงจำนวนบุคคลที่มีรอยสักและการเจาะของผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัล
ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

ลักษณะอาชีพ	มีรอยสัก	มีการเจาะ
นักเรียน/นักศึกษา	0	2
พนักงานบริษัทเอกชน	6	2
ประกอบอาชีพอิสระ/ธุรกิจส่วนตัว	7	4
รับราชการ	1	0
รวม	14	8

จากการสังเกตการณ์และการไปสัมภาษณ์ทำให้ผู้วิจัยพบว่าในกลุ่มตัวอย่างจำนวนเกือบครึ่งหนึ่งที่มีรอยสักและอีก 8 คนที่มีการเจาะซึ่งในส่วนของผู้ที่มีการเจาะและเจาะนี้จะพบเห็นได้ในคนที่ประกอบอาชีพอิสระหรือทำธุรกิจส่วนตัวและพนักงานบริษัทเอกชน ในส่วนที่ไม่พบว่ามีรอยสักจะเป็นบุคคลที่ยังคงอยู่ในสถานะนักเรียนนักศึกษาและยังพบว่าคนที่ประกอบอาชีพรับราชการก็มีรอยสักแต่อยู่ภายใต้ร่มผ้าเพราะกฎระเบียบของอาชีพทำให้ไม่สามารถเปิดเผยได้

ภาพที่ 4.6 รูปผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัล ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

ภาพที่ 4.6 (ต่อ) รูปผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัล ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

ภาพที่ 4.7 รูปศิลปินเฮฟวีเมทัลในจังหวัดเชียงใหม่

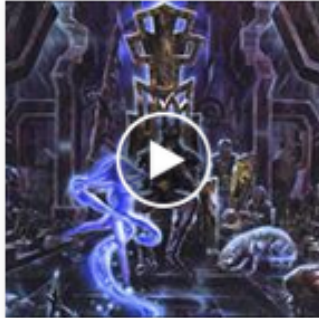
ภาพที่ 4.7 (ต่อ) รูปศิลปินเฮฟวีเมทัลในจังหวัดเชียงใหม่

นอกจากการแสดงออกผ่านทางท่าทางและภาพลักษณ์นั้น ยังมีการแสดงออกอีกช่องทางหนึ่ง ที่ผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลนั้นใช้แสดงออกความเป็นตัวตนสิ่งนั้นก็คือ โซเชียลมีเดีย เช่น facebook เป็นต้น ในช่องทางนี้จากการเข้าไปสังเกตการโพสต์ข้อความสิ่งต่างๆ ของพวกเขา นั้น จะเห็นว่า มีทั้งการโพสต์ที่แสดงออกถึงความชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัล เช่น การโพสต์เพลง หรือ music vdo ของวงดนตรีเฮฟวีเมทัลต่าง หรือรูปภาพพร้อมกับคำบรรยายที่เกี่ยวกับดนตรี เฮฟวีเมทัล นอกจากนั้นแล้วในบางครั้งก็อาจจะมีการโพสต์ข้อความหรือสิ่งต่างๆ ที่ตรงกันไม่ได้เกี่ยวข้องกับดนตรีเฮฟวีเมทัลเลย เช่น รูปคู่กับแฟน, รูปน่ารักๆ, รูปอาหาร, หรือสแตตัสต่างๆ ที่พวกเขา รู้สึก เป็นต้น

นิวัต หุตตะเพา ได้แชร์ลิงก์

8 กรกฎาคม เวลา 22:24 น. · ฆ

Blind Guardian - Nightfall

Nightfall in Middle-Earth version

YOUTUBE.COM

ถูกใจ · ความคิดเห็น · แชร์

👍 ทั้ง มลาญ บางกอก และ Anupong Chaikhan ถูกใจสิ่งนี้

เขียนความคิดเห็น

นิวัต หุตตะเพา

8 กรกฎาคม เวลา 20:47 น. · ฆ

สรุปข่าวที่ผ่านมาใน สามสัปดาห์นี้ แดงโม กินปลามาตัวตาย เพื่อกดดันให้ ซี คิว ฒน์ ปล่อยตัวนักศึกษาทั้ง 14 คน ออกจากคอนเสิร์ตมารูน 5 ซึ่งเอมมี มรกต ได้ประกาศกลางคอนเสิร์ตว่า จะซื้อเรือดำน้ำ 25 ลำ โดยไม่สนว่าโตโน่จะจง บัตรมาด้วยวิธีใด.....## ก้อปเค้ามา....

ถูกใจ · ความคิดเห็น · แชร์

ภาพที่ 4.8 รูปการแสดงออกบน facebook

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

 Alice Sixsixsix
19 ชม. · ๙๙

กลับไม่ทันล่ะ!!!นอนนี้ล่ะกัน — กับ Thanyaporn Tripidok ที่ เชื้อนขุนด่าน
ปราการชล จ.นครนายก

ถูกใจ · ความคิดเห็น · แชร์

 Weerabhatra Ars Moriendi ได้แชร์ลิงก์
19 ชม. · ๙๙

Goat Semen - Warfare Noise [Ego Svm Satana - 2015]
BUY OR DIE !
<http://www.hellsheadbangers.com/>
<http://www.kvlt.fi/> <https://www.facebook.com/goatsemen>
YOUTUBE.COM

ถูกใจ · ความคิดเห็น · แชร์

👍 Terapong Promkutkaw และคนอื่นๆ อีก 10 คนถูกใจสิ่งนี้

 Terapong Promkutkaw จัดๆ
ถูกใจ · ตอบกลับ · 🗨️ 1 · 18 ชม.

 Weerabhatra Ars Moriendi เชื้อค้ำส่งก้อยยย
ถูกใจ · ตอบกลับ · 🗨️ 1 · 18 ชม.

 เขียนความคิดเห็น

ภาพที่ 4.8 (ต่อ) รูปการแสดงออกบน facebook

Ta Power ได้แชร์รูปภาพของ Toranid Nat-Stark Keratipal

4 ชม. · 🌐

ผมปูเสื่อรอพี่กีฟ Gift Sethasatian Solidcore พี่ออฟม้า Aof Yuttapong พี่เป้ Pea Wailz พี่กิว Guile Guclub Sitsoun เลยครับ
#SolidCore

Toranid Nat-Stark Keratipal

เสร็จสิ้นแล้วเมื่อวานยามค่ำ กับผลงานการกำกับและถ่ายทำเอ็มวีใหม่ล่าสุดของผมนะ กับวงน้องรักอีกวงหนึ่ง SOLIDCORE BAND CNX กับเพลง "ไม่มีที่ว่างสำหรับความอ่อนแอ - ถ้า..."

[ดูเพิ่มเติม](#)

Tara ZombieKitty Soutar

เมื่อวานนี้ เวลา 13:04 น. · 🌐

กลับบ้าน ให้แม่ต้มน้ำแก้กษวยให้ แลกกับคอร์สนวดหน้าพร้อมเพลง Simon & Garfunkel ฟังคลอสบายๆ

แล้วมาเล่นเกมส์ Lucius ลูกชาตานต่อไป

[ถูกใจ](#) · [ความคิดเห็น](#) · [แชร์](#)

ภาพที่ 4.8 (ต่อ) รูปการแสดงออกบน facebook

Chalermchart Own Kulhai ได้แชร์อัลบั้มของเขา

10 กรกฎาคม เวลา 19:09 น. · ๘

เห็นถามไถ่มากันเยอะ ถามว่าผมเคยแตกหิมะมั๊ย ซื้อมาแล้วจะเป็นใจ ซื้
แข็งครับ ซื้แข็ง ซื้บูบแข็งเลย เข้าใจตรงกันนะครับ รูปพวกนี้ไม่เคยเปิดเผยให้
ใครดูเลย อายจัง

Krittapak Pond

9 กรกฎาคม เวลา 22:33 น. · ๘

โคตรพีค

In Hearts Wake - FULL HD LIVE SET - Summerblast Warm Up - Exhaus, Trier

21.06.2015 Exhaus Trier, Germany w/ Defeater, Stray From The Path, Polar and more Setlist:...

[YOUTUBE.COM](https://www.youtube.com)

ถูกใจ · ความคิดเห็น · แชร์

ภาพที่ 4.8 (ต่อ) รูปการแสดงออกบน facebook

Arnut Pangkum

22 ชม. · ๙๙

วันอาทิตย์ ร้อนสมชื่อจริงๆ ☀️ — ที่ ภูเก็ต

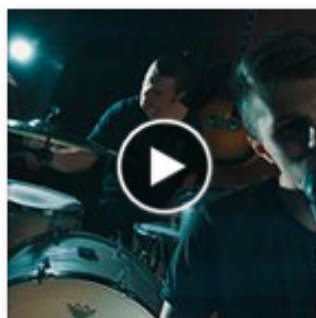
ถูกใจ · ความคิดเห็น · แชร์

Aof Veerapan

เมื่อวานนี้ เวลา 13:51 น. · เทศบาลนครเชียงใหม่ · มีการแก้ไข · ๑

โอ้... โลกนี้ช่างงามแท้ ไม่มีใครสนคัพเวอร์เลยรี

Ellie Goulding - Love Me Like You Do (Rock Cover by Twenty One Two)

Get our cover of 'Love Me Like You Do' by Ellie Goulding: iTunes: <http://full.sc/195mNTG> Loudr:

YOUTUBE.COM

ถูกใจ · ความคิดเห็น · แชร์

ภาพที่ 4.8 (ต่อ) รูปการแสดงออกบน facebook

ภาพที่ 4.8 (ต่อ) รูปการแสดงออกบน facebook

4.4 ลักษณะการรวมกลุ่มของผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

กระบวนการรวมกลุ่ม หมายถึง สัมพันธกิจระหว่างสมาชิกที่ตอบโต้กันอย่างเสรีเพื่อที่จะกระตุ้นเตือนให้กลุ่มดำเนินกิจกรรมไปสู่เป้าหมายอันเป็นของกลุ่มและของสมาชิกด้วย เนื่องจากกลุ่มมีสมาชิกหลายคนและแต่ละคนก็มีความแตกต่างในเรื่องอุปนิสัยใจคอ เช่นบางคนมีเหตุผล บางคนใจร้อน บางคนก้าวร้าว การผสมผสานระหว่างสิ่งเหล่านี้โดยที่ทำให้กลุ่มสามารถดำเนินกิจกรรมก้าวหน้าไปได้จึงจัดเป็นกระบวนการ(ฉลอง ภิรมย์รัตน์, 2521)

กลุ่มผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลมีเป้าหมาย มีความสนใจ มีความต้องการร่วมกัน กล่าวคือ สมาชิกทุกคนมีความคิดไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งจัดเป็นความคิดของกลุ่มไม่ว่าจะเป็นทัศนคติหรือการยอมรับ หรือปฏิเสธซึ่งจะออกมาในรูปแบบของกลุ่ม มีผลของการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในรูปแบบของกลุ่ม มิใช่สมาชิกเพียงคนเดียวคนหนึ่งที่ตัดสินใจ สมาชิกทุกคนต้องยึดมั่นในทำที่ของกลุ่มอย่างแข็งขันและมีพฤติกรรมที่คล้ายคลึงกันในเรื่องนั้นๆ กลุ่มนั้นมีความสำคัญกับผู้ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลมาก เพราะกลุ่มเปรียบเสมือนสังคมในอุดมคติของพวกเขา

สิ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือการเข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งในกิจกรรมที่ทางกลุ่มจัดขึ้นเป็นประจำและทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น เช่น การสนทนาออนไลน์ การนัดหมายกันเพื่อไปทำกิจกรรมต่างๆ ดังที่กล่าวไว้ในส่วนของงานอดิเรกของผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลในเขตอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่ อาทิเช่น การนัดกันไปเตะฟุตบอลสนามหญ้าเทียม การนัดกันไปเที่ยวผับ บาร์ ซึ่งเป็นการรวมกลุ่มกันเพื่อกระชับ ความสัมพันธ์กัน และอีกหนึ่งกิจกรรมการรวมกลุ่มที่น่าสนใจคือ การรวมกลุ่มกันทำกิจกรรม ช่วยเหลือสังคม เช่น ไปบริจาคสิ่งของให้เด็กผู้ยากไร้การรวมกลุ่มกันไปทำกิจกรรม สันทนาการกับเด็กที่อยู่ในโรงเรียนห่างไกล เป็นต้น รวมถึงการมีส่วนร่วมในงานคอนเสิร์ตที่ถือว่าเป็นกิจกรรมหลักของกลุ่มผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลที่จะช่วยลดความเครียดจากเรื่องต่างๆ หรือช่วยบำบัดความต้องการของกลุ่มด้วยการทำกิจกรรมต่างๆ ล้วนแล้วแต่เป็นการช่วยให้สมาชิกในกลุ่มผ่อนคลาย

ภาพที่ 4.9 รูปการรวมกลุ่มทำกิจกรรม

ภาพที่ 4.9 (ต่อ) รูปการรวมกลุ่มทำกิจกรรม

สมาชิกทุกคนเข้าร่วมเป็นกลุ่มเพื่อให้ทราบข่าวสาร ข้อมูล ความรู้ต่างๆที่เกี่ยวกับดนตรีเฮฟวีเมทัล ที่ตนเองสนใจ สามารถเข้าถึงและใช้แหล่งข้อมูลร่วมกันได้ ไม่ว่าจะเป็น website, facebook, การแชท เป็นต้น ซึ่งสมาชิกทุกคนสามารถเข้าสู่ข่าวสารข้อมูลของดนตรีเฮฟวีเมทัล พุดคุยกับสมาชิกคนอื่นๆ ได้อย่างเท่าเทียมกันจากสื่อที่มีอยู่ แลกเปลี่ยนข่าวสารกันระหว่างสมาชิก กล่าวคือ สมาชิกในกลุ่ม จะช่วยแนะนำข้อมูลต่างๆที่เป็นประโยชน์ หือหนทางแก้ไขปัญหาต่างๆให้กับเพื่อนสมาชิกคนอื่นได้

ผู้วิจัยได้ทำการสำรวจโดยการแฝงตัวไปอยู่ร่วมกับกลุ่มผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ในตามงานคอนเสิร์ตเฮฟวีเมทัลในระยะเวลาที่ผ่านมาพบว่าการจัดงานคอนเสิร์ต เฮฟวีเมทัลที่จัดขึ้นนั้นมีไม่บ่อยครั้งเมื่อเทียบกับการจัดคอนเสิร์ตของแนวดนตรีปกติทั่วไป โดยเฉลี่ย แล้วจะมีการจัดงานคอนเสิร์ต 1 ครั้งต่อระยะเวลา 3-4 เดือน สาเหตุที่การจัดงานคอนเสิร์ตเฮฟวีเมทัล มีน้อยครั้ง เนื่องจากดนตรีเฮฟวีเมทัลนั้นเป็นดนตรีที่ไม่ได้รับความนิยมและการสนับสนุนเท่าใดนัก อีกทั้งยังไม่ได้รับความสนใจจากสื่อต่างๆ ซึ่งสื่อส่วนใหญ่ให้ความสนใจกับกิจกรรมของดนตรี กระแสหลัก ด้วยเหตุผลต่างๆ ทางการตลาด ดังนั้นสื่อที่จะสามารถช่วยนำเสนอดนตรีเฮฟวีเมทัล ได้นั้นจะไม่มีเลยอาจกล่าวได้ว่าการจัดงานคอนเสิร์ตของพวกเขาถือคือสื่อชนิดหนึ่งที่ทำให้เพื่อต้องการ จะแสดงออกถึงการมีอยู่ของกลุ่มผู้ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลในเขตอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่

เนื่องด้วยกลุ่มผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลในเขตอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่มีการรวมกลุ่มกันอย่าง เหนียวแน่นแต่ค่อนข้างจะอยู่กันกระจัดกระจายแบ่งเป็นกลุ่มย่อยๆ ทำให้เกิดความต้องการที่จะหา กิจกรรมที่จะสามารถเป็นศูนย์รวมของผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลและประกาศการมีอยู่ของกลุ่ม ซึ่งนั่นก็คือ การจัดงานคอนเสิร์ต สามารถแบ่งตามลักษณะได้ดังนี้

1. คอนเสิร์ตที่จัดโดยแฟนเพลง
2. คอนเสิร์ตที่จัดโดยศิลปิน
3. คอนเสิร์ตที่จัดโดยบริษัทดนตรีและ Organizer

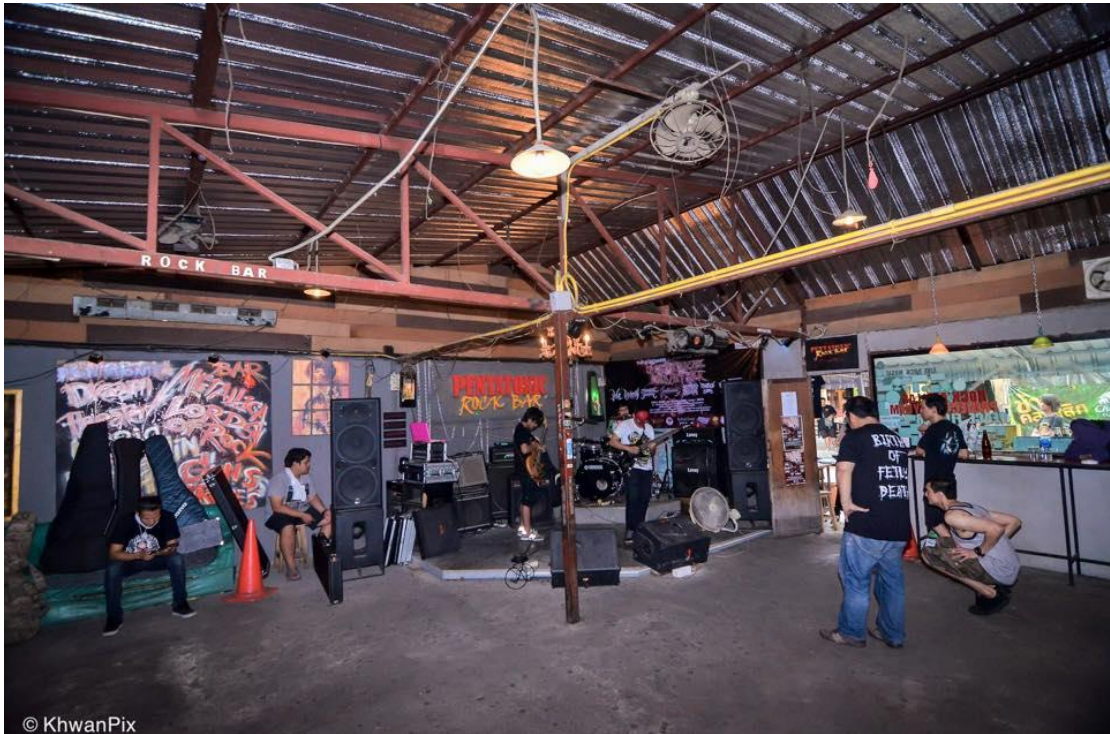
คอนเสิร์ตที่จัดโดยแฟนเพลง

อย่างที่กล่าวไปข้างต้นว่ากลุ่มผู้ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลจะมีการรวมกลุ่มกันอย่างเหนียวแน่นทำให้ ผู้ชื่นชอบรู้จักกันเป็นอย่างดีแต่ละคนมีความสนิทสนมกันอยู่ในระดับหนึ่งจึงเป็นเรื่องง่ายที่จะทำการ นัดหมายและรวมตัวกันเพื่อทำกิจกรรม ในจังหวัดเชียงใหม่ มีกลุ่มใหญ่ๆ อยู่ 2 กลุ่ม คือ กลุ่ม Gu Club Underground Chiangmai และกลุ่ม Chiangmai Death Fest ทั้งสองกลุ่มนี้ต่างก็เป็นกลุ่มที่จัดงาน คอนเสิร์ต ในจังหวัดเชียงใหม่ มีความแตกต่างกันบางส่วนในสายดนตรีเฮฟวีเมทัลแต่วัตถุประสงค์

ในการจัดงานคอนเสิร์ตของทั้ง 2 กลุ่มนี้ คือเพื่อเป็นโอกาสที่จะให้ผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลได้มารวมตัวกันเพื่อแสดงพลังของกลุ่มและเพื่อให้ผู้ที่มาได้ร่วมสนุกไปกับวงดนตรีที่ตนเองชอบรวมไปถึงได้มาพบปะแลกเปลี่ยนพูดคุยกัน โดยส่วนใหญ่แล้วการจัดงานคอนเสิร์ตที่จัดจากผู้ชื่นชอบนั้น จะจัดอยู่ในช่วง วันจันทร์ถึงพฤหัสบดี เพราะสถานที่ที่เลือกจัดส่วนมากจะเป็นร้านเหล้า ผับ บาร์ซึ่งทางร้านไม่สามารถให้จัดงานในช่วงวันศุกร์ เสาร์ อาทิตย์ได้ เนื่องจากจะไปกระทบรายได้ของร้านทั้งนี้ทั้งนั้น พฤติกรรมของคนที่เกี่ยวข้องกลางคืนในเชียงใหม่จะเน้นออกเที่ยวกลางคืนไปผับ บาร์ในช่วงวันศุกร์ เสาร์ และอาทิตย์ และวันที่สามารถจัดงานได้โดยไม่ไปกระทบรายได้ของร้านคือช่วงเทศกาล หรือวันพิเศษ เช่น สงกรานต์, ฮัลโลวีน เป็นต้น ราคาบัตรเข้าชมงานประเภทนี้จะมีราคาค่อนข้างถูกหรือเท่ากับงานคอนเสิร์ตของแนวดนตรีอื่นๆ เพราะผู้จัดงานมีความรู้จักและสนิทสนมกับวงดนตรีที่มาโชว์และวงดนตรีส่วนใหญ่จะเป็นวงพื้นที่ทำให้ไม่ต้องเสียค่าเดินทางอะไรมาก โดยรวมแล้วราคาค่าบัตรจะอยู่ที่ประมาณ 50 – 150 บาท

ภาพที่ 4.10 รูปตัวอย่างงานคอนเสิร์ตที่จัด โดยกลุ่มผู้ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลในจังหวัดเชียงใหม่

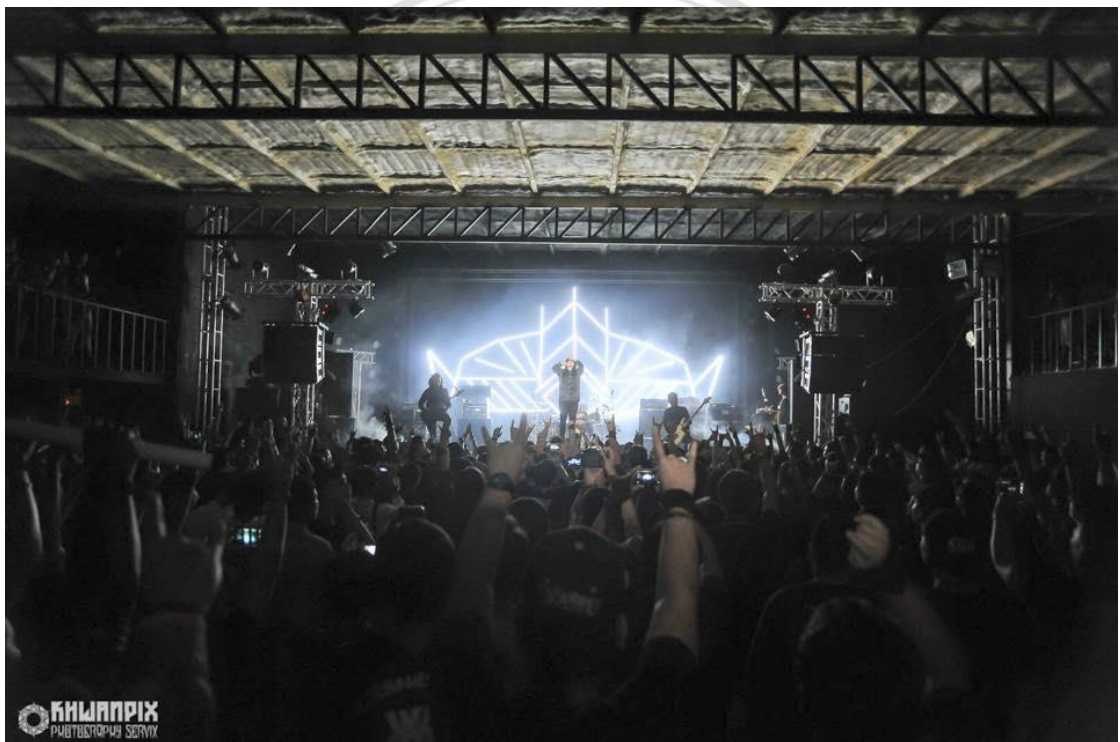
ภาพที่ 4.10 รูปตัวอย่างงานคอนเสิร์ตที่จัด โดยกลุ่มผู้ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลในจังหวัดเชียงใหม่

คอนเสิร์ตที่จัดโดยศิลปิน

เนื่องจากในจังหวัดเชียงใหม่แนวดนตรีเฮฟวีเมทัลไม่ใช่ดนตรีที่ได้รับความนิยมหรือมีการสนับสนุนจากคนในจังหวัดจึงทำให้มีข้อจำกัดในการประชาสัมพันธ์หรือกระจายผลงานเพลงของศิลปินเฮฟวีเมทัล ด้วยเหตุนี้ช่องทางเดียวที่จะสามารถจะกระทำการต่างๆ ได้โดยตรงในการกระจายผลงานหรือแสดงความชัดเจนของศิลปินเฮฟวีเมทัลก็คือ การแสดงโชว์หรือการจัดงานคอนเสิร์ตนั่นเอง เพื่อให้ผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลหรือเหล่าแฟนเพลงได้มีหรือได้มาสัมผัสกับประสบการณ์ตรงได้มาพบกับตัวศิลปินตัวเป็นๆ โดยการจัดงานคอนเสิร์ตที่จัดโดยศิลปินนั้นจะมีการกำหนดวงดนตรีที่จะมาร่วมแสดงในงาน จะเรียงลำดับตามความนิยมหรือตามความรุนแรงของดนตรีโดยจะคงไว้ 1 วงที่จะเป็นวงหลักซึ่งจะทำการขึ้นโชว์เป็นวงสุดท้าย หรือที่เรียกว่าวงเฮดไลน์ ส่วนใหญ่แล้ววงเฮดไลน์จะเป็นวงที่ผู้จัดเป็นสมาชิกอยู่ ซึ่งการจัดงานในหมวดนี้ในจังหวัดเชียงใหม่เกิดขึ้นไม่บ่อยเท่ากับการจัดคอนเสิร์ตในแบบแรก เพราะเท่าที่ได้พูดคุยกับผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลที่เป็นศิลปิน ทำให้ทราบว่าการทำงานโดยศิลปินนั้น เงื่อนไขแรกคือ การที่ตัวศิลปินจะต้องมีผลงานเพลงเป็นของตัวเองจับต้องได้ เช่น EP. หรือ อัลบั้มเต็มเป็นต้น เพื่อที่จะได้จำหน่ายผลงานของตนเองและเป็นการได้พบปะกับแฟนเพลง เพื่อเพิ่มรากฐานความนิยมให้กับวงดนตรีของตนเองฉะนั้นถ้าไม่มีผลงานที่จับต้อง

ได้เลยก็จะเป็นการจัดงานที่เน้นความบันเทิงไปเสียมากกว่า ในส่วนของราคาบัตรเข้าชมงานนั้น จะอยู่ที่ประมาณ 150-250 บาทขึ้นอยู่กับความใหญ่ของตัวงานและวงที่มาร่วมแสดงโชว์

“ผมว่านะศิลปินส่วนใหญ่แบบทุกคนใครๆ ก็อยากจะเล่นคอนเสิร์ต ใครๆ ก็อยากจะเจอกับแฟนเพลงของตัวเอง และอีกอย่างคือ เวลาไปเล่นคอนเสิร์ตเนี่ยศิลปินก็สามารถเอาแผ่นซีดีหรือเสื้อวงดนตรีของตัวเองไปขายได้ด้วยไง เป็นรายได้อย่างหนึ่งของวงจะได้เอาไปต่อยอดทำงานเพลงออกมาอีก” (พิศิษฐพงศ์ จันทร์ดาพรหม, สัมภาษณ์, 28 มีนาคม 2557)

ภาพที่ 4.11 รูปตัวอย่างงานคอนเสิร์ตที่จัดโดยศิลปินเฮฟวีเมทัลในไทย

คอนเสิร์ตที่จัดโดยบริษัทหรือ Organizer

การจัดงานในลักษณะนี้จะมีความแตกต่างจากการจัดงานทั้ง 2 แบบที่กล่าวมาข้างต้นในระดับหนึ่ง กล่าวคือ การจัดงานในลักษณะนี้จะมีเรื่องของผลประโยชน์ทางธุรกิจมาเกี่ยวข้องเป็นหลัก เนื่องจากการจัดงานลักษณะนี้จะมีบริษัทหรือทีมงานการจัดงานเข้ามารับผิดชอบในทุกส่วนของการจัดงาน ส่วนมากจะเป็นการนำวงดนตรีจากต่างประเทศเข้ามาแสดงโชว์ ซึ่งจะต้องอาศัยความเป็นมืออาชีพและเงินทุนมาก เป็นกิจกรรมที่มีขนาดใหญ่จะมีการสนับสนุนจากสปอนเซอร์ที่เป็นห้างร้าน ที่มีความเกี่ยวข้องกับดนตรี เช่น ร้านขายอุปกรณ์ดนตรี หรือ ร้านขายเสื้อผ้า เป็นต้น การจัดงานในลักษณะนี้

ค่อนข้างจะเป็นการจัดงานที่สมบูรณ์ทั้งในส่วนของเวที เครื่องเสียงที่ได้มาตรฐานอีกทั้งก็ยังมีกิจกรรมย่อยๆ บริเวณหน้างานคอนเสิร์ตด้วย สร้างความคึกคักให้กับเหล่าผู้ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลที่มาร่วมงาน

จากการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยพบว่าในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่เคยมีการจัดงานในลักษณะนี้มา 2 ครั้ง โดยทีม organizer ที่ชื่อ GU Entertainment โดยนำวงดนตรีเฮฟวีเมทัล จากต่างประเทศเข้ามาแสดงโชว์และเปิดโอกาสให้วงดนตรีเฮฟวีเมทัลในจังหวัดเชียงใหม่ได้ร่วมแสดงโชว์เป็นวงเปิดงาน 1-2 วง โดยทางผู้จัดงานได้กล่าวว่า การจัดงานทั้ง 2 ครั้งนี้ไม่ได้เป็นไปในทางหวังผลประโยชน์ทางธุรกิจทางผู้จัดต้องการที่จะเปิดประสบการณ์ใหม่ๆ ให้กับผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลและดนตรีแนวอื่นๆ รวมถึงผู้ที่สนใจในเสียงเพลง เพราะการจัดงานในลักษณะแบบนี้ยังไม่เคยเกิดขึ้นซึ่งเป็นการดีที่จะได้ทำการรับชมและศึกษาศักยภาพของวงดนตรีจากต่างประเทศที่ได้รับความนิยมในระดับโลก เพื่อนำเอาประสบการณ์ที่ได้รับไปพัฒนาหรือปรับใช้ในตามวาระต่อไป ในส่วนของราคาบัตรเข้าชมงานคอนเสิร์ตเฮฟวีเมทัลลักษณะนี้จะมีราคาที่สูง เพราะต้นทุนการจัดงานค่อนข้างสูง ผู้จัดจึงไม่สามารถจำหน่ายบัตรเข้าชมงานคอนเสิร์ตให้ราคาได้เท่ากับงานในลักษณะข้างต้น เพื่อที่จะไม่ขาดทุนจนเกินไป ผู้จัดจึงได้จำหน่ายบัตรเข้าชมงานคอนเสิร์ตลักษณะนี้ โดยประมาณ 500-800 บาท

“ ถ้าให้พูดถึงการจัดงานครั้งนั้น คือตอนนั้นผมได้รับการติดต่อจากรุ่นพี่ที่เป็นผู้จัดงานคอนเสิร์ตวงเฮฟวีเมทัลที่อยู่กรุงเทพ พี่เขาบอกว่ามีวงฝรั่งอยากมาเล่นที่เชียงใหม่สนใจมั๊ย แต่มีค่าใช้จ่ายอยู่นะ ผมก็เลยถามว่าเป็นวงอะไร พี่เขาก็บอกมาชื่อ The Ghost Inside ซึ่งตัวผมเองก็ติดตามผลงานของวงนี้อยู่ก็เลยตอบตกลงว่าจะจัดงานให้วงนี้ที่นี้เพราะอยากให้เห็นมีวงระดับโลกมาเล่นบ้าง เป็นการเปิดประสบการณ์ใหม่ๆ ให้กับวงการเฮฟวีเมทัลเชียงใหม่แน่นอนว่าอยู่แล้วว่าผมไม่ได้คิดถึงเรื่องกำไรเลย เพราะรู้อยู่แล้วว่าขาดทุนแน่ๆ ซึ่งพอเสร็จงานหักค่าใช้จ่ายต่างๆ ผลก็คือ ขาดทุนยับเลย แต่ผมก็ไม่ได้เสียใจอะไรมากนัก แต่มีน้อยใจบ้างที่ไม่มีคนสนับสนุนกิจกรรมดีๆ แบบนี้ ” (กวีพันธ์ สิทธิสน, สัมภาษณ์, 31 มกราคม 2557)

ภาพที่ 4.12 รูปตัวอย่างงานคอนเสิร์ตที่จัดบริษัทและorganizer ในไทย

อย่างไรก็ตามการจัดงานคอนเสิร์ตที่เกิดขึ้นทั้ง 3 รูปแบบข้างต้นนั้นก็เหมือนกับเป็นส่วนที่เติมเต็มให้กับผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่เป็นช่องทางที่ทำให้เกิดพื้นที่ทางการแสดงออกในลักษณะต่างๆ รวมถึงเป็นช่องทางที่สำคัญสำหรับตัวศิลปินเฮฟวีเมทัล ที่ทำให้พวกเขา ได้เผยแพร่ผลงานและได้แลกเปลี่ยนทัศนคติต่างๆ กับแฟนเพลง อีกทั้งยังสร้างความกลมเกลียว เหนียวแน่นให้กับตัวกลุ่มผู้ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลอีกด้วยและทำให้ตัววัฒนธรรมดนตรีเฮฟวีเมทัลในจังหวัดเชียงใหม่ยังคงอยู่เรื่อยมา

บทที่ 5

สรุป และอภิปรายผลการศึกษา

จากการศึกษาเรื่อง วัฒนธรรมย่อยและวิเคราะห์อัตลักษณ์ของผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัล กรณีศึกษากลุ่มผู้ชื่นชอบในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ทำให้สามารถทำความเข้าใจถึงรูปแบบวัฒนธรรมดนตรีเฮฟวีเมทัลและอัตลักษณ์ของผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัล ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยการนำแนวคิดที่เกี่ยวข้องมาใช้ประกอบการศึกษาและการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 สรุปผล

ในยุคสมัยปัจจุบันการสื่อสารที่ไร้พรมแดนและไม่มีขีดจำกัดของช่วงเวลาทำให้การหลั่งไหลของข้อมูลต่างๆ เป็นไปอย่างรวดเร็วทำให้การรับสารต่างๆ เป็นไปได้ง่ายและมีผลต่อการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ อย่างไม่ทันได้ศึกษาอย่างละเอียดรอบคอบเป็นการตัดสินใจจากข้อมูลเพียงน้อยนิดที่ได้รับความละเอียดอ่อนเป็นเรื่องที่สำคัญต่อการมองโลก สังคมและวัฒนธรรม เพื่อที่จะทำให้เกิดความเข้าใจต่อการประกอบสร้างของวัฒนธรรมหนึ่งๆ เราจะต้องศึกษาผ่าน ภาษา ภาพแทนและระบบสัญลักษณ์ต่างๆ ที่ถูกแสดงออกมา เพื่อหาความหมาย ค่านิยม อุดมการณ์ต่างๆ ของวัฒนธรรมนั้นๆ

วัฒนธรรมย่อยแต่ละวัฒนธรรมนั้นมีลักษณะการแสดงออกที่แตกต่างกัน บางวัฒนธรรมได้รับความช่วยเหลือ จากสื่อต่างๆ ที่ช่วยนำเสนอรูปแบบของตนเอง บางวัฒนธรรมกลับถูกปกปิดรูปแบบของตนเองไว้ แต่ก็ยังสามารถดำรงตนอยู่ได้โดยไม่จางหายไปจากสังคมซึ่งแสดงให้เห็นถึงความแข็งแรงของสมาชิกในกลุ่มที่พยายามขับเคลื่อนและรักษาอัตลักษณ์ของกลุ่มไว้ผ่านการทำกิจกรรมต่างๆ ทางสังคม

5.2 ผลการอภิปราย

ในวัฒนธรรมหลักหรือวัฒนธรรมของชาติหนึ่งๆ จะมีวัฒนธรรมย่อยหลายวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นอยู่ภายในนั้นในจังหวัดเชียงใหม่เองก็เช่นกันภายใต้วัฒนธรรมล้านนาที่เป็นวัฒนธรรมประจำจังหวัดก็ได้มีวัฒนธรรมย่อยเกิดขึ้นมากมาย เช่น วัฒนธรรมฮิพฮอป วัฒนธรรมฮิปสเตอร์ ฯลฯ ในการวิเคราะห์

เรื่องอัตลักษณ์ของผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับวัฒนธรรมย่อยของกลุ่มผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัล การเกิดขึ้นของกลุ่มวัฒนธรรมดนตรีเฮฟวีเมทัลเกิดขึ้นจากกลุ่มบุคคลในสังคมเชียงใหม่ส่วนหนึ่งที่เกิดความเบื่อหน่ายกับวัฒนธรรมล้านนาหรือวัฒนธรรมดนตรีกระแสหลักที่มีอยู่ทั่วไป ภายใต้ระบบทุนนิยมบุคคลเหล่านี้จึงแสวงหาความแปลกใหม่และแตกต่างกับวัฒนธรรมที่มีอยู่เหล่านี้ การเปิดรับและสร้างความเป็นวัฒนธรรมดนตรีเฮฟวีเมทัล จึงเกิดขึ้นพวกเขาได้สร้างภาพลักษณ์ ค่านิยมและแบบแผนการประพฤติตนที่มีแบบเฉพาะโดดเด่น แตกต่างจากวัฒนธรรมย่อยอื่นๆ ขึ้นมา การจะดำรงอยู่ไว้ได้ของวัฒนธรรมเฮฟวีเมทัลของพวกเขาเหล่านั้น พวกเขาได้สร้างความเข้าใจและสำนึกร่วมในเรื่องต่างๆที่มีความหมายต่อกลุ่ม โดยการสร้างอัตลักษณ์ของกลุ่มขึ้นมา

เนื้อหาสำคัญของอัตลักษณ์หมายถึงจิตสำนึกร่วมและจิตสำนึกในระดับสังคมที่เกิดขึ้นจากการนิยามตนเองว่าตนเองคือใคร มีความเป็นมาอย่างไร แตกต่างจากกลุ่มอื่น หรือสังคมอื่นอย่างไร ซึ่งในลักษณะทั่วไปของวัฒนธรรมย่อยที่สามารถจะนำมาวิเคราะห์ได้คือ รูปแบบ (style) กล่าวคือ การใช้รูปแบบในเชิงสัญลักษณ์ในรูปแบบหนึ่งๆ ทำให้เกิดการบ่งชี้ที่สำคัญหลายประการและยังแสดงให้เห็นถึงการยึดถือในตัววัฒนธรรมย่อยและการเป็นสมาชิกของวัฒนธรรมย่อยนั้นๆ ในตัวรูปแบบ (style) นี้มีลักษณะที่ปรากฏออกมาอย่างไม่สนใจหรือต่อต้านค่านิยมหลักของสังคมในส่วนการประกอบสร้างอัตลักษณ์ให้กับวัฒนธรรมดนตรีเฮฟวีเมทัลนั้นสามารถแบ่งออกได้ 3 ส่วน คือ ลักษณะที่ปรากฏภายนอก ประกอบด้วยเครื่องแต่งกาย ข้าวของเครื่องใช้ เช่น เสื้อผ้า เครื่องประดับ ส่วนที่สองคือ การประพฤติปฏิบัติตัว ซึ่งรวมถึงการแสดงออกกิริยาและท่าทาง ในส่วนสุดท้ายคือ ภาษาของกลุ่ม ได้แก่ คำศัพท์พิเศษและวิธีการพูดใน 3 ส่วนนี้จะสามารถพบเจอได้ในการรวมกลุ่มทำกิจกรรมของผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลในอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่

อัตลักษณ์ที่ปรากฏภายนอก

รูปลักษณะภายนอกที่ปรากฏของผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ที่พบเห็นได้จากการทำกิจกรรมกลุ่มหรือที่พบได้ในงานคอนเสิร์ตเฮฟวีเมทัลที่จัดขึ้นซึ่งในชีวิตปกตินั้นจะไม่ค่อยได้พบเห็นแบบชัดเจนมากนักสิ่งที่ชี้ให้เห็นเด่นชัดถึงความเป็นผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลนั้นคือการแต่งกาย ผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลส่วนใหญ่แล้วจะมีพฤติกรรมในการแต่งกายเลียนแบบศิลปินที่ตนเองชื่นชอบมีลักษณะที่ไม่แตกต่างกันมากนักโดยส่วนมากจะเป็นเสื้อยืด กางเกงยีนส์ รองเท้าผ้าใบ เป็นการแต่งตัวแบบสบายๆ

ผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จะเน้นการใส่เสื้อสีดำเป็นหลัก จะเป็นเสื้อวงดนตรีที่ตนเองชื่นชอบหรือเป็นเสื้อดำที่มีลายเป็นสัญลักษณ์ที่แสดงให้เห็นถึงความรุนแรง น่ากลัว เช่น ลายปีศาจ ลายหัวกระโหลก เป็นต้น สีดำเป็นสีที่แสดงถึงความชั่วร้าย ความตาย หม่นหมอง ฯลฯ บวกกับลวดลายบนเสื้อ ดังที่กล่าวมา เพื่อเพิ่มความสอดคล้องกับดนตรีที่หนักหน่วงรุนแรงและเพื่อเพิ่มความแตกต่างของตนเองจากคนทั่วไปและวัฒนธรรมย่อยอื่นๆ การสวมใส่เสื้อสีดำจึงกลายเป็นสำนึกร่วมที่ใช้ในการแสดงออกทางรูปลักษณ์ภายนอกของผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พวกเขาได้ใช้เสื้อและลวดลายบนเสื้อเป็นสัญลักษณ์ในการแสดงออกถึงความชื่นชอบในดนตรีเฮฟวีเมทัลของพวกเขาและสัญลักษณ์เหล่านี้ถูกทำให้ปรากฏอย่างต่อเนื่องในสังคมเมืองเชียงใหม่จนทำให้คนทั่วไปเกิดการจดจำว่าบุคคลที่สวมใส่เสื้อสีดำและมีลวดลายน่ากลัวบนเสื้อนั้นเป็นผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลอย่างแน่นอนซึ่งในส่วนของ การแต่งกายนี้ได้กลายเป็นภาพแทนของรูปลักษณ์ภายนอกของผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

นอกจากจะมีเสื้อผ้า การแต่งกายที่เป็นส่วนประกอบของอัตลักษณ์ที่ปรากฏภายนอกแล้วนั้น ส่วนที่ปรากฏให้เห็นเพิ่มเติมคือ การเจาะหู เป็นการเจาะหูที่มีรูขนาดใหญ่กว่าคนปกติทั่วไป เรียกว่า การระเบิดหู และการสักลาย สองสิ่งนี้ก็เป็นลักษณะที่ปรากฏให้เห็นภายนอกเช่นกัน เป็นการแสดงออกที่เป็นการต่อต้านค่านิยมในสังคมไทยที่ถูกกำหนดมาว่าจะต้องสุดีและเรียบร้อย ซึ่งในการระเบิดหูและการสักลายนั้นส่วนมากจะนิยมทำกันในหมู่วัยรุ่นซึ่งเป็นวัยที่มีความคิดคะนอง อยากรู้อยากลอง และเป็นวัยที่ต้องการจะแสดงออกถึงความเป็นตัวตนอย่างรุนแรง เพื่อสร้างความแตกต่างจากวัยรุ่นคนอื่นๆ การกระทำเช่นนี้ของผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ แสดงให้เห็นถึงความกล้าและแน่วแน่ในการสร้างอัตลักษณ์ของพวกเขา

สรุปได้ว่าส่วนใหญ่ผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จะนิยมสวมใส่เสื้อสีดำและบนเสื้อนั้นจะมีลวดลายหรือสัญลักษณ์ต่างๆ ที่น่ากลัวหรือมีความเกี่ยวข้องกับดนตรีเฮฟวีเมทัลในการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของกลุ่มหรือเข้าร่วมในงานคอนเสิร์ตเฮฟวีเมทัล รวมไปถึงการระเบิดหูและการสักลายในบางคน สิ่งเหล่านี้ถือเป็นสำนึกร่วมที่ประกอบสร้างอัตลักษณ์ที่ปรากฏให้เห็นภายนอก แต่อย่างไรก็ตามสำนึกร่วมนั้นก็ไม่ได้ตายตัวเสมอไปเราไม่อาจจะมั่นใจได้ทั้งหมดว่าการแต่งกายลักษณะนี้หรือการมีรอยสักหรือการระเบิดหูเท่านั้นที่จะเป็นผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลบางคนอาจจะไม่ได้แสดงออกทางรูปลักษณ์อย่างชัดเจน แต่อาจจะแสดงออกในทางอื่นแทนก็เป็นได้

อัตลักษณ์การประพุดิปฏิบัติตัว

กิริยาและท่าทางการแสดงออกของผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ด้วยความเชื่อที่ว่าพวกเขาเหล่านั้นมีบุคลิกภาพที่ดูโหดร้าย ก้าวร้าว นั้น เราจะไม่สามารถพบเจอสิ่งเหล่านั้นได้ในชีวิตประจำวันแบบปกติของพวกเขา โดยส่วนใหญ่แล้วพวกเขามีพื้นฐานครอบครัวที่ดีเป็นทุนเดิมอยู่แล้วบวกกับหน้าที่การงานที่ต้องทำเป็นกิจวัตรประจำวัน การแสดงออกที่รุนแรง ก้าวร้าว นั้น จึงไม่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน หน้าซำแล้วพวกเขายังมีท่าทีที่สุภาพและนอบน้อมอีกด้วย เพราะหน้าที่การงานที่ทำอยู่ในจะมีกฎระเบียบต่างๆคอยควบคุมอยู่การที่จะแสดงออกถึงความรุนแรงนั้นอาจจะส่งผลกระทบต่อหน้าที่การงานได้

เราอาจจะสามารถพบเห็นพฤติกรรมบางอย่างที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรงที่พวกเขาแสดงออกมาให้เห็นในเวลาที่พักผ่อนอยู่ที่บ้านหรือในห้องส่วนตัวนั้นก็คือ การทำงานอดิเรก อย่างเช่น การเล่นเกมต่างๆ ที่มีความรุนแรง หรือการดูหนังต่างๆที่น่ากลัว เป็นต้น เพื่อเป็นการลดความเครียดและความกดดัน ที่เกิดขึ้นจากการทำงานหรือการเรียน จึงต้องหาทางปลดปล่อย ระบายสิ่งที่เก็บไว้ออกมา

ด้วยเหตุนี้เราจะเห็นพฤติกรรมที่ก้าวร้าว รุนแรง ได้แค่เฉพาะในการทำกิจกรรมของกลุ่มและที่งานคอนเสิร์ตเฮฟวีเมทัลเท่านั้นเพราะการทำกิจกรรมของกลุ่มหรืองานคอนเสิร์ตเฮฟวีเมทัลนั้นเปรียบเสมือนพื้นที่เฉพาะของพวกเขาก็ใช้ในการแสดงออกถึงความรุนแรง เพื่อปลดปล่อยความเครียด หรือระบายอารมณ์ที่ขุ่นมัวที่เก็บสะสมมาจากชีวิตหน้าที่การงาน

สรุปได้ว่าการแสดงออกทางบุคลิกภาพที่มีความรุนแรง ก้าวร้าว นั้น จะไม่สามารถพบเจอได้ในชีวิตประจำวันแต่แต่ละพบได้จากการทำกิจกรรมกลุ่มรวมกันหรือตามงานคอนเสิร์ตเฮฟวีเมทัลเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งการแสดงออกที่รุนแรงก้าวร้าวผ่านกิจกรรมต่างๆ ของกลุ่มนั้นเป็นส่วนหนึ่งของอัตลักษณ์ในการประพุดิปฏิบัติตัวของผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

อัตลักษณ์ทางภาษา

ภาษาที่แสดงออกของในแต่ละวัฒนธรรมนั้นมีความแตกต่างกันออกไปขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ ซึ่งความแตกต่างทางภาษานี้สามารถที่จะบ่งบอกถึงอัตลักษณ์ของกลุ่มวัฒนธรรมนั้นๆ ได้ ภาษาในที่นี้ไม่ได้หมายความว่าภาษาที่เป็นคำพูดอย่างเดียวเท่านั้น แต่จะรวมไปถึงภาษาท่าทางการแสดงออกหรือที่เรียกกันว่า ภาษากายด้วย เพราะภาษากายเป็นภาษาที่ใช้ในการแสดงออกเพื่อบ่งบอกอะไรบางอย่างเป็นการแสดงออกที่มีความหมายที่สมาชิกของกลุ่มวัฒนธรรมนั้นมีความเข้าใจร่วมกัน ยกตัวอย่างเช่น

ผู้ที่ชื่นชอบวัฒนธรรมดนตรีฮิปฮอปจะมีการสะบัดมือไปตามจังหวะของเพลงซึ่งเป็นการเต้นหรือการยกมือขึ้นมาเป็นท่าที่ใช้ทักทายกันซึ่งมีลักษณะการทำมือเป็นสัญลักษณ์บางอย่างที่คนนอกกลุ่มไม่สามารถเข้าใจได้ถ้าไม่ได้ศึกษาหรือไม่ได้เป็นสมาชิกของกลุ่ม เป็นต้น เช่นเดียวกับวัฒนธรรมดนตรีเฮฟวีเมทัลเองก็จะมีลักษณะท่าทางต่างๆที่แสดงออกเป็นเอกลักษณ์เฉพาะที่จะสามารถพบเห็นได้ชัดเจนในงานคอนเสิร์ตเฮฟวีเมทัลหรือในการทำกิจกรรมเป็นกลุ่มของสมาชิกวัฒนธรรมดนตรีเฮฟวีเมทัลเสมอ

การแสดงออกผ่านท่าทางที่เป็นภาษากายของผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัล ในเขตอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่ ที่เห็นเด่นชัดจะเป็นการเต้นที่สามารถพบเห็นได้ในงานคอนเสิร์ตเฮฟวีเมทัล ได้แก่ การโยกหัวหรือสะบัดหัว การเท็ค การเชิร์ฟ การมอทพิช รวมไปถึงการชูมือแบบ evil horn การแสดงออกทางท่าทางเหล่านี้เป็นการแสดงออกถึงความสนุกที่มีต่อบทเพลงบรรเลงอยู่และเป็นการแสดงออกถึงความรู้สึกที่ปลดปล่อยรวมไปถึงการแสดงออกถึงการยอมรับและเชิดชูให้กับศิลปินที่กำลังแสดงโชว์อีกด้วย ดังนั้นการเต้นในลักษณะนี้จึงเป็นภาษากายที่มีความเข้าใจถึงความหมายรวมกันในกลุ่มผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลและยังเป็นภาพแทนของการแสดงออกถึงความเป็นผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลอีกด้วย

และในส่วนของภาษาพูดของผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ นั้นเนื่องจากว่า จังหวัดเชียงใหม่เองเป็นจังหวัดที่มีขนบธรรมเนียมประเพณีและรูปแบบวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเองมาอย่างช้านาน นั่นก็คือ ความเป็นล้านนา ซึ่งทำให้ปฏิเสธไม่ได้ว่าการใช้ภาษาล้านนาหรือคำเมืองในการพูดคุยกันไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของอัตลักษณ์ทางภาษาของผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ เพราะคำเมืองนั้นมีลักษณะ โครงสร้างภาษาที่มีความเฉพาะตัวสูง

การอ่านออกเสียงและความหมายของคำจะสามารถเข้าใจได้ก็เฉพาะคนที่อยู่ในพื้นที่มานานหรือสมาชิกของวัฒนธรรมล้านนา

อีกหนึ่งของภาษาพูดที่เด่นชัดคือการพูดคุยกันของผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัล ในเขตอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่ ที่มีลักษณะที่ตรงไปตรงมา โดยส่วนมากจะใช้ถ้อยคำที่รุนแรงและหยาบคายอยู่เสมอ เนื่องจากว่าในกลุ่มวัฒนธรรมดนตรีเฮฟวีเมทัลนั้น สมาชิกในกลุ่มส่วนใหญ่จะมีความสนิทสนมกันค่อนข้างมากการพูดคุยกันจึงไม่ต้องปรุงแต่งถ้อยคำใดๆให้ยุ่งยาก และในการพูดคุยกันนั้นในบางครั้งเราจะได้ยินคำศัพท์เฉพาะที่พวกเขาคุยกันส่วนใหญ่จะเป็นชื่อของวงดนตรีเฮฟวีเมทัล หรือไม่ก็จะเป็นคำเรียกแนวเพลงที่อยู่ในสาขาของดนตรีเฮฟวีเมทัลและการใช้คำศัพท์เฉพาะนี้จะใช้ในโอกาสที่เป็น

การทักทายหรือแหวกกันระหว่างผู้ชื่นชอบด้วยกันซึ่งพวกเขาจะเข้าใจและรู้ความหมายของคำเหล่านี้ เป็นอย่างดี ทำให้สิ่งที่กล่าวถึงนี้กลายเป็นส่วนประกอบหนึ่งของอัตลักษณ์ของผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวี เมทัล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

การแสดงอัตลักษณ์ทางสังคมของผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

การแสดงออกถึงอัตลักษณ์ของผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลนั้นไม่สามารถแสดงออกมาได้อย่าง ชัดเจนมากนักโดยส่วนใหญ่แล้วนั้นจะมีการอำพรางปกปิดไว้เนื่องด้วยปัจจัยทางด้านสถานะทาง สังคม อาชีพการงานที่ทำอยู่ เนื่องจากว่าการแสดงออกทางภาษากาย เช่น การแต่งตัวนั้น ถ้าสังเกต จากศิลปินและบุคคลที่ประกอบอาชีพอิสระหรือมีธุรกิจส่วนตัวนั้นจะเห็นได้ว่าการแสดงออกทาง อัตลักษณ์ค่อนข้างชัดเจนเพราะพวกเขาเหล่านั้นไม่ได้อยู่ภายใต้กฎระเบียบขององค์กรทำให้มีอิสระในการ แสดงออกซึ่งต่างกับบุคคลที่อยู่ภายใต้กฎระเบียบขององค์กรหรือระบบราชการที่จะไม่สามารถแสดง ออกได้อย่างอิสระเพราะถ้าแสดงออกมามากเกินไปจะกระทบกับหน้าที่การงานฉะนั้นแล้วการแสดง ออกโดยส่วนใหญ่ที่จะสามารถทำได้ก็คือการแสดงออกในโซเชียลมีเดีย ในงานคอนเสิร์ตที่ถูกจัด ขึ้นหรือการรวมกลุ่มกันทำกิจกรรมต่างๆระหว่างผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลกันเอง ทำให้เห็นว่าการแสดงออกทางอัตลักษณ์ทางสังคมของผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลในเขตอำเภอเมือง จังหวัด เชียงใหม่นั้นจะแสดงออกก็ต่อเมื่อมีพื้นที่ที่เป็นของพวกเขาเองและจะอำพรางปกปิดตัวตนเมื่อพวกเขาเหล่านั้น ไปอยู่ในพื้นที่ที่ไม่ใช่พื้นที่ของพวกเขา

ลักษณะการมีอยู่ของวัฒนธรรมดนตรีเฮฟวีเมทัลในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

วัฒนธรรมดนตรีเฮฟวีเมทัล ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จัดเป็นหนึ่งในวัฒนธรรมย่อยที่มีอยู่ใน จังหวัดเชียงใหม่ มีกลุ่มผู้ที่ชื่นชอบหรือสมาชิกจำนวนไม่มากนักแต่มีสายสัมพันธ์ที่เหนียวแน่น เมื่อเทียบกับวัฒนธรรมอื่นๆ ที่อยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ด้วยกันและในความหลากหลายของวัฒนธรรม ที่มีในจังหวัดเชียงใหม่นี้เอง ทำให้การแสดงออกของวัฒนธรรมดนตรีเฮฟวีเมทัลนั้นทำได้ยากมาก เนื่องจากมีการต่อสู้แย่งชิงพื้นที่ทางวัฒนธรรมดนตรีในแนวต่างๆ อีกทั้งยังต้องมาต่อสู้กับวัฒนธรรม ดนตรี กระแสหลักที่มาจากค่ายดนตรียักษ์ใหญ่ในระบบทุนนิยมที่พยายามจะยึดพื้นที่ทั้งหมดเอาไว้ โดยการใช้สื่อต่างๆ เป็นเครื่องมือในการสร้างทัศนคติและค่านิยมให้กับคนในสังคมเชียงใหม่ให้ตก กลายเป็นสมาชิกของวัฒนธรรมป๊อป ทำให้วัฒนธรรมดนตรีเฮฟวีเมทัล ในอำเภอเมือง จังหวัด เชียงใหม่นั้น แทบจะไม่มีคนรู้จัก จากการที่สื่อควรจะทำหน้าที่ในตัวเองแต่มักกลับยอมจำนนต่อ ระบบทุนนิยมแม้แต่สื่อทางเลือกเองที่ควรจะเป็นกำลังให้กับวัฒนธรรมย่อยกลับมีท่าทีเฉยเมยไม่ให้การ สนับสนุน ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกิจกรรมใดๆ ของวัฒนธรรมดนตรีเฮฟวีเมทัลเลย ในการที่จะ

ช่วงชิงพื้นที่กับวัฒนธรรมดนตรีกระแสหลักนั้นเป็นเรื่องที่ยากมากแต่ก็ไม่ถึงกับว่าไม่สามารถทำได้ การรวมกลุ่มในการจัดงานคอนเสิร์ตเฮฟวี่เมทัลจึงเป็นหาทางเดียวที่จะสร้างพื้นที่ในการแสดงออกให้กับเหล่าสมาชิกของวัฒนธรรมดนตรีเฮฟวี่เมทัลได้ การมีอยู่ของวัฒนธรรมดนตรีเฮฟวี่เมทัลจึงเปรียบเสมือนเงาที่แอบซ่อนอยู่ในพื้นที่ของสังคมจังหวัดเชียงใหม่เรื่อยมา

อิทธิพลของวัฒนธรรมดนตรีเฮฟวี่เมทัลที่มีต่อผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวี่เมทัลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่เป็นเรื่องที่ค่อนข้างชัดเจนว่าการอยู่กับหรือยึดถือกับวัฒนธรรมหนึ่งนั้นจะต้องมีผลกระทบกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่เป็นปกติเพราะในวัฒนธรรมต่าง ๆ นั้นมีหลักการและค่านิยมที่ไม่เหมือนกัน วัฒนธรรมดนตรีเฮฟวี่เมทัลก็เช่นกัน อิทธิพลของวัฒนธรรมดนตรีเฮฟวี่เมทัลที่มีต่อผู้ที่ชื่นชอบ พบว่ามีส่วนทำให้ผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวี่เมทัลนั้นมีความกล้ามากขึ้น กล้าที่จะแสดงออกในสังคมมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการแสดงออกทางการแต่งกาย การแสดงออกทางทัศนคติผ่านอัตลักษณ์ที่ปรากฏ หรือการแสดงออกทางท่าทางการเดินที่มีความรุนแรงในงานคอนเสิร์ตเฮฟวี่เมทัล ถึงแม้ว่าจะเป็นพื้นที่เฉพาะก็ตามซึ่งพื้นที่เฉพาะนี้ไม่ได้เป็นพื้นที่ปิดที่ห้ามคนทั่วไปเข้าหรือเป็นพื้นที่ที่แอบซ่อนแต่อย่างใด

ทำให้เห็นว่าตัววัฒนธรรมดนตรีเฮฟวี่เมทัลนี้ช่วยเสริมสร้างความมั่นใจให้กับผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวี่เมทัลได้เป็นอย่างดี การแสดงออกที่รุนแรงเป็นการช่วยลดความเครียดและเปรียบเสมือนการได้ชาร์ตพลังงานทำให้มีแรงและกำลังใจในการใช้ชีวิตในแต่ละวัน บทเพลงที่หนักหน่วง รุนแรง ช่วยขัดเกลาจิตใจทำให้มีความอดทนต่อเรื่องต่างๆ สูงขึ้น

ในส่วนของเรื่องความคิดและพฤติกรรมการแสดงออกที่มีต่อสังคมนั้นหากย้อนดูจากที่มาของวัฒนธรรมดนตรีเฮฟวี่เมทัลนั้นเกิดจากการพยายามที่จะต่อต้านวัฒนธรรมดนตรีกระแสหลักซึ่งเกิดขึ้นในต่างประเทศ แต่ในปัจจุบันมุมมอง ทัศนคติเหล่านั้นได้บิดเบี้ยวต่างไปจากเดิม สำหรับผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวี่เมทัลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ทัศนคติที่มีต่อสังคมหรือการแสดงออกถึงการต่อต้านหรือการเป็นกบฏนั้นค่อนข้างจะไม่รุนแรงและชัดเจนเหมือนกับในต่างประเทศ สังเกตได้จากผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวี่เมทัลนั้น มีการอำพรางปกปิดอัตลักษณ์ของตนเองแล้วเลือกที่จะสวมบทบาทอื่นแทนในการดำเนินชีวิตประจำวัน การยอมอยู่ภายใต้กฎระเบียบที่สังคมกำหนดไว้ พยายามที่จะไม่มีปัญหาเกี่ยวกับความเป็นปกติซึ่งที่กล่าวมาก็เป็นเพียงส่วนหนึ่งของผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวี่เมทัล ในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่เท่านั้น แต่โดยส่วนมากแล้วจะเป็นการยอมรับค่านิยมต่างๆ ทางสังคมไม่มีการต่อต้านอย่างรุนแรงเท่าใดนัก

บรรณานุกรม

- (กาญจนา แก้วเทพ, 2539) กาญจนา แก้วเทพ *สื่อสองวัฒนธรรม* กรุงเทพฯ: มุลินธิภูมิปัญญา 2539
- (_____, 2544) กาญจนา แก้วเทพ *ศาสตร์แห่งสื่อและวัฒนธรรมศึกษา* กรุงเทพฯ: เอดิชั่นเพรสโปรดักส์ 2544
- (เกษม เพ็ญภินันท์, 2549) เกษม เพ็ญภินันท์ *สู่พรมแดนความรู้เรื่องวัฒนธรรมบริโภค
ความเป็นปกติวิสัยของการบริโภควัฒนธรรมในชีวิตประจำวัน*
กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย หน้า 27-33 2549
- (ขุนทอง อสุนี ฌ อยุธยา, 2546) ขุนทอง อสุนี ฌ อยุธยา *Rock'n Roll* กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด
รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์ 2526
- (เจริญฤทธิ์ ตรวจผล, 2546) เจริญฤทธิ์ ตรวจผล *วัฒนธรรมย่อยของกลุ่มผู้หญิงที่วัยกลางคืน
ในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่* วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาศึกษานอกระบบ บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 2546
- (นนทิพัฒน์ ไชยโสดา, 2555) นนทิพัฒน์ ไชยโสดา *คอลเพลย์และการสร้างอัตลักษณ์
ภาพตัวแทนมายาคติผ่านสื่อศิลปะในสังคมร่วมสมัย* วิทยานิพนธ์
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสื่อศิลปะและ
การออกแบบสื่อ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 2555
- (พัทธ์ศรีณย์ ตนานุประวัติ, 2548) พัทธ์ศรีณย์ ตนานุประวัติ *อัตลักษณ์ของกลุ่มผู้นิยมฮาร์ดคอร์
ในเมืองไทย* วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชามานุษยวิทยา คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปกร 2548
- (พัฒนา กิติอาษา, 2546) พัฒนา กิติอาษา *คนพันธุ์ป๊อป: ตัวตนคนไทยในวัฒนธรรมสมัย
นิยม* กรุงเทพฯ: ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินทร 2546

- (ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ, 2534) ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ *การวิเคราะห์ผู้รับสาร* กรุงเทพฯ: ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2534
- (ลำเนา เอี่ยมสะอาด, 2539) ลำเนา เอี่ยมสะอาด *การวิเคราะห์เพลงไทยสมัยนิยมแนวรีดอก* วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2539
- (วิภาวี วิโรจน์พันธ์, 2539) วิภาวี วิโรจน์พันธ์ *การสร้างควมหมายวัฒนธรรมวัยรุ่นในรายการ ปกิมกะบันเทิงทางโทรทัศน์* วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2539
- (วิภารัตน์ พันธุ์ฤทธิ์คำ, 2544) วิภารัตน์ พันธุ์ฤทธิ์คำ *อิทธิพลของวัฒนธรรมต่างประเทศที่มีต่ออัตลักษณ์ของวัยรุ่นไทย: ศึกษาเฉพาะกรณีคนตรีญี่ปุ่น* วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาสังคมวิทยา คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2544
- (สกลกานต์ อินทร์ไทร, 2539) สกลกานต์ อินทร์ไทร *การสื่อสารกับการสร้างอัตลักษณ์ของกลุ่มเด็กป๊อปในกรุงเทพมหานคร* วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2539
- (สายฝน ควรรพดุง, 2537) สายฝน ควรรพดุง *การศึกษาสถานะทางเอกลักษณ์ของวัยรุ่นตอนปลายในสถาบันอุดมศึกษา* วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2537
- (สุชน โชติธรรมวัฒนา, 2548) สุชน โชติธรรมวัฒนา *Screamo & Emo New Style of Punk* กรุงเทพฯ: Music Express 19,230: 31 2548
- (อภิญา เพ็ญฟูสกุล, 2543) อภิญา เพ็ญฟูสกุล *อัตลักษณ์ Identity การทบทวนทฤษฎีและกรอบแนวคิด คณะกรรมการสภาวิจัยแห่งชาติ สาขาสังคมวิทยา สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ* 2543

- (อภิรัตน์ รัตนไพบูลย์, 2547) อภิรัตน์ รัตนไพบูลย์ *History of Rock* กรุงเทพฯ: Music Express 19, 288: 27-33 2547
- (Akavit, 2557) Akavit “เฮฟวี เมทัล กระแส และธุรกิจ” เว็บไซต์ Posted by METAL ROCK on Oct 15, '07 9:59 AM for everyone http://akavit.multiply.com/journal/item/3/3?&show_interstitial=1&u=%2Fjournal%2Fitem, 20 มกราคม 2557
- (Baker, Chris, 2003) Baker, Chris *Cultural Studies Theory and Practice* London: Sage 2003
- (Fiske, John, 1991) Fiske, John *Understanding Popular Culture* Boston: Unwin Hyman 1991
- (Hall, Stuart, 1997) Hall, Stuart *Representation: Cultural Representations and Signifying Practices* Open University: Sage 1997
- (McQuail, 1994) McQuail, D *Mass Communication Theory* 3rd ed London: Sage 1994
- (R-Koi, 2554) R-Koi “บทความเรื่องอิทธิพลของวัฒนธรรมต่างชาติที่มีต่อสังคมไทย” เว็บไซต์ http://www.trueplookpanya.com/new/cms_detail/knowledge/13210-025507/ , 28 มีนาคม 2557
- (Woodward, Kath, 2002) Woodward, Kath *Understanding Identity* London: Bloomsbury Academic 2002

ภาคผนวก

แบบสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง

1. ชื่อ-นามสกุล
2. อายุ
3. อาชีพ
4. รายได้ต่อเดือน
5. สถานะความสัมพันธ์ในครอบครัวเป็นอย่างไร
6. ฟังเพลงเมทัลมากี่ปี
7. ความถี่ในการฟังเพลงเฮฟวีเมทัล บ่อยแค่ไหน
8. ทำไมถึงชอบฟังเพลงเฮฟวีเมทัล
9. คุณมีวิธีการอย่างไร ในการแสดงออกถึงความชอบที่มีต่อดนตรีเฮฟวีเมทัล
10. ปกติการแต่งกายของคุณเป็นยังไง
11. สถานที่ ที่นัดพบแลกเปลี่ยน พูดคุยกับเพื่อนๆ ที่ชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลคือที่ไหน
12. เวลาคุณไปสถานที่นั้นคุณแต่งกายยังไง
13. คนอื่นรู้สึกยังไงกับภาพลักษณ์ของคุณ
14. งานอดิเรกที่ทำเวลาว่าง
15. มีกิจกรรมอย่างอื่นที่ทำร่วมกับผู้ที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัลอีกมั้ย
ที่นอกเหนือจากไปงานคอนเสิร์ต
16. รู้สึกยังไงกับดนตรีเฮฟวีเมทัลในจังหวัดเชียงใหม่
17. คุณเคยได้รับปัญหาใดๆ หรือไม่ จากการที่ชื่นชอบดนตรีเฮฟวีเมทัล
18. คุณรับข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับเมทัล จากที่ไหน
19. อยากพูดอะไรกับ จังหวัดเชียงใหม่หรือไม่ เกี่ยวกับดนตรีเฮฟวีเมทัลในเชียงใหม่

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล	นายวิภูพงศ์ จิระประภูศักดิ์
วัน เดือน ปี เกิด	26 กันยายน พ.ศ. 2527
ประวัติการศึกษา	ปีการศึกษา 2545 โรงเรียนวัดโนนทัยพยับ ปีการศึกษา 2550 ศิลปกรรม สาขาออกแบบประยุกต์ศิลป์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ เชียงใหม่
ประสบการณ์	ปี 2549 ออกผลงานเพลงอัลบั้ม past of pieces กับกลุ่มศิลปิน g6pd ปี 2550 ออกผลงานเพลงอัลบั้ม EP.zero Remaster กับกลุ่มศิลปิน g6pd ปี 2551 Graphic Designer บริษัท iamcnx เชียงใหม่ ปี 2551 ออกผลงานเพลงอัลบั้ม Grandmurder กับศิลปินกลุ่ม g6pd ปี 2556 Installation ให้กับศิลปินกลุ่ม mute mute งาน media art and kitchen ณ หอศิลปะและวัฒนธรรมกรุงเทพมหานคร ปี 2557 installation นิทรรศการ shuffling Space จัดโดย Japan Foundation ณ see scape gallery เชียงใหม่

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
© by Chiang Mai University
rights reserved